

**T.C.
ERZİNCAN BİNALİ YILDIRIM ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

YÜKSEK LİSANS

**BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENİ
ADAYLARINDA SOSYAL GİRİŞİMCİLİK VE SOSYAL
İYİ OLUŞ**

Emre ŞİNĞAR

Danışman: Doç. Dr. Sonnur KÜÇÜK KILIÇ

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

ERZİNCAN

Temmuz 2024

Her Hakkı Saklıdır.

Emre ŞİNĞAR

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

YÜKSEK LİSANS

2024

T.C.
ERZİNCAN BİNALİ YILDIRIM ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENİ ADAYLARINDA SOSYAL
GİRİŞİMCİLİK VE SOSYAL İYİ OLUŞ

Emre ŞİNĞAR

Danışman: Doç. Dr. Sonnur KÜÇÜK KILIÇ

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

ERZİNCAN
Temmuz 2024
Her Hakkı Saklıdır.

Bilimsel Etiğe Uygunluk

“Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Adaylarında Sosyal Girişimcilik ve Sosyal İyi Oluş” isimli “Yüksek Lisans” tezim tarafımca intihal tespit programı ile incelenmiştir. Buna göre tezimde bilimsel etik ihlali ve intihal olarak nitelendirilebilecek herhangi bir durum olmadığını taahhüt ederim.

Bu çalışmadaki tüm bilgilerin, akademik ve etik kurallara uygun bir biçimde elde edildiğini; aynı zamanda bu kural ve davranışların gerektirdiği gibi, bu çalışmanın özünde olmayan tüm materyal ve sonuçları tam olarak aktardığımı ve referans gösterdiğimi beyan ederim. 01/07/2024

İmza

Emre řİNĖAR

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Adaylarında Sosyal Girişimcilik ve Sosyal İyi Oluş

Emre ŞİNGAR

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi

Sağlık Bilimleri Enstitüsü

Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı

Danışman: Doç. Dr. Sonnur KÜÇÜK KILIÇ

Giriş ve Amaç: Bu çalışmanın amacı, beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının sosyal girişimcilik ve sosyal iyi olma algılarını bazı değişkenlere göre incelemek ve aralarındaki ilişkiyi belirlemektir.

Materyal ve Metot: Araştırmanın çalışma grubunu 4 farklı üniversitede öğrenim gören 391 (104 kadın, 287 erkek) beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı oluşturmuştur. Katılımcıların yaş ortalaması 21.76 ± 3.06 'dır. Çalışmada veri toplama aracı olarak 'Aday Öğretmenlerin Sosyal Girişimcilik Özellikleri Ölçeği (AÖSGÖÖ)' ve 'Sosyal İyi Olma Ölçeği (SİÖÖ)' kullanılmıştır. Verilerin analizinde istatistiki yöntem olarak; betimsel istatistikler (frekans, aritmetik ortalama, standart sapma); t-testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA), Pearson Correlation ve basit doğrusal regresyon testleri kullanılmıştır.

Bulgular: Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının sosyal girişimcilik algıları orta seviyenin üzerinde, sosyal iyi olma algıları ise yüksek düzeydedir. Öğretmen adaylarının AÖSGÖÖ ve SİÖÖ'den aldıkları puanlar cinsiyet, üniversite, sınıf, üniversite eğitiminden önce ikamet edilen yer, gelir ve baba eğitim durumuna göre anlamlı bir şekilde farklılaşmazken; düzenli fiziksel aktiviteye katılım durumu ve fiziksel aktivite yapma süresine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmaktadır. Katılımcıların AÖSGÖÖ'den aldıkları puanlar fiziksel aktivite yapma sıklığına göre farklılaşmazken, anne eğitim durumuna göre farklılaşmaktadır. Bunun aksine katılımcıların SİÖÖ'den aldıkları puanlar anne eğitim durumuna göre farklılaşmazken, fiziksel aktivite yapma sıklığına göre farklılaşmaktadır.

Sonuç: Düzenli olarak fiziksel aktivite yapan beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının sosyal girişimcilik ve sosyal iyi olma algıları yüksektir. Katılımcıların fiziksel aktivite yapma süresi arttıkça sosyal girişimcilik ve sosyal iyi olma algısı artmaktadır. Öğretmen adaylarının fiziksel aktivite yapma sıklığı arttıkça sosyal iyi olma algıları artarken, sosyal girişimcilik algıları ise değişmemektedir. Anne eğitim durumu ortaokul olan katılımcıların sosyal girişimcilik algıları yüksektir. Öğretmen adaylarının sosyal iyi olma algıları arttıkça sosyal girişimcilik algıları da artmakta ve sosyal iyi olma algısı, sosyal girişimcilik algısının anlamlı bir yordayıcısı olup sosyal girişimcilik algısının %11'ni açıklamaktadır.

2024, 99 Sayfa

Anahtar Kelimeler: Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni, Sosyal Girişimcilik, Sosyal İyi Olma.

ABSTRACT

MSc Thesis

Social Entrepreneurship and Social Well-Being in Pre-Service Physical Education and Sport Teachers

Emre ŞİNĞAR

Erzincan Binali Yıldırım University
Graduate School of Health Sciences
Department of Physical Education and Sports

Supervisor: Assoc. Prof. Dr. Sonnur KÜÇÜK KILIÇ

Introduction and Purpose: The aim of this study was to examine pre-service physical education and sport teachers' perceptions of social entrepreneurship and social well-being according to some variables and to determine the relationship between them.

Materials and Method: Research group consisted of 391 pre-service physical education and sport teachers. In the study, 'Pre-service Teachers' Social Entrepreneurship Qualifications Scale (PTSEQS)' and 'Social Well-Being Scale (SWBS)' were used as data collection tools. Descriptive statistics, t-test, ANOVA, Pearson Correlation and simple linear regression tests were used data analyses.

Finding: Participants' social entrepreneurship perceptions were above the middle level, and their social well-being perceptions were at a high level. While the scores obtained from PTSEQS and SWBS did'nt differ significantly according to gender, university, class, place of residence before university education, income and father's education level; they differed significantly depending on participation in regular physical activity and duration of physical activity. While the scores of PTSEQS did'nt differ according to the frequency of physical activity, they differed according to the education level of the mother. On the contrary, while the scores of SWBS did'nt differ according to the educational status of the mother, they differed according to the frequency of physical activity.

Result: Participants who regularly engage in physical activity had higher social entrepreneurship and social well-being perceptions. As the duration of physical activity increased, social entrepreneurship and social well-being increased. As teacher candidates' frequency of physical activity increased, their social well-being increased. Participants whose mother's education level is secondary school had higher social entrepreneurship. As teacher candidates' social well-being increased, their social entrepreneurship also increased, and social well-being was a significant predictor of social entrepreneurship and explained 11% of social entrepreneurship.

2024, 99 Pages

Keywords: Physical Education and Sport Teacher, Social Entrepreneurship, Social Well-Being.

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans eğitimim sürecinde her zaman değerli katkıları ile gelişmemi sağlayıp, karşılaştığım birçok sorunda benden desteğini esirgemeyen, sorduğum sorulara değerli bilgi ve birikimiyle cevaplar verip yollar gösteren ve tez danışmanlığımı yapan çok kıymetli Doç. Dr. Sonnur KÜÇÜK KILIÇ'a sonsuz minnet ve teşekkürlerimi sunarım.

Lisans ve yüksek lisans eğitimim boyunca desteğini hiç eksik etmeyen, kişiliğiyle örnek olan ve şahsıma göstermiş olduğu hoşgörü ve manevi desteklerinden ötürü sevgili hocam Doç. Dr. Anıl TÜRKELİ'ye sonsuz minnet ve teşekkürlerimi sunarım.

Veri toplama sürecinde yardımını esirgemeyen, değerli bilgileri ve önerileri ile tezime katkıda bulunan Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Barış SOMOĞLU'na sonsuz minnet ve teşekkürlerimi sunarım.

Çalışmamın tamamlanmasında verdiği öneriler ile destek olan, değerli bilgi birikimiyle yol gösteren sayın Prof. Dr. Yakup KOÇ'a sonsuz minnet ve teşekkürlerimi sunarım.

Hayatımın her aşamasında manevi desteklerini hissettiğim ve hiçbir zaman beni yalnız bırakmayan ablam Enise ŞİNGAR'a ve sevgili aileme teşekkürlerimi sunuyorum.

Çalışma sürecim boyunca sürekli olarak bana destek olup motivasyonumu kaybetmemem için beni güdüleyen çok değerli arkadaşlarım Faruk AKDENİZ, Ömer Faruk BEKTAŞ, Abdullah Mustafa ÖZMEN, Hüseyin AKDENİZ, Büşra CÜCE ve İlayda ÖZELGÜL'e de içten teşekkürlerimi iletmek istiyorum.

Son olarak, çalışmamı yürüttüğüm üniversitelerde çalışmama katılım sağlayan beden eğitimi ve spor öğretmenleri aday arkadaşlarıma ve bu üniversitelerdeki kıymetli akademisyen hocalarıma teşekkürlerimi iletiyorum.

Emre ŞİNGAR

Temmuz, 2024

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
Kabul ve Onay.....	i
Bilimsel Etiğe Uygunluk.....	ii
ÖZET	.iii
ABSTRACT.....	iv
TEŞEKKÜR	v
İÇİNDEKİLER	vi
TABLolar LİSTESİ	viii
SİMGELER VE KISALTMALAR	ix
1. GİRİŞ	1
2. GENEL BİLGİLER.....	7
2.1. Öğretmenlik	7
2.1.1. Öğretmenlik Kavramı	7
2.1.2. Meslek.....	8
2.1.3. Öğretmenlik Mesleği	8
2.1.4. Öğretmenlik Nitelikleri.....	9
2.1.5. Kişisel Nitelikler	10
2.1.6. Mesleki Nitelikler.....	10
2.2. Beden Eğitimi	12
2.2.1. Beden Eğitimi Kavramı	12
2.2.2. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni	12
2.2.3. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni'nin Görevleri	12
2.2.4. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni'nin Nitelikleri	13
2.2.5. Beden Eğitimi ve Spor Dersi	14
2.2.6. Beden Eğitimi ve Spor Dersi'nin Amaçları	14
2.2.7. Beden Eğitimi ve Spor Dersi'nin Önemi	15
2.3. Girişimcilik	16
2.3.1. Girişimciliğin Tanımı.....	16
2.3.2. Girişimciliğin Türleri	17
2.3.3. Girişimciliğin Önemi	18
2.4. Sosyal Girişimcilik	18
2.4.1. Sosyal Girişimciliğin Tanımı.....	18

2.4.2.Sosyal Girişimcinin Kişilik Özellikleri	19
2.4.3.Sosyal Girişimcilik Dünya’da ve Türkiye’de Örnekleri.....	20
2.4.4.Sosyal Girişimcilik ile İlgili Kuramlar	24
2.4.5.Beden Eğitiminde Sosyal Girişimciliğin Önemi.....	25
2.5. Sosyal İyi Oluş	26
2.5.1.Sosyalleşme Kavramı.....	26
2.5.2. İyi Oluş Kavramı.....	27
2.5.3.Sosyal İyi Oluş Kavramı	27
2.5.4.Sosyal İyi Oluşun Faydaları.....	28
2.5.5.Beden Eğitiminde Sosyal İyi Oluşun Önemi	29
2.6. Litartür Taramasının Sonucu	31
2.6.1.Sosyal Girişimcilik ile İlgili Yapılan Yurt İçi Çalışmalar	31
2.6.2.Sosyal Girişimcilik ile İlgili Yapılan Yurt Dışı Çalışmalar.....	39
2.6.3.Sosyal İyi Oluş ile İlgili Yapılan Yurt İçi Çalışmalar.....	41
2.6.4.Sosyal Sosyal İyi Oluş ile İlgili Yapılan Yurt Dışı Çalışmalar	45
3. MATERYAL ve METOT	49
3.1. Araştırmanın Modeli	49
3.2. Araştırma Grubu	49
3.3. Veri Toplama Araçları	51
3.3.1.Kişisel Bilgi Formu.....	52
3.3.2. Öğretmen Adaylarının Sosyal Girişimcilik Özellikleri Ölçeği	52
3.3.3.Sosyal İyi Oluş Ölçeği	52
3.4. Verilerin Toplanması	53
3.5. Verilerin Analizi	53
4. BULGULAR.....	54
5. TARTIşMA	64
6. SONUÇ ve ÖNERİLER.....	74
KAYNAKLAR	76
EKLER	91
Ek-1. Anket Formu	92
Ek-2. Etik Kurul Kararı.....	95
Ek-3. Çalışma İzni.....	96
ÖZGEÇMİş	100

TABLolar LİSTESİ

Sayfa

Tablo 2.1. Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlilikleri	11
Tablo 3.1. Katılımcıların Demografik Bilgileri	50
Tablo 4.1. Ölçek Puanlarının Dağılımı	54
Tablo 4.2. Ölçek Puanlarının Cinsiyete Göre T-Testi Sonuçları	55
Tablo 4.3 Ölçek Puanlarının Öğrenim Görülen Üniversite Düzeyine Göre ANOVA Sonuçları.....	55
Tablo 4.4. Ölçek Puanlarının Öğrenim Görülen Sınıf Düzeyine Göre Anova Sonuçları.....	56
Tablo 4.5. Ölçek Puanlarının Üniversite Eğitiminden Önce İkamet Edilen Yer Değişkenine Göre Anova Sonuçları.....	56
Tablo 4.6. Ölçek Puanlarının Gelir Değişkenine Göre Anova Sonuçları	57
Tablo 4.7. Ölçek Puanlarının Düzenli Olarak Fiziksel Aktiviteye Katılma Durumuna Göre T-Testi Sonuçları.....	58
Tablo 4. 8. Ölçek Puanlarının Fiziksel Aktivite Yapma Sıklığı Değişkenine Göre ANOVA Sonuçları.....	58
Tablo 4.9. Ölçek Puanlarının Fiziksel Aktivite Yapma Süresi Değişkenine Göre Anova Sonuçları.....	59
Tablo 4.10. Ölçek Puanlarının Anne Eğitim Durumu Değişkenine Göre Anova Sonuçları.....	60
Tablo 4.11. Ölçek Puanlarının Baba Eğitim Durumu Değişkenine Göre ANOVA Sonuçları.....	61
Tablo 4. 12. Akademik Başarı ile Ölçeklerden Alınan Puanlar Arasındaki Korelasyon Sonuçları.....	62
Tablo 4.13. AÖSGÖÖ ile SİÖÖ'den Alınan Puanlar Arasındaki Korelasyon Sonuçları.....	63
Tablo 4.14. Sosyal Girişimcilik Ve Sosyal İyi Olma Algısı Arasındaki Basit Doğrusal Regresyon Sonuçları.....	63

SİMGELER ve KISALTMALAR

Simgeler

%	Yüzde
r	Korelasyon Katsayısı

Kısaltmalar

MEB	Milli Eğitim Bakanlığı
-----	------------------------

1. GİRİŞ

İnsanlık tarihinin modernleşme çabaları ile şartlar devamlı olarak değişmekte yetiştirilen bireylerin de bu değişime ayak uydurabilecek düzeyde olmaları beklenmektedir (Düz kaya, 2016). Fakat bireyler sarf ettikleri tüm çabaya rağmen sağlık, çevre ve eğitim gibi birçok alanda umduklarını bulamamakta ve çeşitli problemlerle karşılaşabilmektedirler (Kulözü ve Kocabaş, 2021). İnsanlar için sorun oluşturan bu problemleri ortadan kaldırabilmek ve amaçlanan toplumsal refaha ulaşabilmek ise hiç de kolay olmamaktadır. Bu bağlamda sosyal girişimcilik herhangi bir kar amacı gütmeyen toplumsal sorunları ortadan kaldırmayı ve kültürel, çevresel, ekonomik ve sosyal faaliyetleri iyileştirmeyi amaçlamaktadır (Özdevecioğlu ve Cingöz, 2009). Sosyal girişimcilik, çeşitli alanlarda toplumsal sorunlara odaklanan bir kavram olarak ifade edilmektedir. Birey ve toplum için fayda sağlamaya yönelik sosyal sorunları çözmek için yenilikçi faaliyet alanı olan sosyal girişimcilik kişisel ve toplumsal gelişimde de önemli rol oynamaktadır (Güzel, 2010). Geleneksel girişim ve girişimcilik anlayışına alternatif bir bakış açısı sunan sosyal girişim ve sosyal girişimcilik kavramı, kısacası sosyal değer yaratmayı hedeflemektedir (Phillip ve ark., 2015).

Farklı alanlar tarafından ele alınan sosyal girişimcilik kavramı spor bilimleri tarafından da ele alınmış ve spor endüstrisi ve spor eğitimi sosyal girişimciliğin hem nesnesi hem de öznesi olarak ifade edilmiştir (Uysal, 2021). Ratten (2014)'e göre bir endüstri olarak spor, dünyanın en büyük endüstrileri arasındadır ve sosyal yenilikçilik ve sosyal girişimciliğin de odağında olan eğitim ve turizm gibi diğer endüstrileri de etkilemektedir. Ratten kavramı "sporda değişim yaratmak için sosyal konuların kullanılması" olarak tanımlanmakta ve sporu sosyal sorunların çözümünü teşvik etmenin bir yolu olarak ifade etmektedir (Ratten, 2010).

Literatür araştırması yapıldığında ise bu sorunların başında sosyal sağlık sorunları gelmektedir. Sosyal sağlık teriminin literatürde bireysel, toplumsal ya da ekonomik açılardan ele alındığı görülmektedir (Mcdowell ve Newell 1987).

Sağlıklı bireyler hem kendilerinin hem de toplumdaki diğer bireylerin sosyal iyi olma durumunu potansiyel bir gelişim için şart olduğunu düşünmektedirler. Bu nedenle toplumlar, sosyal anlamda kendini iyi hisseden bireylere ihtiyaç duymaktadır (Yurcu ve ark., 2015). Keyes (1998) ise "sosyal iyi olma" bireyin toplumda kendi durum ve işlevlerini değerlendirmesi olarak tanımlamıştır. Toplumdaki sosyal iyi oluş düzeyi sosyal ve kültürel yapılar, iş, spor, politika, ekonomi seviyesi, hayat şartları ve eğitim gibi pek çok unsuru önemli bir şekilde etkilediğini söylemek de mümkündür (Tekin, 2014). Spor yapan bireyler, sporda belirlenen sosyal amaçları oyunlar ve eğitim aracılığı ile kavramakta ve benimsemektedir. Bu süreç gerçekleşirken de birey kendini keşfetmekte, ne olmak istediğini belirlemekte, etrafındakiler tarafından nasıl algılanacağı konusunda bilinçlenmektedir. Ayrıca birey, toplumdaki olanaklarının da farkına varmakta ve yerini tanımaktadır (İmamoğlu, 1992). Bu doğrultuda spor, insanların hayatına olumlu yönde etkilemekte, toplumların sağlıklı ve dinç olmasını, gelişmesini, çağdaşlaşmasını ve birlik haline gelmesini sağlamaktadır ve bu yüzden bireyin ve toplumun sosyal işlevlerini gerçekleştirmesi ve hedeflerini oluşturabilmesi konusunda, sporun sosyal yönlerinin incelenmesi gerekmektedir (Yetim, 2000).

Eğitimin içerisinde de büyük öneme sahip olan sosyallik ve spor, toplumsal sağlık, huzur ve barış için bireyin bütünlüğüne ve tüm kişiliğine katkı sağlayacak şekilde ele alınmalıdır (Kuter ve Kuter, 2012). Bu yaklaşım sonucunda tatmin olan bireyler mesleki açıdan eğitime, toplumsal ideallere sahip olmaya ve toplumsal gelişime katkıda bulunmaya hazır olduklarını söylemek mümkündür (Erdemli, 2008). Beden eğitimi ve spor bu doğrultuda bir eğitim aracı olarak insan sağlığı, karakter gelişimi, moral ve verimlilik açısından önemli olduğu gibi, milli olarak da güçlü, sağlam ve ortak duygu ve davranışları yüksek bir insan potansiyeli oluşturmada etkili bir eğitim faaliyetidir (Hergüner, 1992).

Spor çağdaş insanın sosyal hayatına derinlemesine entegre olmuş ve toplumsal yapıya göre şekillenen bir olgu haline gelmiştir. Ayrıca spor, toplumsal bir kurum ve toplumsal bir sistem boyutunda incelenen özel bir disiplin olan spor bilimine de konu

olmuştur (Yücel, 2004). Bu bilim, beden eğitimi ve spor yüksekokullarında sunulan eğitim programlarıyla beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarına verilmektedir. Bu aday öğretmenler ise öğrendiklerini görev aldıkları okullardaki öğrencilere beden eğitimi ve spor dersi altında sunmakta ve onları spor yapmaya teşvik edecek, bilgi ve becerilere sahip bireyler olarak yetiştirmektedir (Sunay, 1998). Sağlıklı bir yaşamın önemli bir parçası olan spora, çocukları erken yaşlardan itibaren teşvik edip, sporun düzenli bir alışkanlık haline gelmesi okullarda beden eğitimi ve spor öğretmenleri tarafından sağlanmaktadır (Orhan, 2019). Beden eğitimi ve spor öğretmenleri, okullarda öğrenci gelişimini desteklemek için küçük yaşlardan itibaren onlara direktifler vermek veya emirlerde bulunmak yerine, rehberlik yaparak, öğrencilere kendi bedenlerini tanıma ve çevreye uyum sağlama konusunda yardımcı olurlar (Demirhan ve ark., 2002). Bu sayede beden eğitimi ve spor dersinin ana hedeflerinden olan, çocukların fiziksel, zihinsel, sosyal ve duygusal gelişimlerini en üst düzeye çıkarmak mümkün olabilir (Gülüm ve Bilir, 2011).

Bugünün dünyasında, spor ve insan yaşamı birbirinden ayrı düşünülemez bir hal almıştır. Bu sebeple, yaşa bakılmaksızın, bilimsel temellere dayalı bilinçli ve düzenli olarak yapılan spor, insanın tüm yaşamı boyunca sağlıklı, başarılı ve mutlu olmasında, moral gücünü yüksek tutmasında önemli bir rol oynamaktadır (Yalçınkaya ve ark., 1993). Toplumun, spor ve sağlıkla ilgili konularda doğru bilgilendirilmesi ve bilinçlendirilmesi için, sporun önemi ve faydalarını açıklayacak çalışmalar yapılmalı, yanlış bilgiler azaltılmalı ve doğru bilgiye ulaşım sağlanmalıdır. Bu nedenle, toplumun spor ve sağlık konularındaki tutumunu belirlemek önemlidir. Türk toplumunun yapısına göre, spor ve sağlıkla ilgili sosyal girişimlerin düzenlenebilmesi için, hedef kitle iyi bir şekilde analiz edilmelidir (Ünal, 2014).

Literatür incelendiğinde ise beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının sosyal girişimcilik algıları (Adatepe, 2018; Aslanoğlu, 2019; Atıcı ve Üzümlü, 2021; Cengiz, ve ark., 2016; Geri, 2013; Karabulut ve Doğan, 2016; Kuyulu ve ark., 2018; Murathan ve ark., 2020; Mülhim, 2019; Özkara ve Kalkavan, 2015; Öztaş, Kasımoğlu ve Şirin, 2017; Öztürk, 2018) tarafından incelenmiştir. Bu çalışmalarda beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının sosyal girişimcilik algısı yüksek olduğu

tespit edilmiştir. Bu sonuçlar öğretmen adaylarının gelecek nesilleri şekillendirmesinde olumlu bir yordayıcı olduğunu söylemek mümkündür.

Literatür incelendiğinde beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının sosyal iyi olma algılarının incelendiği herhangi bir çalışmaya ise rastlanılmamıştır. Kaya (2013) ile Lale ve Gülaçtı (2020) tarafından farklı öğretmenlik branşlarına uygulanan çalışmada öğretmen adaylarının sosyal iyi olma düzeyleri çeşitli değişkenlere göre incelenmiş ve bu iki çalışma birbirinin tam tersi olacak şekilde sonuçlar vermiştir. Kaya (2013) tarafından yapılan çalışmada, başarı düzeyleri açısından sosyal iyi olma düzeyinde anlamlı farklılaşmalar bulgulanmıştır. Ayrıca farklı algılanan ebeveyn tutumları bildiren katılımcılar arasında sosyal iyi olma düzeyi açısından farklılaşma olmadığı tespit edilmiştir. Lale ve Gülaçtı (2020) ise öğretmen adaylarının sosyal iyi olma düzeylerinin cinsiyet ve algılanan akademik başarıya bağlı olarak farklılık göstermediğini ancak algılanan ebeveyn tutumuna bağlı olarak anlamlı bir farklılık gösterdiğini tespit etmiştir. Her iki çalışmada da algılanan gelir düzeyi grupları arasında sosyal iyi olma açısından farklılaşma bulunamamıştır. Sonuç olarak, sosyal girişimcilik ve sosyal iyi oluş kavramlarının ayrı ayrı olarak incelendiği tespit edilmiş fakat iki kavramın birlikte çalışıldığı bir araştırmaya rastlanılmamıştır.

Bu çalışmadan elde edilen sonuçların literatürdeki bu boşluğu kapatma noktasında önemli olduğu düşünülmektedir. Öte yandan geleceğin yapı taşlarını oluşturacak öğretmen adaylarının sosyal girişimcilik özelliklerinin ve sosyal iyi oluş durumlarının belirlenmesi önemli görülmektedir. Bu bağlamda öğretmen adaylarının sosyal girişimcilik ve sosyal iyi oluş algılarının çeşitli değişkenlere göre incelenmesi ve aralarındaki ilişkinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu çalışmaların henüz aday öğretmen aşamasında yapılması olası problemlerin erken fark edilmesi ve çözüm bulunması anlamında önemli olduğu düşünülmektedir.

Bu çalışmanın amacı, beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının sosyal girişimcilik özellikleri ile sosyal iyi oluş düzeylerini bazı değişkenlere göre incelemek ve aralarındaki ilişkiyi belirlemektir. Bu amaçla aşağıdaki sorulara yanıt aranacaktır:

1. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının sosyal girişimcilik ve sosyal iyi oluş algıları ne düzeydedir?

2. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının sosyal girişimcilik ve sosyal iyi oluş algıları cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmakta mıdır?
3. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının sosyal girişimcilik ve sosyal iyi oluş algıları öğrenim görülen üniversite değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmakta mıdır?
4. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının sosyal girişimcilik ve sosyal iyi oluş algıları sınıf değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmakta mıdır?
5. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının sosyal girişimcilik ve sosyal iyi oluş algıları üniversite eğitiminden önce ikamet edilen değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmakta mıdır?
6. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının sosyal girişimcilik ve sosyal iyi oluş algıları aylık gelir değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmakta mıdır?
7. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının sosyal girişimcilik ve sosyal iyi oluş algıları düzenli olarak fiziksel aktiviteye katılma durumu değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmakta mıdır?
8. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının sosyal girişimcilik ve sosyal iyi oluş algıları fiziksel aktivite yapma sıklığı değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmakta mıdır?
9. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının sosyal girişimcilik ve sosyal iyi oluş algıları fiziksel aktivite yapma süresi değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmakta mıdır?
10. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının sosyal girişimcilik ve sosyal iyi oluş algıları anne eğitim durumu değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmakta mıdır?
11. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının sosyal girişimcilik ve sosyal iyi oluş algıları baba eğitim durumu değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmakta mıdır?
12. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının akademik başarıları ile sosyal

girişimcilik ve sosyal iyi oluş algıları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

13. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının sosyal girişimcilik ve sosyal iyi oluş algıları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

14. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının sosyal iyi olma algıları sosyal girişimciliklerinin anlamlı bir yordayıcısı mıdır?

2. GENEL BİLGİLER

2.1. Öğretmenlik

2.1.1. Öğretmenlik Kavramı

Eğitimin temel yapı taşlarından biri öğretmenlerdir. Öğretmen, öğrencilerin konuyu öğrenmelerine yardımcı olan, onlara rehberlik edip yönlendirmeler yapan kişidir. Süreç içerisinde öğrencilere bilgi, beceri ve değerleri aktarır. Aynı zamanda öğretmen, sınıfta öğrencilere kuralları öğretmek, disiplini sağlamak ve bu kurallara uyumu beklemekle görevlidir. Disipline dayalı bir ortamda öğrencilerin konuyu öğrenmeleri daha kolay sağlanabilir (Şişman, 2009). Bu durum, öğretmenin okul içindeki uygulaması gereken yönetim rolüdür. Öğretmenin uygulaması gereken bir başka önemli rol ise öğretim rolüdür. Ders anlatma, soru sorma, geri dönütlerde bulunma, görsel-işitsel eğitim materyallerini kullanma gibi çeşitli sunum ve iletişim yeteneklerini içerir. Bu iki rolün aynı anda uygulanması öğretimi etkili hale getirecektir (Yıldırım ve ark., 2011).

Öğretmenler, toplumun her kesiminde ülkesine hizmet veren insan gücünün yetiştirilmesini sağlayarak ülkelerinin ilerlemesine önemli bir katkı sağlarlar. Doktorlar, polisler, hâkimler, mühendisler, mimarlar ve birçok meslek grubu öğretmenler tarafından yetiştirilmiştir. Kısacası bir ülkenin gelecek nesilleri öğretmenlerin ellerindedir (Çelikten, 2005).

Bu bağlamda günümüz öğrencileriyle etkili bir iletişim kurup, onları ihtiyaçları doğrultusunda ve süreç boyunca destekleyen öğretmenler yetiştirmek büyük bir öneme sahiptir (Çengelci, 2021). Fakat son yıllarda öğretmen yetiştiren fakültelerin kontenjanlarını artırması ve formasyon eğitimi ile öğretmenlik mesleğine olan talebin çoğalması, öğretmen sayısında artışa neden olmuştur. Bu durum ise devlet tarafından öğretmenlerin istihdam sağlamasını zorlaştırmıştır (Karataş ve ark., 2017). Öğretmenlik, herhangi birinin kolayca yapabileceği bir iş değildir, özel bilgi, yetenek ve uzmanlık gerektiren bir meslek olduğundan iyi ve nitelikli öğretmenlerin

yetiştirilmesi ve bu öğretmenlerin istihdamının sağlanması önemli bir konudur (Karataş, 2020).

2.1.2. Meslek

Meslek seçimi insanın gelecekteki yaşamı için aldığı önemli kararlardan biridir. Günümüzde hem örgün eğitimin hem de yaygın eğitimin amacı güncel teknolojilerden yararlanarak toplum içerisinde kabul görmüş meslekleri bireylere kazandırmaktır (Deniz, 2001). Ülkemizde ise meslek seçimi süreci, ergenlik döneminde gerçekleşmektedir. Bu dönemde gençlerin kimliklerini ve kişiliklerini bulması, ilgi, beceri ve değerlerini de göz önünde tutarak meslek seçimi yapılır. Gençlerin kendi kararlarını verebilmesi ve kendi ilgi ve yeteneklerine güvenmesi son derece önemlidir (Bölükbaş, 2018). Bireyin yaşam biçiminin belirlenmesinde kritik bir dönem olan meslek seçimi, tercih yapılırken doğru ve isabetli kararlar alınması gerekmektedir. Çalışma süresinin, tüm hayatımızdaki kapladığı alan düşünüldüğünde, çalışma hayatının verimli olması ve çalışma hayatı boyunca yapılan faaliyetlerin kişinin mutluluğuna katkı sağlaması da oldukça önemlidir (Özdelikara ve ark., 2016).

2.1.3. Öğretmenlik Mesleği

Toplumda farklı meslek gruplarında çalışan bireylerin sosyal becerilere sahip olmaları, memnuniyet vericidir. Ancak bazı meslek grupları için, sosyal becerilere sahip olmak mecburiyet içermektedir. Bu meslek gruplarının içerisinde öğretmenlik mesleği de bulunmaktadır (Avşar, 2004). Toplum tarafından benimsenen mesleklerin başında gelen öğretmenlik, toplumun gözünde birçok açıdan olumlu özellikler barındırmaktadır (Sarıkaya ve Khorshid, 2009). Öğretmenlik mesleğinin amacı, içinde bulundukları neslin öğrencilerini, ailelerini, çevrelerini, vatanına ve milletine faydalı bir şekilde, yapıcı ve yaratıcı bireyler olarak yetiştirmektir (Tekışık, 1986). Aynı zamanda öğretmen, öğrencilerin öğrenme sürecini yönlendiren, sınavları hazırlayan, disiplini sağlayan, orta sınıf ahlakını koruyan ve temsil eden bir araçtır. Kısaca öğretmen, güvenilir bir figürdür, velinin yerini alır, öğrencilere danışmanlık yapar, meslektaşlarıyla iş birliği yapar ve toplumsal olarak aktif rol alır (Çelikten, 2005). Dünya Öğretmenler Günü dolayısıyla 2014 yılında yapılan bir etkinlikte,

dünya çapında ileri gelen kişilerin yayınladıkları ortak mesaj: “Bir eğitim sistemi ancak öğretmenleri kadar iyidir” olmuştur. Bu bağlamda öğretmenlerin toplum ve eğitim açısından vazgeçilmez bir unsur olduğunu söylemek mümkündür (Yurdakul ve ark., 2016). Geleceğin temellerini atan günümüz öğretmenlerine bu doğrultuda büyük bir sorumluluk yüklenmektedir (Akpınar ve ark., 2006).

Öğretmen adaylarının seçiminde, öğretmenlik mesleğine ilgi duyan ve bu mesleği isteyen adayların seçilmesi, nitelikli öğretmenlerin yetiştirilmesinin ilk adımıdır (Özder ve ark., 2010). Genellikle öğretmenlik mesleğine hazırlık süreci, yüksek öğrenim kurumlarında sunulan öğretmen eğitimi programlarıyla başlar (Işık ve ark., 2010). Öğretmen adayları, öğretmenlik mesleğiyle ilgili temel davranışları, Eğitim Fakülteleri tarafından sunulan öğretmenlik sertifikası programında bulunan dersler aracılığıyla edinmektedirler (Erden, 1995). Bu derslerde ise öğrencilere mesleki yaşamlarında daha etkili olmalarını sağlamak için gerekli bilgi, duygu ve beceriler kazandırılmaya çalışılır (Üstüner, 2006). Böylece öğretmen adayı, öğretmenlik mesleğinin gerektirdiği kazanımları elde edinerek, görev aldığı alanın eğitim sürecine katkı sağlayabileceklerdir (Ekici, 2008). Ayrıca öğretmenlik mesleğini seçen ve atamasının yapılmasını bekleyen öğretmen adaylarının, öğretmenlik hakkındaki neler düşündükleri araştırılması gereken önemli bir konudur (Özbek ve ark., 2007).

2.1.4. Öğretmenin Nitelikleri

Eğitim ve öğretim programlarında temel amaç nitelikli öğretmen yetiştirmektir. Öğretmenler sürekli olarak çağa ayak uydurup niteliklerini arttırmalı ve eğitim seviyelerini üst düzeylerde tutmalıdırlar. Çünkü hızla gelişen ve değişen günümüz şartlarından öğretmenlerin etkilenmemesi mümkün değildir (Gültekin, 2020). Son yıllarda uygulanan farklı politikaların etkisiyle, toplum içinde öğretmenlik mesleğinin rolü ve saygınlığı değişiklik göstermiş olabilir. Toplum içinde bireye duyulan saygı, bireyin özelliklerine ve niteliklerine bağlıdır. Dolayısıyla, toplumun benimsediği değerleri yansıtan bir öğretmen, başarılı, sevilen, ideal ve etkili bir öğretmen olarak kabul edilebilir. (Çoban ve Turan, 2006). Öğretmen niteliği üzerine gerçekleştirilen araştırmalara göre, öğretmen performansı oldukça karmaşık bir insan

olgusudur. Bu sebeple, öğretmenin etkin olması ve faydalı öğretmen kişiliği kesinlikle basit bir konu değildir (Sünbül, 1996). Öğretmenlerin hangi niteliklere sahip olması gerektiği sorusu sürekli olarak ele alınan bir başka konu olmuştur. Bu mesele günümüzde de hala önemini korumaktadır. Öğretmenlerin gereksinim duyduğu niteliklere dair literatürde, etkili öğretmenlerin özellikleri üzerinde durulmaktadır. Bu bağlamda, öğretmen nitelikleri kişisel ve mesleki olmak üzere iki ana başlık altında incelenmektedir (Gültekin, 2020).

2.1.5. Kişisel Nitelikler

Öğretmenin karakteri, kısmen yetiştirme süreciyle ilişkilidir; ancak kişilik, doğuştan gelen tüm özellikleri içerir. Öğretmenin kişiliği ile etkileşim arasında sıkı bir bağ vardır. Hoşgörüsüz, inatçı, kibirli, hızlı öfkelenen, bilgiç ve kendini beğenmiş bir öğretmenle, sabırlı, azimli, demokratik, hoşgörülü, doğru bilgiye sahip ve tevazu sahibi bir öğretmenin halkla ilişkilerde, öğretimde ve öğrenci etkileşiminde başarı dereceleri büyük ölçüde farklılıklar gösterebilir (Yetim ve Göktaş, 2004).

Çelikten, Şanal ve Yenice (2005)'ye göre öğretmenin sahip olması gereken kişisel nitelikleri aşağıdaki şekildedir;

- Öğrencilerle ilgili tarafsız ve açık fikirli olma,
- Öğrencilerin beklenti ve ihtiyaçlarını önemseme,
- Eğitim sorunlarını bilimsel yöntemlerle inceleme,
- Eğitimdeki bireysel farklılıkları göz önünde bulundurma,
- Yeniliklere ve gelişmelere açık olma,
- Toplumsal değişimleri anlama ve yorumlama,
- Eğitim teknolojisindeki ilerlemeleri takip etme,
- Araştırmacı bir yaklaşıma sahip olma,
- Başarı beklentisi yüksek olarak sıralanmıştır.

2.1.6. Mesleki Nitelikler

Öğretmenin kalitesi, yalnızca mesleki hazırlık döneminde elde ettiği eğitimle sınırlı olmamalıdır. Öğretmenler, sadece meslekleri gereği öğretme becerilerine sahip olmakla kalmayıp aynı zamanda mesleklerini farklı açılardan etkileyen çeşitli kişisel

niteliklere de sahip olmalıdırlar (Gültekin, 2020). Bu nitelikler öğretmenin mesleğini etkili bir şekilde yerine getirmesine olanak tanırken aynı zamanda öğretmen yeterliliklerinin de temelini oluşturur. Bu anlayış, meslekteki öğretmenlerin sürekli olarak gelişime açık hale gelmesine fayda sağlamaktadır (Tablo 2.1) (MEB, 2017).

Tablo 2.1. Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlilikleri

A. Mesleki Bilgi	B. Mesleki Beceri	C. Tutum ve Değerler
A1. Alan Bilgisi	B1.Eğitim Öğretimi Planlama	C1. Milli, Manevi ve Evrensel Değerler
İleri düzeyde kuramsal, metodolojik ve olgusal bilgiye sahip olmalıdır, ayrıca alanında sorgulayıcı bir bakış açısını da içermelidir.	Eğitim öğretim süreçlerini etkin bir şekilde düzenler.	Milli, manevi ve evrensel değerlere saygı gösterir.
A2. Alan Eğitimi Bilgisi	B2. Öğrenme Ortamları Oluşturma	C2. Öğrenciye Yaklaşım
Eğitim programına ve pedagojik bilgiye hakimdir.	Tüm öğrenciler için etkili öğrenmenin gerçekleşebileceği sağlıklı ve güvenli öğrenme ortamları oluşturur ve uygun öğretim materyalleri hazırlar.	Öğrencilerin gelişimine destek olacak bir tavır takınır.
A3. Mevzuat Bilgisi	B3. Öğretme ve Öğrenme Sürecini Yönetme	C3. İletişim ve İş Birliği
Birey ve öğretmen olarak, görevlerine, haklarına ve sorumluluklarına yönelik yasalara uygun davranır.	Öğretim ve öğrenme sürecini etkili bir şekilde yönetir.	Öğrenci, iş birliği ve etkili iletişim kurma becerilerini meslektaşları, ailesi ve diğer eğitim paydaşlarıyla sergiler.
	B4. Ölçme ve Değerlendirme	C4. Kişisel ve Mesleki Gelişim
	Ölçme ve değerlendirme araçlarını, yöntemlerini ve tekniklerini amacına uygun şekilde kullanır.	Kendi performansını değerlendirerek, bireysel ve mesleki gelişimi için çabalara katılır.

2.2. Beden Eğitimi

2.2.1. Beden Eğitimi Kavramı

Beden eğitimi, kas etkinlikleri yoluyla ruhsal, bedensel ve toplumsal açıdan olumlu davranışları ve gelişmeleri teşvik eden bir eğitim olarak ifade edilmektedir (Demirpolat, 1988). Bu eğitim kapsamında, temel hareket bilgisi ve becerileri, yer değiştirme, dengeleme, nesne kontrolü gerektiren hareketler ve bunların birleştirildiği entegre hareketler yer almaktadır (Hürmüz ve Tekin, 2011). Beden eğitimi hareketlerinin düzenli ve sistematik bir şekilde gerçekleştirildiğinde, insanların sadece fiziksel uygunluğunu değil, aynı zamanda bir dizi sağlık özelliğinin gelişimine de katkıda bulunduğu söylenebilir (Aydın, 2017). Kısacası beden eğitimi, bireyleri hem zihinsel hem duygusal hem de fiziksel olgunlaşmayı teşvik eden, aynı zamanda en az çaba ile en fazla fayda sağlayan bir cimmastik, oyun ve spor faaliyetlerini içeren bir disiplin yaklaşımıdır (Açak, 2005).

2.2.2. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni

İyi bir şekilde yetiştirilmiş, meslekî ve kişisel niteliklere sahip olan bir beden eğitimi ve spor öğretmeni, ülkenin gelişmişliği ve toplumun refah düzeyiyle doğru orantılıdır (Göktaş, 2017). Beden eğitimi ve spor öğretmeni, ortaokul ve lise düzeyindeki beden eğitimi ve spor dersleri ile spor etkinliklerinin, hem okul içinde hem de okul dışında gerçekleşen etkinliklere yönelik eğitim, öğretim, yönetim ve rehberlik görevlerini yerine getiren özel bir uzmandır (Filiz, 2011). Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin öğrencilere etkili bir şekilde beden eğitimi sağlayabilmeleri, öğrencilere ne öğreteceklerini ve nasıl öğreteceklerini detaylı bir biçimde anlamalarına bağlıdır (Nacar, 2011). Bu bağlamda beden eğitimi ve spor öğretmenleri, öğrenci gelişimine katkı sağlamak amacıyla öğrenciye komuta etmek veya emir vermek yerine rehberlik etmekte, öğrencinin vücudunu tanımasına ve çevresine uyum sağlamasına yönelik etkinlikler yapmaya çalışmaktadır (Demirhan ve ark., 2002).

2.2.3. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeninin Görevleri

Eğitim sistemi içinde, öğretmenler aktif bir rol oynayarak, okul yönetimine, öğrencilere ve ailelerine karşı çeşitli sorumluluklar üstlenirler (Kafkas ve ark., 2010).

Eğitimin amacına ulaşabilmesinde öğretmenler büyük bir paya sahiptir. Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin payına düşen görevler ise öğretim ortamlarını organize etmek, eğitimle ilgili diğer unsurları koordine etmek, uygun öğretim stratejilerini seçmek, etkili bir şekilde insan ilişkilerini kurmak ve öğrencileri öğrenmeye teşvik etmek gibi kritik görevleri içermektedir (Tamcahan, 2012).

Beden eğitimi ve spor öğretmenin mesleki görevleri, Aras (2013)'a göre kısaca beş temel kategoride düzenlenmiştir.

Bu kategoriler şunlardır:

- Beden eğitimi ve spor dersine ilişkin konular (ders uygulamaları),
- Spor branşı pratikleri (okul içi ve okul dışı),
- İzcilik etkinlikleri (okul içi ve okul dışı),
- Beden eğitimi ve spor dersi alan öğrencilerin bakımı,
- Okul dışındaki diğer faaliyetlerle ilgili konular.

2.2.4. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenin Nitelikleri

Eğitim programlarında bulunan ve genel eğitimde önemli bir rol oynayan beden eğitimi ve spor derslerinin hedeflerine ulaşabilmesi, bireyde istenen davranış değişikliklerini oluşturabilmesi, nitelikli, gelişim odaklı, araştırmacı, yenilikçi ve yaratıcı beden eğitimi ve spor öğretmenleri tarafından sağlanabileceği düşünülmektedir (Ünlü ve Aydos, 2010). Aynı zamanda beden eğitimi ve spor öğretmeni, toplumun ve eğitim kurumlarının hızla değişen ihtiyaçlarına etkin bir şekilde yanıt verebilmek için koşulları en iyi şekilde değerlendirebilen, sürekli mükemmeliyet peşinde koşan birey, yaratıcılığını kullanarak esneklik gösterebilmeli ve temel ilkelerini bozabilecek ideolojik saplantılardan kaçınmalıdır (Göktaş, 2017). Saçlı ve ark. (2009) yaptığı bir araştırmaya göre, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin görüşlerine bakıldığında, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinde bulunması gereken nitelik özellikleri arasında en önemli olan üç nitelik ise şu şekilde sıralanmıştır;

- Geribildirime açık olma,
- Öğrencinin her konudaki bakış açısını anlama,

- Geniş bir perspektife sahip olma nitelikleri önemlidir.

2.2.5. Beden Eğitimi ve Spor Dersi

Beden Eğitimi ve spor dersinin daha etkili ve yaygın hale getirilebilmesi, çocukların bütünsel gelişimi için öğrenci, öğretmen ve programın uyumlu bir şekilde çalıştırılmasına bağlıdır. Bu üç unsurdan oluşan düzenleme, beden eğitimi ve spor dersinin yönlendirilmesinde ve şekillendirilmesinde temel öneme sahiptir (Kangalgil ve ark., 2006). Öğrenciler, okul yaşantıları süresince genellikle olumlu bir bakış açısı geliştirirler, öğretmenleri ve sınıf arkadaşlarıyla uyum içinde çalışma, kurallara uyma, saygı gösterme ve serbest zamanlarını etkili bir şekilde kullanma eğilimindedirler. Bu tür davranışların ortaya çıkmasında, öğretmen tutumlarının çoğu zaman etkili bir rol oynadığı gözlemlenmiştir (Kılıç ve ark., 2018). Ders programları içinde bulunan beden eğitimi ve spor dersi, diğer branş derslerinde olduğu gibi öğrencilerin olumlu veya olumsuz tutumlar geliştirmelerine neden olabilir. Pozitif bir tutum, öğrencileri dersi işleyen öğretmene yönlendirir ve bu da dersin daha etkili bir şekilde işlenmesine katkı sağlar (Çelik ve Pulur, 2011). Bir araştırmada, beden eğitimi ve spor dersine olan ilgi ve tutuma sahip öğrencilerin akademik motivasyonlarının arttığı ve bu durumun, beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutum ile akademik başarı motivasyonu arasında olumlu bir ilişki olduğunu ortaya koymaktadır (Akandere ve ark., 2010). Beden eğitimi, sadece zaman öldürme amacı taşıyan bir faaliyet olarak algılanmamalıdır. Beden eğitimi ve spor dersi, öğrencileri kendi başlarına bırakmak anlamına gelmemekle birlikte bu ders, zorlayıcı bir uygulama olarak da sunulmamalıdır (Yaylacı, 2012). Beden eğitimi ve spor dersleri, ruhsal, bedensel ve sosyal etkileşimleri teşvik etme eğilimindedir. Bu eğilimde, beden bir araç olarak kullanılır ve fiziksel özelliklerin kazanılması bu eğilimin doğal bir sonucudur (Aymaz, 2023).

2.2.6. Beden Eğitimi ve Spor Dersinin Amaçları

Beden eğitimi ve spor dersi, genel eğitimin bir unsuru olarak kabul edilir. Bu ders, öğrencilerin gelişim özelliklerini dikkate alarak, sağlıklı, mutlu, etik değerlere sahip ve dengeli bir kişilik gelişimini hedeflediği söylenebilir. (Göksel ve Çağdaş 2016). Beden eğitimi ve spor dersinin başlıca amaçlarından birisi, çocukların ve gençlerin

etkin bir yaşam tarzını benimsemelerine destek olmaktır (Karaçam ve Eleman, 2023). Günümüzde Türkiye'deki yetişkinlerin ve çocukların fiziksel aktivite düzeyleri zaman içinde azalmakta ve obezite seviyeleri artmaktadır. Bu durumda, beden eğitimi ve spor dersleri önemli bir rol üstlenebilir. Bu derslerin temel hedeflerinden biri, öğrencilere okul sonrası yaşamlarında da fiziksel aktivite yapma alışkanlığı kazandıracak etkinliklere odaklanmalarını sağlamaktır (Dalaman ve Korkmaz, 2010). Beden eğitimi hareketler aracılığıyla eğitim vererek her öğrencinin hareket kapasitesini en üst seviyelere çıkmasına yardımcı olmasının yanı sıra, çocukların bedensel, zihinsel, sosyal ve duygusal gelişimlerini de en üst seviyeye çıkarmayı kendine amaç edindiği söylenebilir (Başer, 2009).

2.2.7. Beden Eğitimi ve Spor Dersinin Önemi

Günümüzde sporun insanların günlük hayatına katılmasıyla beraber, okullarda beden eğitimi ve spor dersleri, fiziksel aktivitenin günlük yaşamda kullanımı ve sağlık için çeşitli uygulamalara verilen değerin ön plana çıktığı fark edilmektedir (Ekmekçi ve ark., 2013). Çoğu branşta spora başlama yaşı genellikle okul dönemine denk gelmektedir. Çocuklar beden eğitimi ve sporla ilk kez okul döneminde karşılaşır. Beden eğitimi ve spor derslerinde çeşitli spor dallarıyla ilgili fikir sahibi olan öğrenciler, beden eğitimi ve sporun sadece belirli popüler sporları içermediğini fark edip, yetenekleri doğrultusunda birçok bireysel veya takım sporunu yapabileceklerini keşfederler ve bu alanda kendilerini geliştirme şansı bulurlar (Aras ve Asma, 2020). Çocukların gelişim hatta bazı spor dallarında performans vereceği zaman aralığında karşlarına çıkan beden eğitimi ve spor dersi bu yüzden büyük bir öneme sahiptir (Öçalan ve Erdoğan, 2009). Beden eğitimi ve spor dersi, öğretmeyi hareketlerle amaçlar ve eğitimin hedeflerine bu hareketler aracılığıyla katkı sağlar. Bir eğitim süreci, bilişsel, duyuşsal ve psikomotor gelişimler bir araya getirerek tasarlanır. Çünkü insan, bedensel, zihinsel ve ruhsal açılardan bir bütün olarak gelişir. Bu nedenle beden eğitimi ve spor dersi, genel eğitimden çıkarılamaz ve genel eğitimi tamamlayıcı bir rol oynar. Zihinsel ve ruhsal eğitim birey ve toplum için ne kadar kritik bir rol oynuyorsa, beden eğitimi de aynı ölçüde önemli bir rol oynamaktadır (Aymaz, 2023). Beden eğitiminin başka bir önemli rolü ise, bireyin sosyalleşebilmesine ve kişiliğini oluşturarak doğru bir yönde ilerlemesine katkıda

bulunan önemli bir rolü oynarken, kişinin fiziksel sağlığını, ruhsal sağlığını ve bedensel becerilerini de geliştirmeye odaklanmasıdır (Hakyemez, 2010). Aynı zamanda beden eğitimi etkinliklerine katılan öğrencilerin özgüveninin daha yüksek olduğu, bu sayede ise olumlu kişilik özelliklerinin kazanıldığı söylenebilir (Aras ve Asma, 2020). Kısaca beden eğitimi ve spor öğretmenleri, ders içi ve ders dışındaki beden eğitimi ve spor etkinlikleri aracılığıyla, hem ülke sporuna hem de genel eğitime önemli katkılarda bulunmaktadır (Çolakoğlu ve Karaküçük, 2006).

2.3. Girişimcilik

2.3.1. Girişimciliğin Tanımı

Dünya tarihinin başlangıcından bu yana insanlar yaşamlarını sürdürebilmek için sürekli yeni girişimlerde bulunup çeşitli buluşlar yapmıştır. Girişimcilik ise ilk olarak (cılalı taş) neolitik dönemde kendini göstermeye başlamıştır (Ercan ve Gökdeniz, 2009). İlerleyen zamanlarda ticarete yönelen insanların, coğrafi keşifler yapıp, ticaret yollarını değiştirmesi de örnek bir girişimcilik göstergesi olmuştur (Dorukhan, 2006). Günümüzde ise bilgilere dayalı ve reformcu düşünebilen insanlar üretkenlik yeteneğini kullanarak girişimcilik özelliklerini dışarı çıkarmaktadır (Aşkın ve ark., 2011). Bu bağlamda girişimciliğin bugüne dek yapılmış birçok tanımı bulunmaktadır. Yapılan tanımlamalarda üretkenlik, yenilik, fırsatları görme, riske girme, değişim gibi kavramların ön plana çıktığı görülmüştür. Girişimcilik diğer insanların fark etmedikleri ya da ilgilenmedikleri işleri keşfedip bu fırsatı kullanarak o işten para kazanmak ve sonucunda da tanınıp saygınlık elde etmek olarak tanımlanabilir (Bozkurt, 2006).

Girişimcilikle alakalı yapılan çalışmaların önemli bir kısmının amacı da bu özelliklerini belirleyip katılımcıların bu özellikleri taşıyıp taşımadığını belirlemek olmuştur (Özkara ve ark., 2006). Bu çalışmaların sonucunda ise girişimci olmaya yatkın olan insan profilleri ya da insanları girişimci olmaya yönlendiren davranışların ne olduğu belli olmaktadır. Girişimciliğe yatkın olan insanlar sergiledikleri davranışlar ile hem kendilerini hem de ülkelerini sosyal ve ekonomik olarak başka bir evreye taşıyabiliyorlar (Schoonhoven ve Romanelli, 2001). Girişimcilik, diğer bir bakış açısına göre kötü bir ekonomiye sahip ülkelerde temel yapılanmayı, ekonomisi

gelişime uygun ülkelerde ise dinamizm ve refahın temelini oluşturuyor (Güven ve Kaygın, 2015).

2.3.2. Girişimciliğin Türleri

Girişimcilik hayatın hemen hemen her yerinde bulunabilir. Yapılan literatür incelemesi sonucunda genellikle ele alınan girişimcilik türleri sırasıyla aşağıda açıklanmıştır.

Akademik Girişimcilik: Girişimciliğin bu türü üniversitelerde ortaya çıkmıştır. Üniversiteler akademik çalışmalar yaptıkça ve bünyelerindeki araştırmacı bilim insanlarının girişimcilik niyetlerini yüksek seviyelere çıkardıkça yeni ürün ortaya koymaları olası bir durum olarak görülmektedir (Huyghe ve ark., 2015).

İç Girişimcilik: Mevcut bir organizasyon içerisinde girişimcilik çalışmalarında bulunmayı ifade eden bu girişimcilik türünde, iç girişimciler organizasyondaki yöneticiler ile girişimciler arasındaki geçiş görevini sağlamaktadır (Göçmen, 2007). Girişimcilik sektöründe en başarılı oluşumlar ve çalışmalar iç girişimciler tarafından yönetilmektedir (Ağca ve Yörük, 2006).

Kuramsal Girişimcilik: Bu girişimcilik türü 1929 dünya ekonomik kriziyle başlayıp İkinci Dünya Savaşının son dönemlerine kadar da etkisini sürdüren olağanüstü haller nedeniyle ortaya çıkan bir girişimcilik türüdür (Köstekçi, 2016). Kurumsal girişimcilik faaliyetleri birçok farklı durumla birlikte işletmelerin hayatta kalmalarına ve büyümelerine fayda sağladığı söylenebilir (Karacaoğlu ve Sözbilen, 2013).

Sosyal Girişimcilik: Toplumun çıkarları doğrultusunda yeni çalışmaların yapılmasını amaçlayan bu girişimcilik türünde ise sosyal girişimciler, kazandıkları sosyal bilinç ve duyarlılık sebebiyle toplumsal problemlerin çözümlerine odaklanmaktadırlar (Şentürk ve Mengü, 2019). Toplumun istihdamını sağlamak, ekonomiye katma değer katmak ve sosyal sermayenin güçlenmesini sağlamak gibi çalışmalarda da bulunmaktadır (Sönmez ve ark., 2016). Kısaca sosyal girişimcilik, toplumda meydana gelen olumsuzlukları gidermek ve bu olumsuzluklardan ders çıkarıp olumlu çalışmalar çıkarmayı hedeflemektedir (Demirel, 2017).

2.3.3. Girişimciliğin nemi

Günümüz dünyasında girişimciliğin birçok alanda yapılan çalışmalar ile yer aldığı söylenebilir. Fakat bu çalışmalar önceki yüzyıllarda olduğu gibi uzun zaman dilimlerinde gerçekleşmemektedir. Günümüzde insanlar talep ettikleri ürün ve hizmetlere biran önce ulaşıp tatmin olmayı beklediklerinden girişimcilik kavramının çağımızdaki önemi geçmiş yıllara göre farklılık göstermektedir (Yüceol, 2018). İnsanlar ucuz ve kaliteli hizmet almak istedikleri için ekonomik rekabetçiliğin boyutu hızla artış göstermiş ve bu artış girişimciler arasında sürekliliği de beraberinde getirmiştir (Göksel ve Aydintan, 2011). Ayrıca ülkelerin küreselleşmeyle beraber çıkarları ve ekonomik güvenlikleri bağlamında da girişimcilik kavramına oldukça değer verdiklerini söyleyebiliriz. Çünkü girişimcilik olgusunun günümüzde en etkili ekonomik destekleyici olduğu düşünölmektedir (şenturan ve şentürk, 2016). Girişimcilik ekonomik hayatı etkilediği kadar sosyal hayatı da etkilemektedir. İnsanların girişimcilik özellikleri arasında bulunan kendini açma, risk alma, iletişim becerileri ve organizasyon yeteneği gibi özellikler toplumlar arasında kaynaşmayı ve sosyal açıdan bütünleşmeyi sağlamaktadır (Akpınar, 2009).

2.4. Sosyal Girişimcilik

2.4.1. Sosyal Girişimciliğin Tanımı

Sosyal girişimcilik kavramı literatüre yeni kazandırılmış gibi gözöксе de temeli çok eskiye dayanmaktadır. Bu kavram 1970’lerde yeni yeni ortaya çıkan ve girişimcilik özelliklerinin toplumsal sorun ve gereksinimlerin çözümünde kullanılması ile gelişim göstermeye başlamıştır. Üniversitelerin özellikle son zamanlarda hem sosyal girişimcilik özellikleri hem de sosyal girişim eğitimini ön plana ıkarmalarından dolayı kısa zamanda konunun önemli belirleyicileri olmuşlardır (Gökbunar ve ark., 2018). Sosyal girişimcilik kavramı, farklı kişiler tarafından çeşitli bakış açılarına ve yaklaşımlara göre ele alındığı için çeşitlilik ve karmaşıklık göstermektedir (Yeşilyurt, 2019). Sosyal girişimcilik kavramı toplumun gereksinimlerine ve sorunlarına odaklanan bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır. İnsan ve toplum için fayda sağlamaya yönelik ve sosyal sorunları çözmek için yenilikçi faaliyet alanı olan

sosyal girişimcilik kavramı kişisel ve toplumsal gelişimde önemli rol oynamaktadır (Güzel, 2010).

Sosyal girişimciliğin toplumu örgütleyerek içinde bulunduğumuz birçok soruna çözüm bulmayı ve bu sorunları çözerken de kalıcı olmayı amaçladığını söylemek mümkündür (Uysal, 2021). Aynı zamanda sosyal girişimlerinde amaçladıkları bu yaklaşımı hayata geçirip sosyo-ekonomik dengeyi sağlamak ve bu durumun kalıcılığı için son yıllarda yoğun çalışmalar yaptığını da söylemek mümkündür (Çolakoğlu ve Kalkan, 2022). Sosyal girişimcilerin amaçladıkları yaklaşımlar arasında sadece sorunları çözmek yoktur. Sosyal girişimciliği arttırmak için çeşitli motivasyonların, yaratılan girişim türlerinin, organizasyonel faaliyetlerin veya stratejilerin altını da çizmek gerekir. Öyle ki girişimci problem çözmek kadar problem bulmayla da ilgilidir. Bu durum ise belirli sosyal sorunları ele alan farklı türde sosyal girişimcilerin mevcut olduğu anlamına gelir (Zahra ve ark., 2009). Bu bağlamda sosyal girişimciler toplumda devamlılığı olan bir fark ortaya koyarak hayatlarına anlam kattıklarını ve bu şekilde yaşam amaçlarının tatmin olduğunu düşünmektedirler. Sosyal girişimciler için sosyal misyon kesin ve önemlidir (Dees, 2001). Sosyal girişimcilerin üstlendiği roller gereği toplumda ön plana çıktıklarını söylemek mümkündür. Toplumsal ihtiyaç ve sorunlarının çözüme kavuşturulamadığı durumlarda yenilikçi çözümlerle gereksinimleri karşılayan sosyal girişimcilerdir (Light, 2008). Bu bağlamda sosyal girişimcilik kavramının hayata geçirilmesinde sadece devlet aktörünü etkin kılmayıp özel sektör, akademik çevre, sivil toplum kuruluşları hatta kamuyu da etkin kılıp çeşitli roller vererek sürece dahil etmek toplumun faydasına olacağı savunulmaktadır (Özdevecioğlu ve Cingöz, 2009).

2.4.2. Sosyal Girişimcinin Kişilik Özellikleri

Sosyal girişimci kişilerin farklı kişisel özelliklerinin olduğunu söylemek mümkündür. Bu bağlamda toplumsal olarak dönüşümü sağlama açısından önemli bir kapasiteye sahip olan sosyal girişimcilerin özelliklerinin belirlenmesi son derece önemlidir. Girişimci bireylere çeşitli yollar göstererek topluma girişimci bir birey olarak kazandırılması çok mühim bir konudur. Fakat her birey girişimci olamamaktadır. Mevcut şartların oluşması dışında girişimci kişilik özelliklerine sahip olup olmaması da önemli bir faktördür (Yüksel ve ark., 2015). Girişimcilik kişilik

özelliklerinden en önemli olanı risk alma eğilimidir. Girişimci yeni ve risk içeren fikirlerini geliştirip, uygulamaya dökerek fırsatları değerlendirmeye çalışır (Bozkurt, 2006). Girişimcilerde bulunan ve diğer bireylere göre daha yüksek olan başka kişilik özelliklerinin de olduğunu söyleyebiliriz. Bu özelliklerden bir başkası ise yenilikçilik. Girişimci bireyler her şeyden önce yenilikçi bir yapıya sahiptirler. Yenilik genelde bir girişimin sonucunda yeni bir ürün ortaya çıkarma ve bir değişim sürecidir. Bu yenilik süreci kısaca değişim sürecini kapsar (Solmaz, 2019).

Sosyal girişimcilerin devamlı olarak bir yenilik, adaptasyon ve öğrenme sürecine dahil olmaları sosyal sektördeki yenilikleri ürün, hizmet veya süreç düzeyinde ortaya çıkarabilir (Miller ve Wesley, 2010). Sosyal girişimciler için önemli bir başka kişilik özelliği ise belirsizliğe karşı olan toleranslarının yüksek olmasıdır. Belirsiz bir durum, yeterli ipuçlarının olmamasından dolayı yeterince iyi anlaşılmamış olaylar olarak ifade edilebilir. Sosyal girişimciler ise belirsiz olan durumlarda bile duruma farklı bakış açısıyla yaklaşarak olumlu bir cevap verme yeteneğine sahiptirler (Bozkurt ve Erdurur, 2013). Sosyal girişimcilerde bu kişilik özelliklerinden farklı olarak başarıya ihtiyacı hissetme, yaratıcılık kontrol odağı ve kendine güvenme gibi kişilik özellikleri de bulunmaktadır. Girişimci kişiliği meydana getiren bu temel özellikler, girişimci bireyleri diğer bireylerden farklı olduğunu ortaya koymaktadır. Bu özelliklerin açığa çıkması, toplumu meydana getiren bireylerin tamamının değil sadece belli bir bölümünün girişimci olabileceğini göstermektedir (İlhan, 2003).

2.4.3. Sosyal Girişimcilik Dünyada ve Türkiye’de Örnekleri

Grameen Bankası

Sosyal girişimciliğin ilk örneklerinden olan Grameen Bankası, 1976 yılında Bangladeş’de ekonomi profesörü olan Muhammed Yunus ve meslektaşları tarafından yoksulları girişimci yapmak için kuruldu. Grameen Bank, kırsal kesimlerde yaşayan yoksul köylülere gelir getirmesi amacıyla girişimcilik faaliyetlerine teşvik etmiş ve onlara mikrokredi programı kapsamında kredi hizmetleri sağlamıştır (Akbulaev ve ark., 2017). Aynı zamanda Grameen Bank, sosyal ve ekonomik dönüşüm tasarımının bir parçası olarak, kadınların sosyal kısıtlamalardan dolayı üretken istihdamdan fiilen dışlandığı bir toplumda kadın üyeliğini aktif olarak desteklemektedir. Amaçları ise

kadınların bağımsız bir şekilde gelir getirici çalışmalarda bulunmalarını sağlayarak onları toplumda güçlendirmek olmuştur (Khandker, 1996). Bu amaçlarının sonucunda ise kadınların sosyal statülerini yükseltmişler, eşlerine olan bağımlılıklarını azaltmışlar, evlerini iyileştirmişler ve çocuklarına daha iyi beslenme olanakları sağlamışlardır. Bugün dünya genelinde milyonlarca mikro kredi kullanıcısının %90'ından fazlası kadındır. (Daru ve Gaur, 2013).

Aravind Göz Hastanesi

Bu hastane 1976 yılında Dr. Venkataswamy tarafından 11 yataklı bir halde Hindistan'da kurulmuştur. Aravind Göz Hastanesi, sağlık sektöründe gerçekleştirilmiş bir sosyal yenilik uygulamasıdır. Bu hastane, göz hastalıklarıyla mücadele eden her bireye düşük bir ücret karşılığında hizmet sunmaktadır. Bu çaba sayesinde, iş bulmakta zorlanan ve eğitimlerine devam edemeyen bireylerin yaşamlarını kolaylaştırmaktadır (Demirtaş ve Kalyoncu, 2015). Ayrıca bu hastane hastalarından ödeme gücüne göre para alıyor. Hastalarının %47'si hiçbir şekilde para ödemezken, %18'i maliyetin üçte ikisi kadar para ödüyor ve %35'i maliyetin çok üzerinde hastaneye para ödüyor (Daru ve Gaur, 2013).

Ashoka

1980'de Washington'da Bill Drayton tarafından kurulan Ashoka, dünyanın ilk ve en kapsamlı sosyal girişimcilik platformudur. Ashoka, toplumsal ve sosyal sorunlara müdahale edebilen ve kalıcı çözümler üretebilen sosyal girişimcileri tanımlar ve onları bir araya getirerek ortak bir destek ağı sağlar, böylece amaçlarına ulaşmalarını ve yeni çözümler geliştirmelerini destekler. Öncü Ashoka Birliği üyeleri arasında, 2014 Nobel Barış Ödülü sahibi olan Kailash Satyarthi, Vikipedi'nin kurucusu Jimmy Wales ve Adil Ticaret Belgesi sistemini başlatan Paul Rice gibi tanınmış sosyal girişimciler yer almaktadır. (Taş ve Şemşek, 2017). Türkiye'de bu platforma katılan ülkeler arasında bulunmaktadır (Kümbül, 2011).

Sosyal Girişimci Genç Liderler Akademisi (SOGLA)

SOGLA, Türkiye'nin yaratıcı kalkınma fikirlerinden biri olarak 2009 yılında Dünya Bankası tarafından düzenlenen "Yaratıcı Kalkınma Fikirleri" yarışmasında seçilmiş

bir gençlik kuruluşudur. Amacı, Türkiye'de sosyal girişimciliği gençler arasında yaymak ve sosyal değer üretmektir (Taş ve Şemşek, 2017).

Köy Okulları Değişim Ağı (KODA)

Bu dernek köy okullarında eğitim gören çocuklar için 2016 yılında faaliyetlerine başlamıştır. Öğretmenlere, öğretmen adaylarına ve ebeveynlere yönelik de eğitim faaliyetlerini yürüten bu dernek, kırsalda eğitim hizmetine yönelik araştırma ve savunma çalışmaları yapıp ve yerel koşullara uygun eğitim hizmetlerini geliştirmeye çalışmaktadır (Taş ve Şemşek, 2017).

Sweaters Uygulaması

Türk girişimcilerin tarafından geliştirilen Sweaters uygulaması, spor ve sosyalleşmenin bir arada yürütülmesi amacıyla ortaya çıktı. Bu uygulamayı kullanan kullanıcılar, çeşitli aktiviteler oluşturup arkadaşlarını da bu aktivitelere davet edebiliyorlar. Ayrıca bu uygulamada mesajlaşma, arkadaşlık kurma, harita üzerinden çeşitli spor aktivitelerini görme ve spor sonrası nerede yemek yenilebilir seçenekleri de mevcuttur. Uygulamanın girişimcileri, bu platform üzerinden birçok spor markasının ürünlerini satın alma işlemini de kullanıcılarına sunmaktadır. Bu uygulama henüz sadece ülkemizde faaliyet göstermektedir (Şahin ve ark., 2021).

Micoach Sistemi

Micoach sisteminin evrimiyle birlikte Adidas ve Nike'nin basketbol için oluşturduğu sisteme benzer bir sistem geliştirmiştir, ancak bu futbol odaklıdır. Bu sistemde miCoach adı verilen topa Adidas tarafından üretilen f50 adlı kramponlar uyumludur ve bu kramponlarda bulunan performans sensörleri aracılığıyla futbolcuların performanslarını değerlendirilir. Bu sistem, futbolcuların hareketlerini 360 derece izlerken, onların saniyede hızını, maksimum hızı, slalom sayısını, sprint süresini, mesafeyi, kısa ve uzun adımları gibi birçok veriyi hesaplayabilir. Bu veriler kablosuz olarak Apple sistemine aktarılabilir (Şentürk ve Özer, 2022).

BeeSportive

İstanbul Teknik Üniversitesi Girişim Kulübü, spor etkinliklerine erişimi kolaylaştıran bir uygulama geliştirdi. Bu uygulamanın amacı, öğrencilere spor kültürünü yaymak ve spor yapmayı daha eğlenceli ve sosyal bir aktivite haline getirmektir. BeeSportive adını verdikleri bu uygulama sayesinde istediğiniz sporu, saati ve yeri belirleyerek diğer insanlara ulaşabilirsiniz. İnsanlar bu paylaşımlara yorum yapabilir, etkinlikler planlayabilir ve bir araya gelerek sosyalleşebilirler (arı24, 2015).

FungoMan

2002 yılında, Denny Duron, lise beyzbol takımında orta saha oyuncusu olan oğluna beyzbol topu atabilecek veya vurabilecek bir cihazın mevcut olup olmadığını sürekli ve istikrarlı bir şekilde sorup durdu. Daha sonra Los Angeles'taki Evangel Hristiyan Akademisi'ne gitti ve beyzbol koçu Romy Cucjen'e böyle bir cihazın varlığı hakkında bilgi almak için aynı soruyu koça sordu. İkisi de böyle bir cihazın bulamadığını fark ettiklerinde, kendi cihazlarını yapmaya karar verdiler. Cucjen ve Duron, bir dizi prototip geliştirmek için beş buçuk yıl boyunca makine ve elektrik mühendislerinden oluşan bir ekip ile çalıştılar. Sonuç olarak, saha antrenmanı için vurulan uçan top olan FungoMan adını alan bir cihaz geliştirdiler. Cucjen, FungoMan'ın "her üç saniyede bir sahanın herhangi bir yerine mükemmel bir şekilde atış yapabilen" tek atış makinesi olduğunu belirtiyor, bu makinenin fiyatını ise 13.650 dolardır. Kablosuz bir cihazla kontrol edilen makine, topun hızını, menzilin ve frekansını ayarlayarak beyzbol toplarını sahadaki belirli herhangi bir yere gönderebiliyor. FungoMan'ın vuruş antrenmanı modu, saatte 100 mil hıza kadar ulaşabilen topları içermektedir (Fell, 2011).

Scoutium

Şirket 2017 yılının sonunda kuruldu ve bu zamana kadar Yemeksepeti Kurucusu Nevzat Aydın, İyzico Kurucu Ortağı Barbaros Özbuğutu ve İyzico CEO'su Orkun Saitoğlu gibi önde gelen kişilerden yatırım aldı. Şu anda ise, Türkiye'nin önde gelen futbol kulüplerinden Beşiktaş ve Fenerbahçe gibi birçok kulüple hizmet vermektedir. Scoutium uygulamasında 32.000'in üzerinde lisanslı futbolcu kayıtlıdır ve bu sayı her

geçen gün hızla artış göstermektedir. Dünya çapında, Scoutium'un iş modelini uygulayan ve altyapıdaki futbolcuların keşfedilmesini sağlayan başka bir uygulama bulunmamaktadır (Can, 2018).

2.4.4. Sosyal Girişimcilik ile İlgili Kuramlar

Bilimsel olarak eğitim-öğretimin ele alınmasıyla birlikte, yirminci yüzyılın başlarında birçok eğitimci, psikolog ve araştırmacı öğrenmenin tanımı ve öğrenme süreci üzerinde tartışmış ve farklı öğrenme kuramları önermişlerdir. Bu bağlamda son zamanlarda, öğrenmenin doğasıyla ilgili yapılan araştırmalar artmış ve öğrenme olgusunu farklı açılardan ele alan ve açıklamaya çalışan yeni kuramlar geliştirilmiştir (Yıldız, 2014). Öğrenmenin doğrudan gözlenemeyeceğini, bilişsel süreçlerin de öğrenmede etkili olduğunu savunan sosyal öğrenme kuramcıları, insanların düşünme, plan yapma, anlama ve inanma şekillerinin öğrenmenin önemli bir parçasını oluşturduğunu savunmaktadır. Bununla birlikte, bu kuramcılar, davranışçıların kabul ettiği öğrenme prensiplerinin ve hayvanlar üzerinde yapılan birçok deneyin, insan davranışlarını ve öğrenmeyi açıklamak için yetersiz kaldığını, çünkü insan davranışlarının daha karmaşık olduğunu belirtirler (Bayrakçı, 2007). Bilişsel süreçlere odaklanma, sosyal psikolojide temel bir yaklaşımdır ve toplumsal uyaranlar, özellikle de diğer insanlar ve gruplar üzerinde yoğunlaşan bilişsel süreçlere "sosyal biliş" adı verilir. Sosyal biliş araştırmacıları, öncelikle bireyler ve gruplar üzerinde odaklanarak toplumsal uyaranları inceleyen bilişsel süreçleri ele alırlar. Sosyal biliş yaklaşımı, sosyal algının bilişsel bir süreç olduğunu savunur ve insanların edilgen alıcılar olmadığını, etkin örgütleyiciler olduklarını öne sürer (Dönmez, 1992). Bu araştırmacıların başında gelen isimler ve kuramları aşağıda belirtilmiştir.

Sosyal Öğrenme Kuramı

Sosyal Öğrenme Kuramının ilk temsilcilerinden olan Albert Bandura, bireyin davranışlarından aldığı uygun geri bildirimler, başarılı deneyimler geliştirmesine yardımcı olur bu nedenle Sosyal Öğrenme Kuramı, insanların eylemlerinin sonuçlarını olumlu veya olumsuz şekilde değerlendirme yeteneklerini ifade eder. Bu

şekilde bireyler, deneyimlerinden elde ettikleri davranış sonuçlarıyla yeni beklentiler oluşturarak motive olurlar görüşünü ortaya atmıştır (Dergin, 2022).

Sosyal Bilişsel Kariyer Kuramı

Bandura'nın Sosyal Öğrenme Kuramını takip eden, Lent, Brown ve Hackett tarafından ortaya atılan Sosyal Bilişsel Kariyer Kuramına göre de, insanların kendi mesleki davranışlarını yönlendirme yeteneklerine ve insan failliğine odaklanmaktadır görüşünü ileri sürmüştür (Özden, 2014). Bu kuram, kariyer gelişiminde insan failliğini güçlendiren, zayıflatan veya bazı durumlarda baskılayan bir dizi bireysel ve çevresel faktörün etkisini de tanımaktadır (Lent, 2005).

Sosyal Değişim Kuramı

Bir başka sosyal kuramcı olan Blau tarafından geliştirilen Sosyal Değişim Kuramı ise, ekonomik ve sosyal değişimlerin karşılaştırılmasıyla ilgilidir. Ekonomik değişimlerde, genellikle para, mal ve hizmet kaynaklarının aracı rol oynaması beklenirken, sosyal değişimlerde ise daha çok kişisel ve soyut kaynaklar olan sevgi, statü ve bilginin rol oynadığı gözlemlenmektedir (Çetin ve Şentürk, 2016). İlave olarak Blau, sosyal değişimin belirli bir kalıbının olmadığını, sosyal değişimlerin kalıcı sosyal örüntüler oluşturduğunu belirtmiştir (Bahar, 2019).

2.4.5. Beden Eğitiminde Sosyal Girişimciliğin Önemi

Sosyal girişimcilik yeteneğin geliştirilmesi öğretmen eğitimi alanıyla oldukça ilgilidir. Öğretmen adaylarının eğitimde daha yeni fikirler edinmelerine ve bunları uygulamaya koymalarına daha faydası olacaktır. Güncel fikirlerin geliştirilmesi, öğretmen adaylarının da bu fikirleri görüp öğrencilerini bu doğrultuda daha iyi anlamalarını sağlarken aynı zamanda eğitim stratejilerini de buna göre uyarlamalarına yardımcı olur (Vivas ve ark., 2023). İnsan eğitiminin oyunla başladığı farz edildiğinde, bireylerin spora yönlendirilmesi ve teşvik edilmesinin hem kişisel sağlıkları için hem de toplumla uyumlu bir yaşam sürmelerine destek olması açısından önemli olduğu düşünülmektedir (Balyan ve ark., 2012). Sporun eğitimsel boyutu, gençlerin ve yetişkinlerin spora yönelmesini, fiziksel becerilerinin olumlu yönde gelişmesini ve sağlıklı bir hayata adapte olmalarını sağlar. Ayrıca, spor

insanlara liderlik, disiplin, dayanıklılık ve takım çalışması gibi önemli becerilerin de öğretilmesini sağlar. Tüm bu özellikler ise, sporda girişimcilik alanının farklı boyutlara taşımalarını sağlar. Spor, işletmelerin farklı pazarlama stratejileri geliştirmesine olanak tanırken, spor etkinliklerine sponsor olan şirketlerin ve markalarının tanıtımını da yapar. Hedef kitlelerine ulaşarak potansiyel müşteri kitlesini genişletebilirler. Ayrıca, spor etkinliklerine ev sahipliği yapmak veya spor ekipmanları üretmek gibi iş fırsatları da ortaya çıkarabilir (Şirin ve ark., 2018). Spor sektöründe yeni girişimlere başvurmak, spor organizasyonlarına olan ilgiyi artırarak spor sektörünün ülkede gelişmesine katkı sağlayabilir. Ülkemizde yavaşça gelişim gösteren, spor branşlarına yapılacak bu girişimler ile izleyici sayısını arttırmak, bilet satışı sağlamak ve bu branşların organizasyonlarını duyurmak bu sporu yapan bireylere ve ülke sporuna fayda sağlayacağı düşünülmektedir (Balcı ve Yıldız, 2022).

2.5. Sosyal İyi Oluş

2.5.1. Sosyalleşme Kavramı

Bir bireyin doğuştan gelen zeka ve yetenekleri, potansiyel olarak bilgi, beceri, değer ve davranışlara dönüştürülebilir, ancak bu sürecin gerçekleşmesi ve bireyin kendi özgünlüğünü koruyarak toplumda uyumlu bir üye olabilmesi için sosyal bir ortamda yetiştirilmesi gereklidir. Bu bağlamda, doğumdan ölüme kadar devam eden yaşam sürecine sosyalleşme adı verilir (Özpolat, 2010). Bireyler, bulundukları toplumun değer yargılarını, inançlarını, geleneklerini ve yaşam tarzlarını sosyalizasyon süreci içinde öğrenme yoluyla kuşaktan kuşağa aktardıklarını söylemek mümkündür (Şahan, 2008). Toplumun en etkin sosyalleştirme araçlarından biri olarak öne çıkan kitle iletişim araçları da insanların sosyalleşme sürecinde toplumsal değerleri, normları, örf ve adetleri gelecek nesillere aktarmaktadır (Yağmur ve İçigen, 2016).

Son zamanlarda toplumdaki değişimler, bireylerin yaşam biçimi ve sosyalleşme süreçlerinde değişikliklere neden olmaktadır (Karagülle ve Çaycı, 2014). Bu değişimlerden en önemli olanı sosyal medyadır. Sosyal medya, ağ toplumunun oluşturulmasında, yeni iletişim teknolojilerinin sosyalleşme için en etkin bir şekilde kullanıldığı unsurlar arasında yer alır (Altunay, 2015). Sosyalleşme, dinamik ve çeşitli yönleri sahip olduğundan, sosyal medyanın bu süreçte etkili bir rol oynadığı

düşünülmektedir. İletişim ortamlarındaki değişimlerle birlikte, sosyalleşme olgusu da evrim geçirmiştir (Bakıroğlu, 2013). İnsanların sosyalleşme sürecinde, karşılıklı etkileşimlerle geliştirilen tutum ve davranışlar, bireyin sosyal algı düzeyine doğrudan etki etmektedir. Çünkü yüksek bir sosyal algı düzeyi, olumlu bir tavır sergilemeyi kolaylaştırır ve bu sayede bireyin toplumsal yaşamdaki rolü daha aktif hale gelir. (Atalay ve ark., 2013). Bu durum sosyalleşme süreci geçiren bireylerin, mutluluk durumunu uyumla beraber artıracakı düşünülmektedir (Doğan ve ark., 2018).

2.5.2. İyi Oluş Kavramı

Son yıllarda yapılan psikolojik araştırmalarda, yaşamın olumsuz olaylarından kaynaklanan tükenmişlik, umutsuzluk ve travma gibi olumsuz davranış ve tutumları ele alan birçok çalışmanın yanı sıra, insanın olumlu özelliklerine odaklanarak daha etkin ve verimli bir hale getirmeyi amaçlayan yeni bir kavram ortaya çıkmıştır (Özdemir ve Çetinceli, 2023).

İnsanın iyilik durumunu ifade eden birçok kelimenin ve kavramın olduğu bilinmektedir ama bu kavram araştırmacılar tarafından durumsal ve bireysel özellikleri çeşitli modellerle birlikte değerlendirerek, iyi olmanın yapısını daha iyi anlamaya çalışmıştır (Özen, 2010). İyi oluş olarak isimlendirilen bu kavram, iyilik durumu, psikolojik iyi oluş ve öznel iyi oluş kavramlarını içeren genel bir terim olarak tanımlanabilir (Kardaş ve Yalçın, 2019). Başka bir tanımda ise iyi oluş, bireyin kişisel ve sosyal hedeflerini gerçekleştirerek toplum içinde bir amaç belirlemesi ve bu hedefleri ilerletmesi olarak tanımlanmaktadır (Karahana, 2016). Sade görünmesine rağmen, iyi oluşun tanımlanması araştırmacılar arasında karmaşık ve tartışmalı bir konu olmuştur. Özetlemek gerekirse, iyi oluş kavramı, en uygun psikolojik işlev ve deneyimi temsil eden bir kavram olarak tanımlanmaktadır (Tuncer, 2019).

2.5.3. Sosyal İyi Oluş Kavramı

Yaşam boyunca devam eden sosyal gelişim, doğumdan itibaren ilk ebeveyn iletişimi ile başlar. Genç yetişkinlik, sadece fiziksel büyüme veya yaşın ilerlemesiyle değil, aynı zamanda eğitsel kazanımlar, belirli kişiler arası deneyimler ve başarılar yoluyla

olgunlaşır (Ünal, 2019). Bir bireyin sosyal refah düzeyi yüksekse, kendini bulunduğu topluma ait hisseder, toplumdaki öteki bireylere güvenir ve öteki bireylerin pozitif ve yaratıcı olduğuna inanır (Ünlü, 2019). Yani insanlar, kendi sınırlamalarının farkında olmalarına rağmen, kendilerini iyi hissetmeye toplum sayesinde çabalarlar. Bu bağlamda, diğer insanlarla olumlu ilişkiler kurma ve sürdürme gayretinde bulunarak, çevrelerini kişisel ihtiyaç ve arzularını karşılayacak şekilde düzenlemeye çalışırlar. İnsanlar kendi benliklerini geniş bir sosyal çerçevede korurken, aynı zamanda kendi kaderlerini belirleme ve kişisel özerklik duygusunu da ararlar. Hayatın anlamını bulmak, bireyin çabalarında ve yaşamındaki zorluklarda önemli bir hedeftir (Keyes ve ark., 2002). Sosyal ve duygusal gelişim perspektifinden ele alındığında, her bireyin yaşam başarısı için kazanması gereken temel bir beceri olduğu düşünülmektedir (Karaburçak ve ark., 2023).

Toplum içinde, bireysel ve toplumsal faktörlerin sosyal sağlığı nasıl etkilediği ve bu etkilerin sonuçlarının nasıl belirleneceği konusunda çalışmalar yapılmaktadır (Ünlü, 2019). Yapılan çalışmaların sonucunda, sosyal iyi oluş kavramının sağlık üzerinde uzun süredir devam eden önemli bir etkisinin olduğunu söylemek mümkündür. Sağlıklı bireyler, yaşadıkları toplumda ve toplumun geleceği için umutlu bir tutum sergilerler. Toplumlar ise, sosyal açıdan iyi hisseden bireylerin katkılarına ihtiyaç duyarlar (Doğru, 2021). Bu bağlamda, sosyal yönden sağlıklı olarak değerlendirilen bireyler, kendilerini ve diğer bireylerin sosyal gelişimini potansiyel bir kazanç olarak görebilirler (Lale ve Gülaçtı, 2020).

2.5.4. Sosyal İyi Oluşun Faydaları

Sosyalleşme, kültürlerin gelecek nesillere aktarılmasında kritik bir rol oynar. İnsanlar, ailede, arkadaş çevresinde, okul ve iş ortamlarında, akrabalarıyla iletişim kurarak toplumun gelenek ve göreneklerini öğrenirler; aynı zamanda toplum değerlerine uygun davranışlar sergilemeye çalışırlar (Batır, 2023). Bireyler, belirli bir sosyal oluşum içinde hayatlarını sürdürmek için bu sosyal oluşumu oluşturan unsurlarla etkileşimde bulunur ve bu süreçte bir dizi sosyal zorluklar ile karşılaşırırlar (Tekin, 2014). Bu bağlamda bireyin toplum içindeki ilişkisinin niteliğini değerlendirmek, onun yaşadığı toplumla olan bağını anlamak için sosyal iyi oluş önemlidir. Sağlıklı bireyler, kendilerini yaşadığı toplumun bir üyesi olarak görürler

ve topluma her açıdan bağıllık hissederler (Rubaye, 2022). Ayrıca sağlıklı bireyler, yaşadıkları dünyanın özelliklerine ek olarak çevrelerinde olan bitenleri anlama arzusu içerisinde olduklarını da söylemek mümkündür (Akgül ve Karanfil, 2021).

2.5.5. Beden Eğitiminde Sosyal İyi Oluşun Önemi

Birey, sportif etkinlikler sayesinde çevresini daha iyi keşfeder ve bu çevreyle daha etkili iletişim kurar. Bu alanlardaki olumlu ilerlemeler, bireyin duygusal açıdan daha sağlıklı bir gelişim göstermesine katkıda bulunur (Karakullukçu, 2020). Beden eğitimi ve spor ise, olumlu kişilik özelliklerinin geliştirilmesine, insan ilişkilerinde daha sosyal ve etkili iletişim becerilerine sahip olunmasına yardımcı olur. Beden eğitimi ve spor dersinin akademik başarıya engel olduğu fikrinin aksine, planlı ve amaçlı yapılan egzersiz çalışmalarının öğrencilerin sosyal ve bilişsel olarak gelişimini olumlu yönde desteklediği ve bu nedenle öğrencinin akademik başarısını artırdığı konusunda öğrenciler ve veliler bilinçlendirilmelidir (Aras ve Asma, 2020). Veli görüşlerini alarak Yurt ve Koçak (2010)'ın yaptığı bir çalışmada beden eğitimi ve spor dersinin öğrencilerin sosyalleşmesinde olumlu bir etkisinin olduğu konusunda görüş bildirilmiştir. Çocuklar ve genç bireyler için spor odaklı fiziksel aktivite, iletişim becerilerinin gelişmesinde ve sosyal etkileşimde temel bir araçtır. Spora dayalı fiziksel aktivitenin, bireyin kişisel gelişimi ve topluma uyum sürecinde önemli olduğu düşünülmektedir (Karataş ve ark., 2021). Günümüzde ülkeler, spor aracılığıyla refah seviyelerini artırmanın ve ekonomik olarak gelişmiş bir yapıya ulaşmanın mümkün olduğuna inanmaktadırlar. Spor, bireylerin yaşamlarına olumlu katkılarda bulunmanın yanı sıra toplum içindeki bireylerin sağlıklı ve enerjik bir duruma gelmesinde önemli bir rol oynar. Spor, toplumun çağdaş bir seviyeye yükselmesine, bütünlüğüne, gelişimine ve tanınmasına büyük ölçüde katkıda bulunur. Bu nedenle spor, toplum ve bireyin sosyal gelişimi üzerinde büyük bir etkiye sahiptir (Rubaye, 2022). Bireylere spor aktiviteleri aracılığıyla birlikte etkinlik yapabilme yeteneği kazandırılır. Birey, rekabetçi bir zihniyet, çalışma disiplini, cesaret ve mücadele ruhu geliştirir. Aynı zamanda kazanmayı ve kaybetmeyi kabullenmeyi, paylaşmayı, yardımlaşmayı, başkalarının görüş ve düşüncelerine saygı duymayı öğrenir. Birlikte çalışma sonucunda bireyde sosyal sorumluluk duygusu oluşur. Bu sosyal sorumluluk duygusunun gelişmesiyle birlikte toplumda

sosyalleşme süreci desteklenir (Şahan, 2008). Ayrıca spor, özgün kurallar çerçevesinde zevkle gerçekleştirilen eğlence yarışması gibi yönleriyle ortaya çıkan bir fiziksel aktivite bütünüdür. Bu durum, insanların bedensel ve zihinsel gelişimine katkıda bulunmanın yanı sıra, günlük çalışma yaşantısında verimliliği artırarak toplumsallaşmalarına da yardımcı olabilir (Doğru, 2021).

Spor, beden ve ruh sağlığına yönelik bir sosyal etkinliktir. Sporun sosyal işlevlerini Yetim (2000) şu şekilde özetlemiştir:

- Sağlıklı, mutlu ve güçlü bir yaşam tarzını destekler.
- Sosyal ve kültürel deneyimleri artırır.
- Boş zamanları etkili bir şekilde değerlendirmeye olanak sağlar.
- Arkadaşlık, liderlik, iş birliği, hoşgörü, takdir etme ve takdir edilme yeteneklerini geliştirir.
- Kendini kontrol etme, kendine ve başkalarına saygı ve sevgi gösterme becerilerini öğretir.
- Planlı ve dengeli bir çalışma ve dinlenme düzeni benimsetir.
- Sosyal etkileşimi ve sosyal sorumluluğu geliştirir.
- Grup çalışmasına yönlendirir.
- İş, görev ve mesleki sorumlulukları öğretir ve geliştirir.
- Engellilerin topluma katılımını destekler.
- Ulusal ve uluslararası dostluğu güçlendirir ve toplumsal birliği destekler.
- Sosyal statüyü yükseltir.
- Profesyonel olarak yapıldığında ekonomik getiri sağlar.
- Centilmenlik, dayanışma, risk alma ve cesaret duygularını teşvik eder.
- Mücadele ve rekabet becerisini artırır.
- İnsan ilişkilerini geliştirir.
- Yaratıcı ve üretken yetenekleri destekler.
- Özgüveni artırır.
- Diplomasiyi ve iç/dış turizmi teşvik eder.
- Ekonomik, sosyal ve kültürel gelişimde önemli bir rol oynar.
- Toplumsal bağları güçlendirir.

- Başarı duygusunu destekler.
- Kişinin ruhundaki savaşı ve mücadelecı enerjiyi barışcıl, dostça bir zemine yönlendirir.
- Bireysel karaktere ve iradeye katkı sağlar.
- Aşırı hırsları kontrol altında tutar.

Kısacası her tür beden eğitimi ve spor etkinliği, sosyal bir deneyimi içerir. Spor etkinliklerine katılan bireyler, duygularını ifade etme fırsatı bulurlar, oyun ve hareketler aracılığıyla çeşitli duyguları serbest bırakırlar. Bu duygular arasında saldırganlık, utangaçlık ve kıskançlık gibi hisler bulunabilir ve bireyler bu duyguları kontrol etmeyi öğrenirler. Stres altındayken enerjiyi boşaltmanın bir yolu, oyun veya spor etkinliklerine katılmaktır (Filiz, 2010).

2.6. Literatür Taramasının Sonucu

2.6.1. Sosyal Girişimcilik ile İlgili Yurt İçinde Yapılan Çalışmalar

Adatepe (2018) tarafından yapılan çalışmada, öğretmen adaylarının girişimcilik özellikleri ile yansıtıcı düşünme algıları arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın katılımcı grubunu, Bartın Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü'ndeki öğretmen adayları oluşturmaktadır. Araştırma verilerinin toplanmasında “Yansıtıcı Düşünme Eğilimi Ölçeği” ve “Üniversite Öğrencileri İçin Girişimcilik Ölçeği” kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına bakıldığında cinsiyet değişkenine göre girişimcilik özelliklerinde anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir. Ancak, sınıf değişkenine göre 2. ve 3. sınıfa devam eden öğretmen adaylarının girişimcilik özelliklerinin daha yüksek olduğu gözlemlenmiştir.

Alan (2020) tarafından Bayburt Üniversitesi'nde eğitim gören 600 üniversite öğrencisinin katılımıyla gerçekleşen bu çalışmanın amacı genç girişimciliğinin mevcut durumu ve genç girişimciliği engelleyen faktörlerin tespit edilmesi ve son zamanlarda sık sık gündeme gelen sosyal girişimcilik kavramıyla alakalı gençlerin algı ve bilgi düzeylerini belirlemektir. Bu çalışmada nicel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırma için kullanılan ölçek ise yirmi yedi soru içermektedir. Anketin son bölümünde ise sosyal girişimcilik algısını belirlemek için beş soru yer

almaktadır. Çalışmanın sonucunda ise genç katılımcıların girişimcilik algılarını engelleyen birçok faktör olduğu belirlenmiştir. Sonuç olarak öğrenciler arasında girişimcilik düşüncesine sahip olanların iş fikirleri genellikle aile işletmelerine dayandığı, gençlerin girişimcilikten uzaklaşmalarına en çok neden olan etmenin ise sermaye eksikliği ve aşırı devlet düzenlemeleri olduğu öne çıkmaktadır.

Aslanoğlu (2019) yaptığı araştırmada, beden eğitimi ve spor yüksek okulunda eğitim gören öğrencilerin girişimcilik özellikleri ile yansıtıcı düşünme seviyeleri arasındaki ilişkiyi inceleyerek etkili olabilecek faktörleri belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırmaya İnönü Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu'nda öğrenim gören 242 öğrenci katılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak “Yansıtıcı Düşünme Eğilimi ve Üniversite Öğrencileri İçin Girişimcilik Ölçeği” kullanılmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin girişimcilik toplam puan ortalamasının yüksek olduğu ve bu durumun güçlü bir girişimcilik seviyesini yansıttığı söylenebilir. Cinsiyet değişkeni ile girişimcilik özellikleri arasında anlamlı bir farklılık ise bulunmamıştır.

Ateş (2018) tarafından Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliği bölümünde öğrenim gören 292 sosyal bilgiler öğretmen adayına uygulanan bu çalışmada, sosyal bilgiler öğretmen adaylarının sosyal girişimcilik özellikleriyle eleştirel düşünme eğilimlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışmanın verileri “Öğretmen Adaylarının Sosyal Girişimcilik Özellikleri Ölçeği ve Eleştirel Düşünme Eğilimi Ölçeği” ile toplanmıştır. Yapılan analiz sonuçlarına göre sosyal bilgiler öğretmen adaylarının sosyal girişimcilik puan ortalamalarının cinsiyete, sosyo-ekonomik duruma, algılanan ebeveyn tutumlarına, yaşama yerine bağlı olarak anlamlı ölçüde farklılık gösterdiği tespit edilmiştir; ancak sınıf düzeyi ve mezun olunan ortaöğretim kurumu açısından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

Atıcı ve Üzüm (2021) tarafından yapılan çalışmaya Türkiye'deki kamu ve özel üniversitelerin Beden Eğitimi ve Spor bölümünde eğitim gören 500 üniversite öğrencisi katılmıştır. Çalışma, bu bölümde eğitim gören öğrencilerin girişimcilik özelliklerini belirlemek amacı ile yapılmıştır. Araştırma verilerinin toplanmasında “Üniversite Öğrencileri Girişimcilik Ölçeği” kullanılmıştır. Araştırmanın sonuçlarına

göre, öğrencilerin girişimcilik seviyesi, aile geliri ve öğrenim gördükleri üniversitenin türü arasında anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir.

Aydoğmuş (2019) tarafından eğitim fakültelerinde eğitim gören 149'u erkek, 510'u kadından oluşan 659 öğrenciye uygulanan çalışmanın amacı demografik değişkenler açısından öğretmen adaylarının sosyal girişimcilik özelliklerini incelemektir. Çalışmada 21 maddeden oluşan bir ölçme aracı kullanılmıştır. Elde edilen sonuçlara göre öğretmen adaylarının girişimcilik düzeyleri, cinsiyet, sivil toplum kuruluşuna üyelik ve daha önce herhangi bir işte çalışma değişkenlerine göre farklılık gösterirken, ailelerinin gelir durumuna göre farklılık göstermediği belirlenmiştir.

Biçer (2019)'in okul öncesi öğretmen adaylarının sosyal girişimcilik özellikleri ile problem çözme beceri eğilimlerinin farklı değişkenler açısından incelemeyi amaçladığı çalışmaya Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğrenim gören 295 okul öncesi öğretmen adayı katılmıştır. Araştırma verilerinin toplanmasında “Öğretmen Adaylarının Sosyal Girişimcilik Özellikleri Ölçeği ve Problem Çözme Becerileri Algısı Ölçeği” kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, okul öncesi öğretmen adaylarının sosyal girişimcilik özelliklerinden alınan puanlarda cinsiyet, yaş, sınıf, akademik başarı ve ailenin ikamet ettiği bölge gibi değişkenlere bağlı olarak anlamlı farklılıklar olduğu görülmüştür.

Biricik (2020) tarafından yapılan çalışmanın amacı spor yöneticiliği bölümünde öğrenim gören ve birer spor yöneticisi adayı olan öğrencilerin sosyal girişimcilik düzeylerinin farklı değişkenlere göre incelemektir. Araştırmanın katılımcı grubu, Spor Bilimleri Fakültesi Spor Yöneticiliği bölümünde eğitim gören 182 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma verilerinin toplanmasında, “Sosyal Girişimcilik Öncülleri Ölçeği” kullanılmıştır. Çalışmada, sosyal girişimcilik toplam puanında belirgin bir farklılık belirlenmiş ve bu farklılığın kadın öğrenciler lehine olduğu gözlemlenmiştir. Spor yöneticiliği bölümü öğrencilerinin sosyal girişimcilik algılarının yüksek olduğu ve sınıf düzeyi ile aktif spor yapma durumunun sosyal girişimcilik algılarını etkilemediği ifade edilebilir.

Cengiz ve ark. (2016) yaptıkları çalışmada üniversite öğrencilerinin girişimcilik düzeylerini ve bilinçli farkındalıklarını incelemeyi amaçlamıştır. Bartın Üniversitesi

Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu'nda öğrenim gören 464 kişi çalışmaya katılmıştır. Çalışmanın verilerinin toplanmasında “Bilinçli Farkındalık ve Üniversite Öğrencilerine Yönelik Girişimcilik Ölçeği” kullanılmıştır. Elde edilen analiz sonuçlarına göre öğrencilerin cinsiyet değişkenine göre girişimcilik eğilimleri arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Ancak, kadın öğrencilerin girişimcilik puanları erkek öğrencilerinkinden daha yüksektir. Yaş aralığına göre öğrencilerin bilinçli farkındalık ve girişimcilik eğilimlerinde de anlamlı bir fark tespit edilmemiştir. Sonuç olarak, kadın öğrencilerin girişimcilik düzeylerinin erkeklerden daha yüksek olduğu, yaş faktörünün ise girişimcilik eğiliminde etkili olmadığı belirlenmiştir.

Çalışkan (2019) tarafından ele alınan bu çalışmada öğretmen adaylarının sosyal girişimcilik özellikleri ile problem çözme becerilerinin hangi değişkenlere göre farklılaştığı ve aralarındaki ilişki incelenmiştir. Çalışmaya 503 öğretmen adayı katılmıştır. Araştırmayla ilgili verileri toplamak için “Aday Öğretmenlerin Sosyal Girişimcilik Özellikleri” Ölçeği ve “Sosyal Problem Çözme Envanteri-Kısa Formu” kullanılmıştır. Analiz sonuçlarına göre, öğretmen adaylarının sosyal girişimcilik özellikleri cinsiyet, sınıf seviyesine göre farklılık göstermezken, öğrenim gördükleri alan ve akademik performans gibi faktörlerde farklılıklar gözlemlenmiştir. Ayrıca sosyal girişimcilik özelliği daha güçlü olan öğretmen adaylarının, göreve başladıktan sonra okul yöneticisi olarak çalışmayı daha fazla tercih ettiği gözlemlenmiştir.

Çermik (2015) tarafından yapılan bu çalışma, sosyal bilgiler öğretmeni adaylarının sosyal girişimcilik, küresel vatandaşlık ve çevre davranış özelliklerinin bazı değişkenlere göre inceleyip, sosyal girişimcilik, küresel vatandaşlık ve çevre davranışı arasındaki ilişkiyi ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır. Çalışmaya, sosyal bilgiler öğretmenliği bölümünde öğrenim gören 988 Sosyal Bilgiler öğretmen adayı katılmıştır. Çalışmanın verileri ise “Aday Öğretmenlerin Sosyal Girişimcilik Özellikleri Ölçeği, Küresel Vatandaşlık Ölçeği ve Çevre Davranış Ölçeği” ile toplanmıştır. Elde edilen araştırma sonuçlarına göre, öğretmen adaylarının sosyal girişimcilik özelliklerinin yaş, ebeveynlerin eğitim düzeyi, aylık gelir, ebeveynlerin mesleği ve üniversiteye gelmeden önce yaşadıkları yer gibi değişkenlere bağlı olarak anlamlı bir farklılık göstermediği; ancak sınıf, toplumsal, küresel ve çevresel

sorunlara duyarlılık ve sivil toplum kuruluşlarına üyelik gibi değişkenlere göre anlamlı bir farklılık gösterdiği belirlenmiştir.

Ermanonuk (2020) tarafından yapılan yüksek lisans tez çalışmasında, üniversite öğrencilerinin sosyal girişimcilik öncülleri ile duygusal zeka düzeyleri arasındaki ilişkinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi amaçlanmıştır. Bursa Uludağ Üniversitesi ile Bursa Teknik Üniversitesi'nde öğrenim gören 320 öğrenci üzerinde uygulanan bu çalışmada cinsiyet, yaş, girişimcilik deneyimi ve girişimcilik rol modelinin varlığı gibi değişkenler dikkate alınmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre, duygusal zeka ile sosyal girişimcilik arasında pozitif yönde ancak zayıf bir ilişki olduğu belirlenmiştir.

Ertekin'nin (2020) spor eğitimi alanında öğrenim gören öğrencilerin farklı değişkenlere göre girişimcilik seviyeleri ile kariyer farkındalıklarını belirlemek ve aynı zamanda girişimcilik ile kariyer farkındalığı arasındaki ilişkiyi ortaya koymayı amaçladığı çalışmasına 169 öğrenci katılmıştır. Çalışmanın verileri “Girişimcilik ve Kariyer Farkındalığı Ölçeği” ile toplanmıştır. Araştırma sonucunda spor eğitimi alan öğrencilerin farklı değişkenlere bağlı olarak girişimcilik seviyelerinin ve kariyer farkındalıklarının değiştiği ve kariyer farkındalığının artmasıyla birlikte girişimciliklerinin de artacağı sonucuna varılmıştır.

Geri (2013)'nin Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin girişimcilik özellikleri ile cinsiyet, eğitim aldıkları bölüm ve ailede girişimci olup olmama durumu arasındaki ilişkiyi ortaya koymak için yaptığı çalışmaya 242 öğrenci katılmıştır. Araştırma verileri toplama sürecinde anket yöntemi tercih edilmiştir. Araştırma sonucunda öğrencilerin cinsiyetleri ile girişimcilik özelliklerinin alt boyutlarından biri olan belirsizlikle başa çıkma yeteneği arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Öğrencilerin ailelerinin girişimci olma durumu ile girişimcilik özelliklerinin alt boyutlarından yenilikçilik, belirsizlikle başa çıkma yeteneği ve risk alma eğilimi puanları arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Öğrencilerin eğitim gördükleri bölümler ile girişimcilik özelliklerinin alt boyutlarından belirsizlikle başa çıkma yeteneği, risk alma eğilimi ve kontrol odaklılık arasında beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü lehine anlamlı bir ilişki saptanmıştır.

Karabulut ve Doğan (2016) tarafından yapılan bu çalışmanın amacı Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulları'nda eğitim gören lisans öğrencilerin genel yetkinlik inançları ve girişimcilik düzeylerinin farklı değişkenlere göre incelenmesidir. Çalışmaya 486 kadın, 643 erkek olmak üzere toplam 1129 öğrenci katılmıştır. Araştırma verilerinin toplanmasında ise “Girişimcilik Ölçeği ve Genel Yetkinlik İnancı Ölçeği” kullanılmıştır. Elde edilen sonuçlara göre öğrencilerin girişimcilik ölçek puan ortalamaları ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir farklılık bulunmadığını tespit edilmiştir. Araştırma sonucunda, grubunun yüksek girişimcilik düzeyine sahip olduğu tespit edilmiştir.

Köstekçi (2016)'nin yaptığı bu çalışmada öğretmen adaylarının girişimcilik özellikleri ile yansıtıcı düşünme düzeyleri arasındaki ilişkiyi incelemeyi amaçlamıştır. Araştırmasının çalışma grubunu Bartın Üniversitesi ile Kastamonu Üniversitesinde öğrenim gören öğretmen adayları oluşturmaktadır. Araştırma verilerinin toplanmasında “Yansıtıcı Düşünme Eğilimi Ölçeği ve Üniversite Öğrencileri İçin Girişimcilik Ölçeği” kullanmıştır. Araştırmanın analiz sonuçlarına bakıldığında araştırmaya katılan öğretmen adaylarının girişimcilik özelliklerinin "yüksek girişimcilik" seviyesinde olduğu görülmüştür. Cinsiyet değişkenine bağlı olarak girişimcilik özellikleri arasında anlamlı bir fark gözlenmemiştir. Ancak, bölüm değişkenine göre, sınıf öğretmenliği ve matematik öğretmenliği alanlarında eğitim alan öğretmen adaylarının girişimcilik özelliklerinin daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Sonuçlar, öğretmen adaylarının yüksek düzeyde girişimcilik özelliklerine sahip olduklarını yansıtan düşünme düzeylerine de sahip olduklarını göstermektedir.

Kuyulu ve ark. (2018) tarafından üniversite öğrencilerinin sosyal girişimcilik, sosyal istenirlik ve özgünlük düzeylerinin incelenmesini amaçlanmıştır. Çalışmaya Erciyes Üniversitesinde Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu'nda öğrenimlerine devam eden 800 öğrenci katılmıştır. Araştırma verilerinin toplanmasında ise “Sosyal İstenirlik Ölçeği”, “Özgünlük Ölçeği” ve “Aday Öğretmenlerin Sosyal Girişimcilik Özellikleri Ölçeği” kullanılmıştır. Çalışmaya katılan öğrencilerin cinsiyet ve sporculuk seviyesinde gruplar arasında anlamlı farklılık bulunamazken; spor yapma

durumu, okuduğu bölüm ve yaşanan yer değişkeninde gruplar arasında anlamlı farklılık bulunmuştur.

Mülhim (2019)'in Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin girişimcilik özelliklerini ve bireysel yenilikçilik düzeylerini belirlemeyi ve bu ikisi arasındaki ilişkiyi araştırmayı amaçlayarak yaptığı bu çalışmaya Bartın Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu'nda öğrenim gören 776 öğrenci katılmıştır. Verilerin toplanmasında “Üniversite Öğrencilerine Yönelik Girişimcilik Ölçeği” kullanılmıştır. Yapılan analiz sonuçlarına göre öğrencilerin büyük çoğunluğunun yüksek girişimcilik seviyelerinde olduğu görülmektedir.

Murathan ve ark. (2020) Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin girişimcilik özelliklerini incelemek amacıyla yaptıkları çalışmaya 772 üniversite öğrencisi katılmıştır. Araştırmanın verileri “Üniversite Öğrencileri Girişimcilik Ölçeği” ile toplanmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin girişimcilik düzeylerinin genel olarak ortalamanın üstünde olduğu belirlenmiştir. Cinsiyet değişkenine göre yapılan t-testi sonuçlarına göre, ölçeğin tüm alt boyutlarında kadın öğrenciler lehine anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir.

Nas ve Temel (2018)'in üniversite öğrencilerinin girişimcilik seviyelerinin farklı değişkenlere bağlı olarak nasıl değiştiğini belirlemek için yaptıkları çalışmaya Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesinde öğrenim gören 551 öğrenci katılmıştır. Çalışmanın verileri “Üniversite Öğrencileri Girişimcilik Ölçeği” ile toplanmıştır. Elde edilen bulgularda ise öğrencilerin girişimcilik toplam puan ortalaması yüksek olduğundan, bunların yüksek bir girişimcilik seviyesine sahip oldukları ifade edilebilir. Kişisel özelliklere dayalı olarak, üniversite öğrencilerinin girişimcilik düzeylerinde öğrenim gördükleri bölüm, sınıf, boş zamanları nasıl değerlendirdikleri ve boş zamanları değerlendirme konusundaki zorluklarına bakıldığında anlamlı bir farklılık bulunurken, yaş, cinsiyet, gelir durumu, anne ve baba eğitim durumu gibi diğer değişkenler arasında anlamlı bir farklılık tespit edilememiştir.

Özkara ve Kalkavan (2015) tarafından beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının sosyal girişimcilik özelliklerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi

amaçlanmıştır. Çalışma grubunu ise Karadeniz Teknik Üniversitesi'nde eğitimlerine devam eden 230 beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı oluşturmuştur. Araştırmada veri toplama aracı olarak, “Kişisel Bilgi Formu” ve “Aday Öğretmenlerin Sosyal Girişimcilik Özellikleri Ölçeği” kullanılmıştır. Yapılan analiz sonuçlarına göre öğretmen adaylarının sosyal girişimcilik özellikleri ile spor yapma ve baba eğitim düzeyi değişkenleri arasında istatistiksel olarak bulunurken, anne eğitim seviyesi, kardeş sayısı, cinsiyet ve akademik başarı değişkenlerinde anlamlı bir farklılaşma bulunamamıştır.

Öztaş ve ark. (2017) birlikte yaptıkları araştırmanın amacı, beden eğitimi ve spor eğitimi alan üniversite öğrencileri arasında hızla önem kazanan girişimciliğin mevcut durumunu değerlendirmek, girişimci kişilik özelliklerinin girişimcilik eğilimini nasıl etkilediğini incelemek ve bu etkinin derecesini saptamaktır. Araştırmanın verileri Karamanoğlu Mehmetbey, Niğde, Aksaray ve Erciyes Üniversiteleri ile Spor Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulları'nda, lisans eğitimi alan beden eğitimi ve spor öğretmenliği, antrenörlük eğitimi ve spor yöneticiliği bölümlerinde öğrenim gören 610 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma verilerin toplanmasında “Girişimci Kişilik Özellikleri Envanteri ve Girişimcilik Eğitimi Envanteri” kullanılmıştır. Yapılan analizler sonucunda, yenilikçilik ve bağımsızlık faktörleri dışında girişimci kişilik özelliklerinin girişimcilik eğitime etkili olduğunu göstermektedir. Ayrıca, girişimci kişilik özellikleri ile girişimcilik eğitimi arasında pozitif yönlü anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir. Bu da, aile, inanç, kültür gibi diğer etkenlerin yanı sıra girişimci kişilik özelliklerinin de girişimcilik eğitimi açısından önemli olduğunu göstermektedir.

Öztürk (2018)'ün araştırmasında öğretmen adaylarının girişimcilik özellikleri ile yansıtıcı düşünme düzeyleri arasındaki ilişkiyi incelemek hedeflenmiştir. Araştırmanın grubunu, Sakarya Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümünde eğitim gören öğretmen adayları oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri “Yansıtıcı Düşünme Eğilimi Ölçeği” ve “Üniversite Öğrencileri İçin Girişimcilik Ölçeği” ile toplanmıştır. Elde edilen bulgulara göre, cinsiyet değişkenine bağlı olarak girişimcilik özelliklerinde anlamlı bir fark bulunmamıştır. Ancak, sınıf değişkenine göre, 2. sınıfa devam eden öğretmen adaylarının girişimcilik özelliklerinin daha

yüksek olduğu tespit edilmiştir. Eğitim gören öğretmen adaylarının girişimcilik puanlarında spor yapma durumuna göre anlamlı bir farklılığın meydana gelmediği de görülmektedir.

Şirin ve ark. (2018) tarafından üniversite öğrencilerinin sosyal girişimcilik düzeylerini belirlemek amacıyla yapılan çalışmaya Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu'nda okuyan 230 öğrenci katılmıştır. Araştırmanın verileri “Sosyal Girişimcilik Ölçeği” ve “Kişisel Bilgi Formu” ile toplanmıştır. Çalışmanın sonucunda üniversite öğrencilerinin sosyal girişimcilik algılarının olumlu yönde olduğu bulunmuştur. Ölçeğin alt boyutlarına bakıldığında cinsiyet, anne ve baba eğitim durumu değişkenleri arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır.

2.6.2. Sosyal Girişimcilik ile İlgili Yurt Dışında Yapılan Çalışmalar

Apostolakis (2011)'in sosyal girişimciliğin geliştirilmesinde yükseköğrenimin faydalarını belirlemeyi amaçlayan araştırmasında, Kanada, İngiltere, Dorset ve Avalon arasında yapılan çalışmasında yükseköğrenimin sosyal girişimcilik üzerinde önemli bir katkısının olduğunu ve ayrıca aşılacak zorunda olan bazı engellere odaklanılması gerektiğini belirtmiştir.

Bodolica ve ark. (2021) "Orta Doğu'daki üniversitelerde mezun olan gençlerin ders dışı etkinlikler ve sosyal girişimci liderliği" adlı çalışması, yükseköğretim kurumlarında ders dışı etkinliklerin ve öğrenci liderliğindeki etkinlik kulüplerinin, gelişmekte olan pazar ortamlarında mezun olan gençlerin sosyal girişimcilik yetkinliklerini geliştirmedeki rolünü incelemektedir. Bu çalışma vaka çalışması yaklaşımını benimseyerek, bir lisans öğrencisinin deneyimlerini araştırmaktadır. Araştırmada, üniversite ortamının öğrencilerin sosyal girişimci davranışlarını ve niyetlerini etkilemedeki önemli rolü vurgulanmakta ve karar vericilerin, eğitim kurumlarını sadece öğrenme yerleri olarak değil, aynı zamanda gelecekteki sosyal liderlerin girişimcilik becerilerini uygulama yerleri olarak da görmeleri gerektiği belirtilmektedir. Ayrıca, çalışma, sosyal girişimcilik eğitime yatırım yapan üniversitelerin, yarının sosyal liderlerinin yetişmesine katkı sağladığı güçlendirilmiş mezun ağılarıyla daha fazla burs olanaklarına eriştikleri sonuçlarına ulaşmaktadır.

Maslov (2012) tarafından yapılan, sürdürülebilir organizasyonların yardımıyla sosyal sorunları çözmeyi veya azaltmayı amaçlayan bu çalışma aynı zamanda sosyal girişimcilik hakkında yeni fikirler de geliştirmektedir. Çalışmasında fiziksel kültür ve spor alanındaki girişimcilik faaliyetinin bir tür sosyal girişimcilik olarak değerlendirilmesini ve bu faaliyet gelişimini karakterize edip yeni fikirler ortaya atmaya çalışmıştır. Sosyal girişimciliğin Rus toplumu üzerindeki etki noktalarını belirleyip, Rusya'nın bütün bölgelerinde fiziksel kültür ve spor alanında girişimciliğin geliştirilmesini ve mevcut sorunların çözümüne yönelik yönlendirmeler yapmayı vurgulamaktadır.

Rigg ve Wal Maris (2020) Hollanda'daki bir ilkokul öğretmenliği enstitüsünde öğrenim gören sekiz öğretmen adayı ile yapılan pilot uygulamada, öğretmen adaylarının sosyal girişimcilik eğitiminde empatiyi geliştirmek amacıyla 8-12 yaş arasındaki çocuklar için oyunlar tasarımları ve sosyal girişimcilik eğitiminde sürdürülebilir eğitim konularını ilkokula entegre etmelerini teşvik etmeyi amaçlamışlardır. 2018-2019 eğitim öğretim yılı boyunca bir yıl gerçekleştirilen pilot uygulamanın araştırmanın sonuçlarına göre, öğretmen adayları sosyal girişimcilik eğitiminde empatinin önemli bir rol oynadığını, sosyal girişimcilikle güçlü bir ilişkiye sahip olduğunu ve sürdürülebilir eğitime katkıda bulunmanın bir yolu olarak algılandığını belirtmişlerdir.

Salamzadeh ve ark. (2013) yaptığı araştırma, İran'da sosyal girişimcilik eğitimindeki eksiklikleri belirlemek amacıyla Tahran Üniversitesi'nde öğrenim gören öğrenciler arasında farkındalık, niyetler/destek ve bağlamsal unsurları incelemiştir. Tahran Üniversitesi'nin üç fakültesinde gerçekleştirilen anket verilerine dayanan araştırma sonuçlarına göre, katılımcıların sosyal girişimcilik kavramına bilinçli ve destekleyici bir yaklaşıma sahip oldukları ancak bağlamsal unsurlara yeterince önem verilmediği ortaya çıkmıştır. İran'da yükseköğretim düzeyinde sosyal girişimcilik niyeti ve eğitimi hakkında yapılan araştırmalar sınırlıdır ve bu çalışma, ülkede yapılan ilklerden biridir.

Thomsen ve ark. (2021) birlikte yaptıkları çalışmada öğrencileri rastgele üç ayrı gruba atadılar. Gruplar eylem araştırması, hizmet odaklı öğrenme ve sosyal girişimcilik olarak oluşturulmuştur. Her üç yaklaşım da öğrenci gelişimini ve sosyal girişimcilik

becerilerinin geliştirilmesini teşvik etmektedir. Girişim yaklaşımı, bulgular, deneyimsel öğrenmenin, öz değerlendirme ve sınıf tartışmasıyla birleştiğinde öğrenci olgunluğuna giden en uygun kanal olduğunu göstermektedir. Sırt çantasıyla önyükleme terimi ise öğrencilerin kendilerine verdikleri gerçek ancak yönetilebilir bir sorumluluk ağırlığını üstlenerek nasıl hızlı bir şekilde öğrendiklerini göstermek için tanıtıldı. Bu çalışma, sosyal girişimcilik eğitimi geliştirmek için öğrenmelerinin nasıl geliştirilebileceğini ölçmek amacıyla öğrencilerin görüşlerini birleştirme yaklaşımı açısından orijinaldir. Keşifsel bir çalışma olmasına ve kapsamının sınırlı olmasına rağmen, sosyal girişimcilik eğitiminde deneyimsel öğrenme modellerinin kullanıldığı ileri araştırmalara temel oluşturmaktadır.

2.6.3. Sosyal İyi Oluş ile İlgili Yurt İçinde Yapılan Çalışmalar

Akın (2014) tarafından yapılan bu çalışmanın amacı, öz şefkatin sosyal iyi oluşu ne ölçüde etkilediğini araştırmaktır. Araştırmaya Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde farklı bölümlerde lisans öğrenimi gören, 170'i kadın, 159'u erkek olan 329 üniversite öğrencisi katılmıştır. Araştırmanın verilerinin toplanmasında “Öz Şefkat Ölçeği ve Sosyal İyi Oluş Ölçeği” kullanılmıştır. Yapılan araştırmanın sonucunda, sosyal iyilik halinin, kişinin içsel anlayışı, insanlığın paylaştığı değerler ve merhamet ile olumlu bir ilişkisi olduğu bulunmuştur. Ancak, izolasyon, içe kapanma, aşırı bireyselleşme gibi faktörlerle negatif bir ilişki içinde olduğu belirlenmiştir.

Batır (2023) tarafından yapılan çalışmada, mücadele sporcularında duygusal zeka ile sosyal iyi olma düzeyi arasındaki ilişki incelenmiştir. Çalışmaya İstanbul'un Bağcılar semtinde spor yapan 361 mücadele sporcusu katılmıştır. Çalışmanın verileri “Duygusal Zeka Ölçeği ve Sosyal İyi Olma Ölçeği” ile toplanmıştır. Elde edilen bulgulara göre, kadınların sosyal iyi olma düzeyleri erkeklerinkinden daha yüksektir. Ayrıca, artan gelir düzeyinin sosyal iyi olmayı artırdığı gözlemlenmiştir. Sporcuların sosyal iyi olma düzeyi ile başarı ve performans arasındaki ilişki göz önünde bulundurulduğunda, duygusal zekaya yönelik yapılacak çalışmalar sporcuların başarısını artırıp ve sürekli bir şekilde geliştireceğini söylemek mümkündür.

Bayraktar (2019)'ın yaptığı çalışma, aktif bir şekilde antrenörlük yapan bireylerin sosyal iyi oluş düzeylerinin psikolojik kırılganlık üzerindeki etkisini, çeşitli değişkenlere göre nasıl tahmin ettiğini amaçlayan bir çalışmadır. Araştırma Konya ve Karaman illerinde bulunan 450 antrenöre uygulanmıştır. Çalışmanın verileri “Psikolojik Kırılganlık Ölçeği ve Sosyal İyi Oluş Ölçeği” ile toplanmıştır. Elde edilen bulgulara göre katılımcıların sosyal iyi oluş özelliklerinin cinsiyet, yaş, yerleşim yeri, gelir, aktif olarak spor yapma durumu, anne ve babanın eğitim durumu değişkenlerinde anlamlı bir fark tespit edilmiştir. Sosyal iyi oluş ölçeğinden alınan puanların genel ortalamaları orta düzeyin üstünde hesaplandığı ve antrenörlerin sosyal iyi oluş düzeylerinin yüksek seviyeye yakın olduğu söylenebilir.

Doğru (2021) tarafından yapılan çalışmada, üniversite takımlarında yer alan öğrencilerin sosyal iyi oluş düzeyleri ile pozitif algı düzeyleri arasındaki ilişkiyi belirleyen ve bazı değişkenlerin bu ilişkiyi nasıl etkilediği amaçlanmıştır. Pandemi döneminde yapılan çalışmaya uzaktan eğitim gören 380 öğrenci katılmıştır. Araştırma verilerinin toplanmasında “Pozitif Algı Ölçeği ve Sosyal İyi Oluş Ölçeği” kullanılmıştır. Elde edilen bulgulara göre katılımcıların sosyal iyi oluş özelliklerinin cinsiyet, aylık gelir, ne sıklıkla spor yapma, yaşadığı yer ve bulunduğu sınıf değişkenlerinde istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur. Yaş değişkeninde ise istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır. Sosyal iyi oluş düzeylerinin ise puan ortalamalarına bakıldığında orta seviyede olduğu görülmektedir.

Kaya (2013) tarafından yapılan çalışmada, sosyal iyi oluş ile duygusal dışavurum arasındaki ilişki ve bu iki faktörün cinsiyet, akademik başarı, algılanan gelir düzeyi ve algılanan ebeveyn tutumları açısından farklılık gösterip göstermediği araştırılmıştır. Bu çalışma grubunu 2012-2013 eğitim yılında Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesinde farklı lisans programlarında eğitim gören 233 kadın 119 erkek toplam 352 üniversite öğrencisi oluşturmaktadır. Çalışmanın verileri “Duygusal Dışavurum Ölçeği ve Sosyal İyi Olma Ölçeği” ile toplanmıştır. Çalışmanın sonucuna göre, sosyal iyi olma düzeyinde cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılığın olmadığı bulunmuştur. Akademik başarı düzeyinde ise yüksek başarılı olan katılımcıların sosyal iyi olma düzeyleri, başarı düzeyleri düşük olan katılımcılara göre anlamlı olarak daha yüksek bulunmuştur. Sonuç olarak başarı düzeyleri

açısından sosyal iyi olma düzeyinde anlamlı farklılaşmalar bulgulanmıştır. Ayrıca farklı algılanan ebeveyn tutumları bildiren katılımcılar arasında sosyal iyi olma düzeyi açısından farklılaşma olmadığı bulgulanmıştır. Algılanan gelir düzeyi grupları arasında da sosyal iyi olma açısından farklılaşma bulunamamıştır.

Lale ve Gülaçtı (2020)'nin yaptığı çalışma, üniversite öğrencilerinin ruminatif düşünme tarzları ile sosyal iyi oluş düzeyleri arasındaki ilişkiyi ve duygusal zeka seviyeleri arasındaki ilişkiyi incelemek üzere gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya 2017-2018 yılında Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi'nde 7 farklı fakültede lisans düzeyinde öğrenim gören 670 öğrenci katılmıştır. Çalışmanın verileri “Duygusal Zeka Özelliği Ölçeği, Sosyal İyi Olma Ölçeği ve Ruminatif Düşünme Biçimi Ölçeği” ile toplanmıştır. Yapılan analiz sonuçlarında üniversite öğrencilerinin sosyal iyi olma düzeylerinin cinsiyet, algılanan gelir seviyesi ve algılanan akademik başarıya bağlı olarak farklılık göstermediği, ancak algılanan ebeveyn tutumuna bağlı olarak anlamlı bir farklılık olduğu bulunmuştur.

Rubaye (2022) tarafından yapılan çalışmanın temel amacı, sporcuların duygusal zekaları ile sosyal iyi oluş düzeyleri arasındaki ilişkiyi değerlendirmektir. Ayrıca, araştırma grubunun duygusal zeka seviyelerinin, yaş, cinsiyet, spor dalı, maddi durum ve eğitim durumu gibi değişkenlere göre nasıl farklılık gösterdiğini incelemek de çalışmanın hedeflerinden biridir. Çalışma grubunu ise İstanbul ilinde aktif bir şekilde takım veya bireysel olarak spor yapan 670 gönüllü katılımcı oluşturmaktadır. Çalışma verilerinin toplanmasında “Duygusal Zekâ Ölçeği ve Sosyal İyi Olma Ölçeği” kullanılmıştır. Yapılan analiz sonucuna göre, sosyal iyi olma düzeyinin cinsiyet değişkenine göre farklılaşma göstermediği bulgulanmıştır. Eğitim değişkeninde ise sosyal iyi oluş düzeyinde anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir.

Sancakoğlu (2019) tarafından yapılan bu çalışmada, özel eğitime ihtiyaç duyan çocukların ailelerinin ve özellikle annelerinin yaşadığı zorlukların psikososyal boyutu incelenmiş ve Türkiye'deki özel eğitim alanında kullanılabilir çözüm önerileri sunulması hedeflenmiştir. Çalışma, İstanbul Valiliği'nin onayıyla 2016-2017 eğitim ve öğretim yılı bahar döneminde İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı kamu ve özel özel eğitim okullarında gerçekleştirilmiştir. Çalışma grubunu, özel eğitime

ihtiyacı olan çocuklara sahip olan toplamda 402 anne oluşturmaktadır. Çalışmadaki verileri toplamak için, “Aile Destek Ölçeği, Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği, Psikolojik İyi Olma Ölçeği, Sosyal İyi Olma Ölçeği ve Yaşam Doyumu Ölçeği” kullanılmıştır. Analiz sonuçlarına göre, eğitim seviyesi yüksek olan annelerin sosyal iyi olma seviyelerinin de yüksek olduğunu göstermektedir. Araştırmaya katılan annelerin sosyal iyi olma düzeyleri, annelerin eğitim düzeyi değişkenine göre analiz edildiğinde, grup ortalamaları arasında anlamlı farklılaşmalar bulunmuştur. Ancak annelerin sosyal iyi olma düzeyleri, annelerin yaşları ve gelir düzeyi değişkenlerine göre incelendiğinde, grup ortalamaları arasında anlamlı bir farklılaşma bulunmamıştır.

Savaş (2019) yaptığı çalışmada, üniversite öğrencilerinin ahlaki olgunluk, sosyal iyi oluş ve psikolojik iyi oluş düzeyleri arasındaki ilişkileri incelemeyi amaçlamıştır. Çalışmaya ülke genelinde öğrenim gören 453 öğrenci katılmıştır. Çalışmanın verileri “Ahlaki Olgunluk Ölçeği, Sosyal İyi Oluş Ölçeği ve Psikolojik İyi Oluş Ölçeği” ile elde edilmiştir. Yapılan analiz sonuçlarına bakıldığında ise katılımcıların sosyal iyi oluş özelliklerinin cinsiyet, gelir düzeyi ve yaşadıkları yere göre anlamlı fark olduğu ancak yaşlarına, yaşamın çoğunu geçirdikleri yer ve doğup büyüdüğü coğrafi bölgeye göre anlamlı bir fark olmadığı sonucu ortaya çıkmıştır.

Tekin (2014) tarafından yapılan çalışmada, öğrenim gören üniversite öğrencilerinin psikolojik iyi olma, duygusal zeka ve sosyal iyi olma düzeyleri arasındaki ilişkiler incelenmiştir. Çalışmaya Sakarya Üniversitesi’nde öğrenimine devam eden 305 öğrenci katılmıştır. Çalışma verilerinin toplanmasında “Psikolojik İyi Olma Ölçeği, Duygusal Zeka Ölçeği ve Sosyal İyi Olma Ölçeği” yararlanılmıştır. Elde edilen bulgulara göre katılımcıların sosyal iyi oluş özelliklerinin cinsiyet değişkenine göre anlamlı biçimde farklılaştığı görülmüştür. Öğrencilerin sosyal iyi olma düzeylerinin gelir, ebeveyn tutumları, anne ve baba eğitim düzeyi ve algılanan akademik başarı açısından ise farklılaşmadığı görülmüştür.

Turğut (2017)’un yaptığı çalışmada amaç, hastanede görev yapan hemşireler, sağlık teknikerleri, ebeler ve laborantların oluşturduğu personele yönelik araştırmada, “Sosyal İyi Olma Hali Ölçeği” ve “Toplulukçu Yeterlilik Ölçeği” geçerlik ve güvenilirlik çalışmasının seçilen hedef kitlenin üzerinde gerçekleştirilmesidir.

Araştırma, 369 personelin katılımıyla gerçekleştirilmiştir; bunların 261'i kadın, 108'i erkektir. Araştırma, Afyon Kocatepe Üniversitesi Araştırma ve Uygulama Hastanesi'nde yürütülmüştür. Araştırma sonucunda elde edilen bulgulara göre, cinsiyet açısından, sosyal iyi oluş alt boyutunda güven duyma erkekler lehine anlamlı bir fark olduğu gözlemlenmiştir. Katılımcıların meslekleri dikkate alındığında, toplulukçu yeterlik ve sosyal iyi olma durumları arasında anlamlı bir farklılaşmaya bulunmamıştır. Eğitim seviyesi ile sosyal iyi oluş arasında da anlamlı bir ilişki saptanmamıştır. Medeni duruma göre incelendiğinde, evli olan bireylerin sosyal saygınlık, sosyal kabul ve güven duyma alt boyutlarında daha yüksek puanlar aldıkları belirlenmiştir.

Ünlü (2019)'nın gerçekleştirdiği araştırmanın amacı, üniversite öğrencilerinin mutlulukları ile yaşam değeri, yaşamın anlamı ve sosyal iyi oluşları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını incelemek ve bu üç bağımsız değişkenin mutluluğu nasıl açıkladığını ortaya koymaktır. Araştırmaya 2016-2017 yılında Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi'nde eğitim gören 594 öğrenci katılmıştır. Yapılan araştırmanın verileri ise “Yaşamın Anlamı Ölçeği ve Sosyal İyi Olma Ölçeği” ile toplanmıştır. Yapılan analiz sonuçlarına göre cinsiyet değişkeninin sosyal iyi olma üzerinde anlamlı bir farkının oluşmadığı belirlenmiştir. Ayrıca algılanılan sosyo-ekonomik düzeyin sosyal iyi olma üzerinde anlamlı bir farklılaşmanın olmadığı da ortaya çıkmıştır.

Yurcu ve ark. (2015) tarafından yapılan çalışmada, otel çalışanlarının sosyal iyilik algıları, farklı demografik değişkenler açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmaya Antalya'da bulunan otel işletmelerinde çalışan 250 personel katılmıştır, bunların 87'si erkek ve 163'ü kadındır. Yapılan çalışmada çalışanların sosyal iyi oluş algılarını değerlendirmek için Keyes (1998) tarafından geliştirilen “Sosyal İyi Oluş Ölçeği” kullanılmıştır. Araştırma bulgularına bakıldığında ise, çalışanların sosyal iyi olma algılarının cinsiyet, medeni durum, eğitim seviyesi, yaş ve gelir düzeyine bağlı olarak anlamlı bir farklılık göstermediği bulgusuna ulaşılmıştır.

2.6.4. Sosyal İyi Oluş ile İlgili Yurt Dışında Yapılan Çalışmalar

Chervonsky ve Hunt (2018) tarafından gerçekleştirilen araştırmanın amacı, genç ergenlerdeki iki duygu düzenleme stratejisi olan yeniden değerlendirme ve

bastırmanın sosyal sonuçlarla (akran zorbalığı, arkadaşlık memnuniyeti ve aile memnuniyeti) eş zamanlı ve uzun vadeli ilişkilerini incelemiştir. Yapılan çalışmaya, ergenlik dönemindeki toplam 232 bireyin katılmıştır. Yapılan analiz sonuçlarına göre, baskılama adı verilen duygu düzenleme stratejisinin, sosyal iyi oluş değişkenleriyle negatif bir bağ içinde olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca, yeniden değerlendirme stratejisinin ruh sağlığını olumsuz sosyal etkilerden koruyarak sosyal faydalara yol açtığı bulunmuştur.

Inaou ve ark. (2015) tarafından gerçekleştirilen bir araştırmada, zor zamanlarda takım kimliğindeki iki tür sosyal destek algısı ile sosyal iyi oluş arasındaki ilişki incelenmiştir. Çalışmaya toplamda 893 katılımcıdan oluşan bir grup katılmıştır. Araştırma, 2011 Büyük Doğu Japonya Depremi sonrasında depremzedelerin bir araya gelerek Japon profesyonel futbol takımının maçını izlemesi üzerine gerçekleştirilmiştir. Yapılan bu çalışmanın sonucunda, sosyal desteğin sosyal iyi oluş ile pozitif bir ilişkisi olduğu belirlenmiştir. Ayrıca, takım kimliğinin zorluklarla başa çıkmada psikolojik faydalar sağlama yeteneğine ve ekip tanımlamasının sosyal iyi oluşu artıran mekanizmaların anlaşılmasına yardımcı olduğu sonucuna da varılmıştır. Bu araştırma, sosyal desteğin sosyal kimlik ve sosyal iyi oluş arasındaki ilişkide aracı bir rol oynadığını ve incelenen sosyal kimlik, sosyal destek ve iyi oluş ölçütlerinin türüne bağlı olabileceği sonucunu ortaya koymuştur.

Kayes (1998) tarafından yapılan çalışmada, sosyal iyi oluşun beş boyutu olan sosyal entegrasyon, sosyal katkı, sosyal tutarlılık, sosyal gerçekleşme ve sosyal kabulün teorik olarak kanıtlanmış olduğu belirtilmektedir. Sosyal iyi oluşun teorik yapısı, yapı geçerliliği ve sosyal yapısal kaynakları iki ayrı çalışmada incelenmiştir. Çalışmayı toplam 373 katılımcı oluşturmaktadır. Her iki çalışmadaki madde ve doğrulayıcı faktör analizleri, sosyal iyi oluşun teorik modelini desteklemektedir. Her iki çalışmadaki çoklu değişken analizleri, sosyal iyi oluşun eğitim düzeyi ve yaş değişkeni açısından anlamlı bir farklılık olduğunu bulgulamıştır.

Li ve ark. (2014) tarafından yapılan çalışmanın amacı, sosyal iyi oluş ölçeğini tercüme etmek ve doğrulamaktır. Cinsiyet grupları arasında iç tutarlılık, yakınsak geçerlilik ve ölçüm değişmezliğini araştırdıkları çalışmaya toplam 630 Çinli birey katıldı ve cinsiyet grupları arasında değişmezliğin korunduğu konusunda kanıtlar

elde edildi. Bu bulguların, Çin'deki sosyal iyi oluşun değerlendirilmesine katkıda bulunabileceğini öne sürdü.

Lopes ve ark. (2003) tarafından yapılan bir araştırmada, duygusal zeka, kişilik ve algılanan sosyal ilişkilerin kalitesi üzerine çalışılmıştır. Bu araştırma Yale Üniversitesi'nde eğitim gören toplam 103 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir, bunların 37'si erkek ve 66'sı kadındır. Araştırma sonuçlarına göre, duygusal becerileri güçlü olan bireylerin daha olumlu sosyal ilişkilere sahip olduğu belirlenmiştir. Ayrıca, güçlü sosyal destek alan bireylerin olumlu ruh halinin yüksek olduğu ve ruhsal problemlerinin düşük olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Nikitin ve Freund (2018) tarafından yapılan çalışmada, sosyal yaklaşım ve sosyal kaçınma hedeflerinin, sosyal entegrasyon veya izolasyon hissi üzerinde önemli bir faktör olduğunu ifade etmektedir. Araştırmalarında, yetişkinlik döneminde sosyal iyi oluş üzerinde sosyal yaklaşım ve sosyal kaçınma hedeflerinin farklı rollerini vurgulamak amacıyla çalışmışlardır. Yapılan bu çalışmaya, toplamda 744 birey katılım göstermiştir. Bu bireyler, genç (18-39 yaş), orta yaşlı (40-59 yaş) ve yaşlı yetişkin (60-83 yaş) şeklinde kategorize edilmiştir. Elde edilen bulgulara göre, gençlerde, sosyal yaklaşım hedefinin sosyal iyi oluşla pozitif yönde ilişkili olduğu, sosyal kaçınma hedefinin ise sosyal iyi oluşla negatif yönde ilişkili olduğu bulunmuştur. Bununla birlikte, orta yaşlı ve yaşlı yetişkinlerde sosyal yaklaşım ve kaçınma hedeflerinin sosyal iyi oluşlarla ilişkisinin olmadığı sonucu çıkmıştır.

Rothstein ve Uslaner (2005) tarafından yapılan bir çalışmada, eşitlik, sosyal güven ve yozlaşma konuları incelenmiştir. Bu çalışmanın sonuçlarına göre, sosyal güven düzeyi yüksek olan katılımcıların yardım etkinliklerine daha fazla katılım gösterdikleri, daha iyimser oldukları ve kendi hayatlarını etkileyebildikleri belirlenmiştir. Ayrıca, bu katılımcıların hayatlarında daha mutlu olmaya daha eğilimli oldukları ifade edilmiştir.

Smillie ve ark. (2015), dışadönüklük ile pozitif etki arasındaki ilişkiyi anlamak amacıyla iki çalışma gerçekleştirmişlerdir. İlk çalışmada, 225 katılımcıyla yapılan araştırmada, sosyal yaşam kalitesinin geniş bir ölçüsü olan sosyal iyilik hâlinin sürekli dışadönüklük ve sürekli pozitif etki arasında önemli bir aracı olduğu

belirlenmiştir. İkinci çalışmaya ise 81 katılımcı ile devam edilmiş ve sosyal iyilik hâlinin bireylerin dışadönük davranışlarının etkisini aracılık ettiği sonucuna varılmıştır. Sonuç olarak bu durum, dışadönük bireylerde sosyal ilişkilere katkıda bulunma duygusunun olumlu duygularını artırdığı için sosyal deneyimin etkisinin olduğunu göstermektedir.

Yapılan literatür taraması sonucunda öğretmen adaylarının sosyal girişimcilik düzeyleri üzerine yapılan çalışmalarda, öğretmen adaylarının sosyal girişimcilik düzeylerinin ortalamasının üzerinde olduğu tespit edilmiştir (Ateş, 2018; Biçer, 2019; Dergin, 2022; Çermik ve Şahin, 2015; Özbilen ve ark., 2020; Çavdar ve ark., 2018; Şirin ve ark., 2018; Koçak ve Özdemir, 2015). Öte yandan sosyal girişimcilik düzeylerinin cinsiyet değişkenine göre farklılaşmadığı (Kuyulu ve ark., 2018; Çalışkan, 2019; Adatepe, 2018; Öztürk, 2018; Karabulut ve Doğan, 2016; Nas ve Temel, 2018; Aslanoğlu, 2019; Köstekçi, 2016) tespit edilmiştir. Öğretmen adaylarının sosyal iyi oluş algıları üzerine ise Yavuz (2019) ve Kaya (2013) tarafından öğretmen adayları üzerinde ayrı ayrı çalışma konusu yapıldığı belirlenmiştir. Ancak her iki kavramı bir arada ele alan çalışmalara rastlanılmamıştır.

3. MATERYAL VE METOT

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada nicel yaklaşım çerçevesinde ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Bu araştırmalarda amaç, iki ya da daha fazla değişken arasında birlikte değişim olup olmadığını belirlemektir (Karasar, 2012). Araştırmada veri toplama tekniği olarak anket tekniği kullanılmıştır (Nachmias ve Nachmias, 1996).

3.2.Araştırma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu 2023-2024 eğitim-öğretim yılında 4 farklı devlet üniversitesinde öğrenim gören ve kolayda örnekleme yöntemiyle seçilen 104'ü kadın (%26.6) ve 287'si erkek (%73.4) olmak üzere toplam 391 beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı oluşturmuştur. Öğretmen adaylarının yaş ortalamaları 21.76 ± 3.06 'dır. Katılımcıların 118'i Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi'nde, 113'ü Giresun Üniversitesi'nde, 77'si Gümüşhane Üniversitesi'nde ve 83'ü ise Trabzon Üniversitesi'nde öğrenim görmektedir. Öğretmen adaylarından birinci sınıfta öğrenim görenlerin sayısı 51, ikinci sınıfta öğrenim görenlerin sayısı 87, üçüncü sınıfta öğrenim görenlerin sayısı 119 ve dördüncü sınıfta öğrenim görenlerin sayısı ise 134'tür. Katılımcılardan 52'si üniversite eğitiminden önce köy/kasaba'da ikamet ettiğini, 123'ü ilçede ikamet ettiğini, 155'i şehirde ikamet ettiğini, 61'i ise büyükşehirde ikamet ettiğini belirtmiştir. Katılımcılardan 0-2000 TL arası gelir durumuna sahip olanların sayısı 162, 2001-4000 TL arası gelir durumuna sahip olanların sayısı 78, 4001-6000 TL gelir durumuna sahip olanların sayısı 52 ve 6001 TL ve üzeri gelir durumuna sahip olanların sayısı ise 99'dur. Öğretmen adaylarının 243'ü düzenli fiziksel aktivite yaptığını, 148'i ise düzenli fiziksel aktivite yapmadığını belirtmiştir. Katılımcıların 162'si haftada 1-2 gün, 154'ü haftada 3-4 gün, 75'i ise haftada 5-7 gün fiziksel aktivite yaptığını belirtmiştir. Katılımcıların 52'si 0-30 dk, 130'u 31-60 dk, 154'ü 61-90 dk ve 55'i ise 91 dk ve üzeri fiziksel aktivite yapmaktadır. Öte yandan anne eğitim durumu ilköğretim olan katılımcıların

sayısı 153, ortaokul olan katılımcıların sayısı 89, lise olan katılımcıların sayısı 104 ve üniversite olan katılımcıların sayısı ise 45'tir. Öte yandan katılımcıların 97'si baba eğitim durumunun ilkokul olduğunu, 92'si ortaokul olduğunu, 1222'si lise olduğunu ve 80'i ise üniversite olduğunu belirtmiştir.

Tablo 3.1. Katılımcıların Demografik Bilgileri

		n	Yüzde (%)
<i>Cinsiyet</i>	Kadın	104	26.6
	Erkek	287	73.4
<i>Öğrenim Görülen Üniversite</i>	EBYÜ	118	30.2
	Giresun Üniversitesi	113	28.9
	Gümüşhane Üniversitesi	77	19.7
	Trabzon Üniversitesi	83	21.2
<i>Sınıf</i>	1	51	13.0
	2	87	22.3
	3	119	30.4
	4	134	34.3
<i>Üniversite Eğitimi İkamet Edilen Yaşam Yeri</i>	Köy/Kasaba	52	13.3
	İlçe	123	31.5
	Şehir	155	39.6
	Büyükşehir	61	15.6
<i>Gelir</i>	0-2000 TL	162	41.4
	2001-4000 TL	78	19.9
	4001-6000 TL	52	13.3
	6001 TL ve üzeri	99	25.3
<i>Düzenli Fiziksel Aktivite Yapma Durumu</i>	Evet	243	62.1
	Hayır	148	37.9
<i>Fiziksel Aktivite Yapma Sıklığı</i>	Haftada 1-2 gün	162	41.4
	Haftada 3-4 gün	154	39.4

	Haftada 5-7 gün	75	19.2
	0-30 dk	52	13.3
<i>Fiziksel Aktivite Yapma Süresi</i>	31-60 dk	130	33.2
	61-90 dk	154	39.4
	91 dk ve üzeri	55	14.1
	İlkokul	153	39.1
<i>Anne Eğitim Durumu</i>	Ortaokul	89	22.8
	Lise	104	26.6
	Üniversite	45	11.5
	İlkokul	97	24.8
<i>Baba Eğitim Durumu</i>	Ortaokul	92	23.5
	Lise	122	31.2
	Üniversite	80	20.5

3.3. Veri toplama araçları

Araştırmada veri toplama aracı olarak sosyo-demografik özellikleri içeren Kişisel Bilgi Formu, Aday Öğretmenlerin Sosyal Girişimcilik Özellikleri Ölçeği (AÖSGÖÖ) ve Sosyal İyi Olma Ölçeği (SİÖÖ) kullanılmıştır.

3.3.1. Kişisel Bilgi Formu

Araştırmacı tarafından hazırlanan kişisel bilgi formu araştırmaya konu olan beden eğitimi ve spor öğretmeni adayları hakkında bilgi toplamak amacıyla cinsiyet, yaş, öğrenim görülen üniversite, sınıf, güncel transkript notu, aylık gelir, fiziksel aktivite yapma durumu, fiziksel aktivite katılım sıklığı, fiziksel aktivitede geçirilen süre, günlük ortalama uyku süresi, anne eğitim durumu ve baba eğitim durumu ile ilgili sorulardan oluşmuştur.

3.3.2. Aday Öğretmenlerin Sosyal Girişimcilik Özellikleri Ölçeği (AÖSGÖÖ)

Öğretmen adaylarının sosyal girişimcilik özelliklerini belirlemek amacıyla Konaklı ve Göğüş (2013) tarafından geliştirilen “Aday Öğretmenlerin Sosyal Girişimcilik

Özellikleri Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçek, 5’li Likert tipinde sıralanmakta (1-kesinlikle katılmıyorum- 5-kesinlikle katılıyorum), puanlama da buna göre yapılmaktadır. Ölçek, 21 madde ve 3 alt boyuttan oluşmaktadır. Ölçeğin “Özgüven” alt boyutunda 8 madde (3, 4, 6, 9, 10, 12, 17, 20), “Risk Alma” alt boyutunda 7 madde (1, 7, 11, 14, 16, 18, 21) ve “Kişisel Yaratıcılık” alt boyutunda 6 madde (2, 5, 8, 13, 15, 19) yer almaktadır. Ölçeğin geçerlik çalışmasında ölçek bütünü için tespit edilen Cronbach Alpha katsayısı 0.85’tir. “Özgüven” alt boyutu için iç tutarlık katsayısı 0.76; “Risk Alma” alt boyutu için iç tutarlık katsayısı 0.71; “Kişisel Yaratıcılık” alt boyutu için iç tutarlık katsayısı 0.70’tir. Ölçekten alınan toplam puan, madde sayısına (21) bölünerek ölçeğin tamamı için öğretmen adayının sosyal girişimcilik düzeyi hakkında bir sonuç elde edilmektedir. Bu araştırmada ölçeğin Cronbach Alfa değeri ölçeğin bütünü için 0.91’dir. “Özgüven” alt boyutu için iç tutarlık katsayısı 0.82; “Risk Alma” alt boyutu için iç tutarlık katsayısı 0.80; “Kişisel Yaratıcılık” alt boyutu için iç tutarlık katsayısı 0.75 olarak hesaplanmıştır.

3.3.3. Sosyal İyi Olma Ölçeği (SİOÖ)

Katılımcıların sosyal iyi olma düzeylerini tespit etmek amacıyla Keyes (1998), tarafından geliştirilen ve Akın, Demirci, Çitemel, Sarıçam ve Ocakçı (2013) tarafından Türkçeye uyarlanan Sosyal İyi Olma Ölçeği kullanılmıştır. Ölçek 7’li Likert tipinde sıralanmakta (1-kesinlikle katılmıyorum, 7-kesinlikle katılıyorum), puanlama da buna göre yapılmaktadır. Ölçek, 15 madde ve tek boyuttan oluşmaktadır. Ölçekten en düşük 15, en yüksek 105 puan alınabilir. Yüksek puanlar, daha yüksek sosyal iyi olma düzeyi olarak değerlendirilmektedir. Ölçekte yer alan olumsuz maddeler tersten puanlanmaktadır (1, 2, 7, 8, 9, 10, 13 ve 15. maddeler). SİOÖ Türkçe formu için Cronbach Alpha iç tutarlık katsayısı ise 0.64 olarak tespit edilmiştir. Bu araştırma kapsamında toplanan veriler üzerinde hesaplanan Cronbach Alpha iç tutarlık katsayısı ise 0.66’dır.

3.4. Verilerin Toplanması

Çalışmada kullanılan veri toplama araçları, 2023-2024 eğitim-öğretim yılında Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi İnsan Araştırmaları Eğitim Bilimleri Etik Kurulu’nun 28 Temmuz 2023 tarih ve E-88012460-050.01.04-280267 sayılı kararı

(EK-3) ve üniversitelerden alınan uygulama izniyle araştırma grubunu oluşturan beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarına ders saatlerinden önce uygulanmıştır. Çalışmaya katılmanın gizlilik ve gönüllülük esasına dayandığı özellikle belirtilmiş, ayrıca uygulama öncesinde de konu ile ilgili detaylı açıklamalar yapılarak katılmak istemeyen öğrenciler çalışma dışında tutulmuştur. Öğretmen adaylarının ölçekleri doldurması ise yaklaşık 15 dakika sürmüştür. Katılımcılardan toplanan anket formları kontrol edilerek, eksik ya da hatalı doldurulanlar çalışma dışında bırakılmıştır.

3.5. Verilerin Analizi

Verilerin parametrik testlerin ön şartlarını sağlayıp sağlamadığına Skewness ve Kurtosis değerleri, normal dağılım eğrisi ve Levene testi sonuçları incelenerek karar verilmiştir(Büyüköztürk, 2012). Verilerin analizinde istatistiki yöntem olarak; betimsel istatistikler (frekans, aritmetik ortalama, standart sapma); t-testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA), PearsonCorrelation ile basit doğrusal regresyon analizleri kullanılmıştır. Ölçeklerin güvenirliklerini belirlemede Cronbach's Alpha iç tutarlık katsayıları hesaplanmıştır. Ayrıca verilerin analizinde anlamlılık düzeyi $p<0.05$ olarak kabul edilmiştir.

4. BULGULAR

Bu bölümde, araştırmaya katılan öğretmen adaylarının veri toplama araçlarından aldıkları puanların dağılımına ve istatistik test sonuçlarına ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

Tablo 4. 1. Ölçek Puanlarının Dağılımı

	Madde Sayısı	Ort.	Ss	Çarpıklık	Basıklık	Min.	Mak.
<i>Risk Alma</i>	7	3.98	0.65	-0.81	1.07	1.29	5.00
<i>Öz-güven</i>	8	3.94	0.60	-0.62	0.86	1.63	5.00
<i>Kişisel Yaratıcılık</i>	6	3.95	0.58	-0.89	2.14	1.33	5.00
AÖSGÖÖ	21	3.96	0.55	-0.79	1.57	1.71	5.00
SİÖÖ	15	4.12	0.72	-0.33	1.21	1.00	6.07

Tablo 4.1’de beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının ölçeklerden aldıkları puanların dağılımına yer verilmiştir. Katılımcıların Aday Öğretmenlerin Sosyal Girişimcilik Özellikleri Ölçeği (AÖSGÖÖ)’nden aldıkları puanların aritmetik ortalaması 3.96, standart sapması ise 0.55’tir. SGÖ faktör bazında incelendiğinde en yüksek puanın Risk Alma (3.98), en düşük puanın ise Öz-güven (3.94) alt boyutundan alındığı görülmektedir. Katılımcıların Sosyal İyi Oluş Ölçeği (SİÖÖ)’nden aldıkları puanların aritmetik ortalaması 4.12, standart sapması ise 0.72’dir. Kline’e (2005) göre, çarpıklık ve basıklık değerleri sırasıyla |3.0| ve |10.0|’ı aşmamalıdır. Buna göre ölçeklerden elde edilen puanların normal dağılım gösterdiği söylenebilir.

Tablo 4.2. Ölçek Puanlarının Cinsiyete Göre t-Testi Sonuçları

	Kadın (n=104)		Erkek (n=287)			
	Ort.	Ss	Ort.	Ss	t	p
<i>Risk Alma</i>	3.96	0.62	3.98	0.65	0.36	0.72
<i>Öz-güven</i>	3.97	0.57	3.93	0.61	0.61	0.54
<i>Kişisel Yaratıcılık</i>	3.96	0.55	3.95	0.59	0.14	0.89
AÖSGÖÖ	3.96	0.51	3.95	0.56	0.15	0.88
SİÖÖ	4.14	0.76	4.12	0.71	0.24	0.81

Tablo 4.2’de katılımcıların ölçeklerden ve alt boyutlarından aldıkları puanların cinsiyet değişkenine göre t-testi sonuçları sunulmuştur. Yapılan analizler, öğretmen adaylarının AÖSGÖÖ ($t=0.15$, $p>0.05$) ile Risk Alma ($t=0.36$, $p>0.05$), Öz-güven ($t=0.61$, $p>0.05$) ve Kişisel Yaratıcılık ($t=0.14$, $p>0.05$) alt boyutlarından aldıkları puanların anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir. Benzer şekilde katılımcıların SİÖÖ’den aldıkları puanlar da ($t=0.24$, $p>0.05$) cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır.

Tablo 4.3. Ölçek Puanlarının Öğrenim Görülen Üniversiteye Göre ANOVA Sonuçları

	1 (n=118)		2 (n=113)		3 (n=77)		4 (n=83)			
	Ort.	Ss	Ort.	Ss	Ort.	Ss	Ort.	Ss	F	p
<i>Risk Alma</i>	4.00	0.64	3.96	0.66	3.96	0.74	3.98	0.53	0.10	0.96
<i>Öz-güven</i>	3.97	0.62	3.96	0.60	3.99	0.61	3.84	0.55	0.99	0.40
<i>Kişisel Yaratıcılık</i>	4.01	0.63	3.95	0.53	3.94	0.66	3.88	0.48	0.83	0.48
AÖSGÖÖ	3.99	0.57	3.96	0.54	3.96	0.61	3.90	0.46	0.47	0.70
SİÖÖ	4.09	0.74	4.13	0.73	4.19	0.73	4.08	0.69	0.39	0.76

1: Erzincan Üniversitesi, 2: Giresun Üniversitesi, 3: Gümüşhane Üniversitesi, 4: Trabzon Üniversitesi

Tablo 4.3’te öğretmen adaylarının ölçeklerden ve alt boyutlarından aldıkları puanların öğrenim görülen üniversite değişkenine göre ANOVA sonuçları sunulmuştur. Yapılan analizler, öğretmen adaylarının AÖSGÖÖ [$F_{(3,387)}=0.47$,

$p>0.05$] ile Risk Alma [$F_{(3,387)}=0.10$, $p>0.05$], Öz-güven [$F_{(3,387)}=0.99$, $p>0.05$] ve Kişisel Yaratıcılık [$F_{(3,387)}=0.83$, $p>0.05$] alt boyutlarından aldıkları puanların anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir. Benzer şekilde katılımcıların SİÖÖ'den aldıkları puanlar da [$F_{(3,387)}=0.39$, $p>0.05$] öğrenim görülen üniversite değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır.

Tablo 4.4. Ölçek Puanlarının Öğrenim Görülen Sınıf Düzeyine Göre ANOVA Sonuçları

	1 (n=51)		2 (n=87)		3 (n=119)		4 (n=134)		F	p
	Ort.	Ss	Ort.	Ss	Ort.	Ss	Ort.	Ss		
<i>Risk Alma</i>	3.91	0.85	3.96	0.61	4.00	0.59	3.99	0.63	0.24	0.87
<i>Öz-güven</i>	3.94	0.66	3.91	0.55	3.93	0.58	3.98	0.61	0.30	0.83
<i>Kişisel Yaratıcılık</i>	3.80	0.68	3.93	0.48	3.94	0.58	4.03	0.59	2.05	0.11
AÖSGÖÖ	3.89	0.67	3.93	0.49	3.95	0.53	4.00	0.55	0.55	0.65
SİÖÖ	4.16	0.64	4.20	0.54	4.20	0.73	3.99	0.83	2.36	0.07

Tablo 4.4'te öğretmen adaylarının ölçeklerden ve alt boyutlarından aldıkları puanların öğrenim görülen sınıf değişkenine göre ANOVA sonuçları sunulmuştur. Yapılan analizler, öğretmen adaylarının AÖSGÖÖ [$F_{(3,387)}=0.55$, $p>0.05$] ile Risk Alma [$F_{(3,387)}=0.24$, $p>0.05$], Öz-güven [$F_{(3,387)}=0.30$, $p>0.05$] ve Kişisel Yaratıcılık [$F_{(3,387)}=2.05$, $p>0.05$] alt boyutlarından aldıkları puanların anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir. Benzer şekilde katılımcıların SİÖÖ'den aldıkları puanlar da [$F_{(3,387)}=2.36$, $p>0.05$] öğrenim görülen sınıf değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır.

Tablo 4. 5. Ölçek Puanlarının Üniversite Eğitiminden Önce İkamet Edilen Yer Değişkenine Göre ANOVA Sonuçları

	1 (n=52)		2 (n=123)		3 (n=155)		4 (n=61)		F	p
	Ort.	Ss	Ort.	Ss	Ort.	Ss	Ort.	Ss		
<i>Risk Alma</i>	3.83	0.63	4.02	0.64	3.94	0.68	4.09	0.58	1.83	0.14

<i>Öz-güven</i>	3.76	0.59	3.95	0.57	3.99	0.63	3.98	0.55	1.91	0.13
<i>Kişisel Yaratıcılık</i>	3.76	0.63	3.99	0.58	3.97	0.60	4.00	0.45	2.26	0.08
AÖSGÖÖ	3.78	0.54	3.98	0.54	3.97	0.57	4.02	0.47	2.14	0.10
<i>SİÖÖ</i>	4.13	0.68	4.09	0.71	4.14	0.78	4.11	0.63	0.11	0.96

1: Köy/Kasaba, 2: İlçe, 3: Şehir, 4: Büyükşehir

Tablo 4.5'te katılımcıların ölçeklerden ve alt boyutlarından aldıkları puanların üniversite eğitiminden önce ikamet edilen yer değişkenine göre ANOVA sonuçları sunulmuştur. Yapılan analizler, katılımcıların AÖSGÖÖ [$F_{(3,387)}=2.14$, $p>0.05$] ile Risk Alma [$F_{(3,387)}=1.83$, $p>0.05$], Öz-güven [$F_{(3,387)}=1.91$, $p>0.05$] ve Kişisel Yaratıcılık [$F_{(3,387)}=2.26$, $p>0.05$] alt boyutlarından aldıkları puanların anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir. Benzer şekilde katılımcıların SİÖÖ'den aldıkları puanlar da [$F_{(3,387)}=0.11$, $p>0.05$] öğrenim görülen sınıf değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır.

Tablo 4. 6. Ölçek Puanlarının Gelir Değişkenine Göre ANOVA Sonuçları

	1 (n=162)		2 (n=78)		3 (n=52)		4 (n=99)			
	Ort.	Ss	Ort.	Ss	Ort.	Ss	Ort.	Ss	F	p
<i>Risk Alma</i>	3.92	0.65	4.02	0.61	4.07	0.54	3.98	0.71	0.84	0.47
<i>Öz-güven</i>	3.91	0.58	3.93	0.58	4.03	0.47	3.96	0.69	0.57	0.63
<i>Kişisel Yaratıcılık</i>	3.95	0.60	4.00	0.56	3.92	0.51	3.93	0.61	0.27	0.85
AÖSGÖÖ	3.93	0.54	3.98	0.53	4.01	0.43	3.96	0.61	0.38	0.77
<i>SİÖÖ</i>	4.10	0.68	4.19	0.69	4.10	0.76	4.11	0.80	0.27	0.85

1: 0-2000 TL, 2: 2001-4000 TL, 3: 4001-6000 TL, 4: 6001 TL ve üzeri

Tablo 4.6'da çalışma kapsamında yer alan öğretmen adaylarının ölçeklerden ve alt boyutlarından aldıkları puanların gelir değişkenine göre ANOVA sonuçları sunulmuştur. Yapılan analizler, katılımcıların AÖSGÖÖ [$F_{(3,387)}=0.38$, $p>0.05$] ile Risk Alma [$F_{(3,387)}=0.84$, $p>0.05$], Öz-güven [$F_{(3,387)}=0.57$, $p>0.05$] ve Kişisel Yaratıcılık [$F_{(3,387)}=0.27$, $p>0.05$] alt boyutlarından aldıkları puanların anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir. Benzer şekilde katılımcıların SİÖÖ'den

aldıkları puanlar da [$F_{(3,387)}=0.27$, $p>0.05$] öğrenim görülen sınıf değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır.

Tablo 4. 7. Ölçek Puanlarının Düzenli Olarak Fiziksel Aktiviteye Katılma Durumuna Göre T-Testi Sonuçları

	Evet (n=243)		Hayır (n=148)			
	Ort.	Ss	Ort.	Ss	t	p
<i>Risk Alma</i>	4.08	0.66	3.81	0.58	4.09	0.00
<i>Öz-güven</i>	4.03	0.59	3.80	0.58	3.64	0.00
<i>Kişisel Yaratıcılık</i>	4.00	0.59	3.87	0.55	2.22	0.03
AÖSGÖÖ	4.04	0.55	3.82	0.51	3.80	0.00
SİÖÖ	4.22	0.69	3.95	0.74	3.69	0.00

Tablo 4.7’de katılımcıların ölçeklerden ve alt boyutlarından aldıkları puanların düzenli olarak fiziksel aktivite yapma değişkenine göre t-testi sonuçları sunulmuştur. Yapılan t-testi sonuçları, öğretmen adaylarının AÖSGÖÖ ($t=3.80$, $p<0.01$) ile Risk Alma ($t=4.09$, $p<0.01$), Öz-güven ($t=3.64$, $p<0.01$) ve Kişisel Yaratıcılık ($t=2.22$, $p<0.05$) alt boyutlarından aldıkları puanların anlamlı bir şekilde farklılaştığını göstermektedir. Benzer şekilde katılımcıların SİÖÖ’den aldıkları puanlar da ($t=3.69$, $p<0.01$) cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmaktadır. Bu bulguya göre düzenli olarak fiziksel aktiviteye katılan öğretmen adaylarının hem sosyal girişimcilik hem de sosyal iyi olma algıları yüksektir.

Tablo 4. 8. Ölçek Puanlarının Fiziksel Aktivite Yapma Sıklığı Değişkenine Göre ANOVA Sonuçları

	1 (n=162)		2 (n=154)		3 (n=75)				
	Ort.	Ss	Ort.	Ss	Ort.	Ss	F	p	Anlamlı Fark
<i>Risk Alma</i>	3.91	0.63	4.02	0.63	4.03	0.70	1.63	0.20	
<i>Öz-güven</i>	3.89	0.58	3.98	0.60	3.99	0.60	1.19	0.31	
<i>Kişisel Yaratıcılık</i>	3.91	0.56	4.02	0.60	3.90	0.57	1.82	0.16	

AÖSGÖÖ	3.90	0.53	4.01	0.56	3.98	0.55	1.52	0.22	
SİÖÖ	3.96	0.75	4.24	0.72	4.21	0.61	6.82	0.00	2>1, 3>1

1: Haftada 1-2 gün, 2: Haftada 3-4 gün, 3: Haftada 5-7 gün

Tablo 4.8’de çalışma kapsamında yer alan öğretmen adaylarının ölçeklerden ve alt boyutlarından aldıkları puanların fiziksel aktivite yapma sıklığı değişkenine göre ANOVA sonuçları sunulmuştur. Yapılan analizler, katılımcıların AÖSGÖÖ [$F_{(2,388)}=1.52$, $p>0.05$] ile Risk Alma [$F_{(2,388)}=1.63$, $p>0.05$], Öz-güven [$F_{(2,388)}=1.19$, $p>0.05$] ve Kişisel Yaratıcılık [$F_{(2,388)}=1.82$, $p>0.05$] alt boyutlarından aldıkları puanların anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir. Öte yandan, yapılan analizler katılımcıların SİÖÖ’den aldıkları puanların fiziksel aktivite yapma sıklığı değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaştığını göstermektedir [$F_{(2,388)}=6.82$, $p<0.01$]. Bu bulguya göre katılımcıların SİÖÖ’den aldıkları puanlar haftada 1-2 gün fiziksel aktivite yapanlar ile haftada 3-4 gün fiziksel aktivite yapanlar arasında haftada 3-4 yapanlar lehine; haftada 1-2 gün fiziksel aktivite yapanlar ile haftada 5-7 gün fiziksel aktivite yapanlar arasında haftada 5-7 yapanlar lehine anlamlı bir şekilde farklılaşmaktadır. Buna göre haftalık düzenli fiziksel aktivite yapma sıklığı düşük olan öğretmen adaylarının sosyal iyi olma algılarının da düşük olduğu söylenebilir.

Tablo 4. 9. Ölçek Puanlarının Fiziksel Aktivite Yapma Süresi Değişkenine Göre ANOVA Sonuçları

	1		2		3		4				
	(n=52)		(n=130)		(n=154)		(n=55)				
	Ort.	Ss	Ort.	Ss	Ort.	Ss	Ort.	Ss	F	p	Anlamlı Fark
<i>Risk Alma</i>	3.81	0.59	3.91	0.63	4.07	0.61	4.0	0.8	2.7	0.0	3>1,
							3	0	7	4	3>2
<i>Öz-güven</i>	3.79	0.61	3.86	0.60	4.03	0.59	4.0	0.5	3.6	0.0	3>1,
							5	5	1	1	3>2
<i>Kişisel Yaratıcılık</i>	3.87	0.56	3.8	0.5	4.0	0.5	4.0	0.6	2.4	0.0	
			7	8	2	6	4	3	9	6	
AÖSGÖÖ	3.8	0.5	3.8	0.5	4.0	0.5	4.0	0.5	3.6	0.0	3>1,
	2	2	8	4	4	3	4	9	3	1	3>2

<i>sioö</i>	3.9	0.7	3.9	0.7	4.2	0.6	4.2	0.7	7.9	0.0	3>1,
	6	4	3	5	8	5	8	0	3	0	3>2

1: 0-30 dk, 2: 31-60 dk, 3: 61-90 dk, 4: 91 dk ve üzeri

Tablo 4.9’da öğretmen adaylarının ölçeklerden ve alt boyutlarından aldıkları puanların fiziksel aktivite yapma süresi değişkenine göre ANOVA sonuçları sunulmuştur. Yapılan analizler, katılımcıların AÖSGÖÖ [$F_{(3,387)}=3.63$, $p<0.05$] ile Risk Alma [$F_{(3,387)}=2.77$, $p<0.05$] ve Öz-güven [$F_{(3,387)}=3.61$, $p<0.05$] alt boyutlarından aldıkları puanların anlamlı bir şekilde farklılaştığını; Kişisel Yaratıcılık [$F_{(3,387)}=2.49$, $p>0.05$] alt boyutundan alınan puanların ise anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir. Öte yandan, yapılan analizler katılımcıların SİÖÖ’den aldıkları puanların fiziksel aktivite yapma süresi değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaştığını göstermektedir [$F_{(3,387)}=7.94$, $p<0.01$]. Bu bulguya göre katılımcıların AÖSGÖÖ’den aldıkları puanlar haftada 61-90 dk fiziksel aktivite yapanlar ile haftada 0-30 dk ve 31-60 dk fiziksel aktivite yapanlar arasında 61-90 dk fiziksel aktivite yapanlar lehine; haftada 91 dk ve üzeri fiziksel aktivite yapanlar ile 0-30 dk yapanlar arasında 91 dk ve üzeri fiziksel aktivite yapanlar lehine anlamlı bir şekilde farklılaşmaktadır. Benzer şekilde katılımcıların SİÖÖ’den aldıkları puanlar da haftada 61-90 dk fiziksel aktivite yapanlar ile haftada 0-30 dk ve 31-60 dk fiziksel aktivite yapanlar arasında 61-90 dk fiziksel aktivite yapanlar lehine; haftada 91 dk ve üzeri fiziksel aktivite yapanlar ile 31-60 dk yapanlar arasında 91 dk ve üzeri fiziksel aktivite yapanlar lehine anlamlı bir şekilde farklılaşmaktadır. Buna göre fiziksel aktivite yapma süresi arttıkça sosyal girişimcilik ve sosyal iyi olma algısının arttığı söylenebilir.

Tablo 4. 10. Ölçek Puanlarının Anne Eğitim Durumu Değişkenine Göre ANOVA Sonuçları

	1 (n=153)		2 (n=89)		3 (n=104)		4 (n=45)		F	p	Anlamlı Fark
	Ort.	Ss	Ort.	Ss	Ort.	Ss	Ort.	Ss			
<i>Risk Alma</i>	3.96	0.65	4.15	0.64	3.87	0.64	3.94	0.62	3.16	0.02	2>3
<i>Öz-güven</i>	3.88	0.6	4.08	0.55	3.92	0.57	3.9	0.54	2.3	0.0	

<i>Kişisel</i>	3.96	0.6	4.0	0.55	3.87	0.5	3.8	0.54	2.1	0.0	
<i>Yaratıcılık</i>		2	7			5	7		6	9	
AÖSGÖÖ	3.9	0.	4.1	0.51	3.89	0.5	3.9	0.50	2.8	0.0	2>3
	3	5	0			2	2		0	4	
SİÖÖ	4.0	0.	4.1			0.7	4.1		1.3	0.2	
	3	7	9	0.77	4.19	5	1	0.48	9	4	
											3

1: İlkokul, 2: Ortaokul, 3: Lise, 4: Üniversite

Tablo 4.10’da katılımcıların ölçeklerden ve alt boyutlarından aldıkları puanların anne eğitim durumuna göre ANOVA sonuçları sunulmuştur. Yapılan analizler, katılımcıların AÖSGÖÖ [$F_{(3,387)}=2.80$, $p<0.05$] ile Risk Alma [$F_{(3,387)}=3.16$, $p<0.05$] alt boyutundan aldıkları puanların anlamlı bir şekilde farklılaştığını; Öz-güven [$F_{(3,387)}=2.39$, $p>0.05$] ve Kişisel Yaratıcılık [$F_{(3,387)}=2.16$, $p>0.05$] alt boyutlarından alınan puanların ise anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir. Öte yandan, yapılan analizler katılımcıların SİÖÖ’den aldıkları puanların da anne eğitim durumu değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir [$F_{(3,387)}=1.39$, $p>0.01$]. Bu bulguya göre katılımcıların AÖSGÖÖ ve Risk Alma boyutundan aldıkları puanlar anne eğitim durumu ortaokul olan katılımcılar ile anne eğitim durumu lise olan katılımcılar arasında anne eğitim durumu ortaokul olan katılımcılar lehine anlamlı bir şekilde farklılaşmaktadır. Başka bir deyişle anne eğitim durumu ortaokul olan katılımcıların sosyal girişimcilik algıları daha yüksektir.

Tablo 4. 11. Ölçek Puanlarının Baba Eğitim Durumu Değişkenine Göre ANOVA Sonuçları

	1		2		3		4			
	(n=97)		(n=92)		(n=122)		(n=80)			
	Ort.	Ss	Ort.	Ss	Ort.	Ss	Ort.	Ss	F	p
<i>Risk Alma</i>	3.98	0.66	4.01	0.65	4.01	0.65	3.89	0.61	0.59	0.62
<i>Öz-güven</i>	3.88	0.65	4.01	0.58	3.96	0.58	3.92	0.57	0.86	0.46
<i>Kişisel</i>	3.95	0.59	3.95	0.61	4.00	0.63	3.88	0.46	0.75	0.53
<i>Yaratıcılık</i>										
AÖSGÖÖ	3.93	0.59	3.99	0.54	3.99	0.55	3.90	0.49	0.64	0.59

<i>sioö</i>	4.01	0.63	4.12	0.73	4.19	0.80	4.15	0.70	1.25	0.29
-------------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

1: İlkokul, 2: Ortaokul, 3: Lise, 4: Üniversite

Tablo 4.11’de katılımcıların ölçeklerden ve alt boyutlarından aldıkları puanların baba eğitim durumuna göre ANOVA sonuçları sunulmuştur. Yapılan analizler, katılımcıların AÖSGÖÖ [$F_{(3,387)}=0.64$, $p>0.05$] ile Risk Alma [$F_{(3,387)}=0.59$, $p>0.05$], Öz-güven [$F_{(3,387)}=0.86$, $p>0.05$] ve Kişisel Yaratıcılık [$F_{(3,387)}=0.85$, $p>0.05$] alt boyutlarından alınan puanların anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir. Benzer şekilde katılımcıların SİÖÖ’den aldıkları puanların da baba eğitim durumu değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığı belirlenmiştir [$F_{(3,387)}=1.39$, $p>0.01$]. Bu bulguya göre katılımcıların sosyal girişimcilik ve sosyal iyi olma algılarının baba eğitim durumuna göre değişmediği söylenebilir.

Tablo 4. 12. Akademik Başarı İle Ölçeklerden Alınan Puanlar Arasındaki Korelasyon Sonuçları

	Akademik Başarı		
	N	r	p
<i>Risk Alma</i>	363	0.06	0.27
<i>Öz-güven</i>	363	0.07	0.17
<i>Kişisel Yaratıcılık</i>	363	0.10	0.06
<i>AÖSGÖÖ</i>	363	0.08	0.12
<i>sioö</i>	363	0.03	0.63

Tablo 4.12’de çalışma kapsamında yer alan katılımcıların akademik başarıları ile ölçeklerden ve alt boyutlarından aldıkları puanlar arasındaki korelasyon sonuçları sunulmuştur. Korelasyon sonuçları, akademik başarı ile AÖSGÖÖ ($r=0.08$, $p>0.05$) ile Risk Alma ($r=0.06$, $p>0.05$), Öz-güven ($r=0.07$, $p>0.05$) ve Kişisel Yaratıcılık ($r=0.10$, $p>0.05$) alt boyutlarından alınan puanlar arasında anlamlı bir ilişki olmadığını göstermektedir. Benzer şekilde katılımcıların akademik başarıları ile SİÖÖ’den ($r=0.03$, $p>0.05$) aldıkları puanlar arasında da anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir.

Tablo 4. 13. AÖSGÖÖ ile SİÖÖ'den Alınan Puanlar Arasındaki Korelasyon Sonuçları

	N	SİÖÖ	
		r	p
<i>Risk Alma</i>	391	0.31**	0.00
<i>Öz-güven</i>	391	0.34**	0.00
<i>Kişisel Yaratıcılık</i>	391	0.24**	0.00
AÖSGÖÖ	391	0.34**	0.00

**p<0.01

Tablo 4.13'te çalışma kapsamında yer alan katılımcıların AÖSGÖÖ ile SİÖÖ'den aldıkları puanlar arasındaki korelasyon sonuçları sunulmuştur. Korelasyon sonuçları, SİÖÖ puanları ile AÖSGÖÖ ($r=0.34$, $p<0.01$) ile Risk Alma ($r=0.31$, $p<0.01$), Öz-güven ($r=0.34$, $p<0.01$) ve Kişisel Yaratıcılık ($r=0.24$, $p<0.01$) alt boyutlarından alınan puanlar arasında anlamlı bir ilişki olduğunu göstermektedir. Buna göre katılımcıların sosyal iyi olma algıları arttıkça sosyal girişimcilik algıları da artmaktadır.

Tablo 4. 14. Sosyal Girişimcilik Ve Sosyal İyi Olma Algısı Arasındaki Basit Doğrusal Regresyon Sonuçları

	B	Standart Hata	β	t	p
Sabit	2.91	0.15	-	19.27	0.00
Sosyal İyi Olma	0.25	0.04	0.34	7.04	0.00

$R=0.34$, $R^2=0.11$, $F_{(1,389)}=49.50$, $p=0.000$

Tablo 4.14'te sosyal iyi olmanın sosyal girişimcilik algısının anlamlı bir yordayıcısı olup olmadığını belirlemek için yapılan basit doğrusal regresyon analizi sonuçları sunulmuştur. Tabloda görüldüğü üzere yapılan basit doğrusal regresyon analizi sonucunda, sosyal iyi olmanın sosyal girişimcilik algısının anlamlı bir yordayıcısı olduğu tespit edilmiştir. Katılımcıların sosyal iyi olma algıları ile sosyal girişimcilik algıları arasında pozitif yönde ve orta düzeyde anlamlı bir ilişki ($R=0.34$) olup katılımcıların sosyal iyi olma algıları, sosyal girişimcilikleri üzerindeki toplam varyansın %11'ini açıklamaktadır.

5. TARTIŞMA

Beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının sosyal girişimcilik ve sosyal iyi oluş algılarını bazı değişkenlere göre incelemek ve aralarındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yürütülen bu çalışmadan elde edilen veriler bu bölümde tartışılmış ve yorumlanmaya çalışılmıştır.

Çalışmadan elde edilen bulgulara göre, katılımcıların sosyal girişimcilik algıları orta seviyenin üzerindedir. Öte yandan Adatepe, (2018), Aslanoğlu (2019), Çalışkan (2019), Karabulut ve Doğan (2019), Köstekçi (2016), Murathan ve ark. (2020), Mülhim (2019) Şirin ve ark. (2018) tarafından yapılan çalışmalarda ise katılımcıların sosyal girişimcilik algılarının yüksek düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Bireylerin sosyal girişimcilik algısının orta seviyenin üzerinde olması, bireyin toplumsal etkisini artırma ve sürdürülebilir değişiklikler yapma potansiyelini işaret edebilir.

Ayrıca araştırmadan elde edilen sonuçlar, öğretmen adaylarının sosyal iyi olma algılarının yüksek düzeyde olduğunu göstermektedir. Literatür incelendiğinde Kaya (2013) tarafından öğretmen adaylarına yönelik yapılan araştırmanın mevcut araştırmayı desteklediği görülmektedir. Beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının sosyal girişimcilik ve sosyal iyi oluş algılarının ortalamasının üzerinde olması, lisans programı süresince gördükleri eğitim bilimleri dersleri ve sporcu kimlikleri sayesinde oluştuğu düşünülmektedir. Spor, bireyi her yönüyle geliştiren bir etkinlik olduğundan bireylerin fiziksel, sosyal ve duygusal açıdan gelişimlerine olumlu katkılar sağladığı düşünülebilir.

Araştırmadan elde edilen bir başka sonuç ise kadın ve erkek öğretmen adaylarının sosyal girişimcilik algılarının değişmediğidir. Adatepe (2018), Aslanoğlu (2019), Çalışkan (2019), Ermanonuk (2020), Karabulut ve Doğan (2016), Köstekçi (2016), Kuyulu ve ark. (2018), Nas ve Temel (2018) ve Öztürk (2018) tarafından yapılan çalışmalarda da sosyal girişimcilik algısı cinsiyete göre

farklılaşmamaktadır. Literatür incelendiğinde Ateş (2018) tarafından yapılan çalışmada kadınların sosyal girişimcilik algılarının erkeklerin sosyal girişimcilik algılarından daha yüksek olduğunu tespit etmiştir. Şirin ve ark. (2018) tarafından yapılan çalışmada ise sosyal girişimcilik boyutlarından, risk alma alt boyutunda kadınların sosyal girişimcilik algıları erkeklere göre daha yüksek çıkmıştır. Geri (2013) tarafından yapılan araştırmada cinsiyete göre yalnızca girişimcilik özelliklerinden biri olan "belirsizliğe tolerans" boyutunda erkekler lehine anlamlı bir farklılık tespit etmiştir. Ayrıca Aydoğmuş (2019) tarafından öğretmen adayları üzerinde yapılan çalışmada erkek adayların sosyal girişimcilik düzeylerinin yüksek olduğu belirlenmiştir. Öte yandan yapılan bazı çalışmalarda kadın katılımcıların sosyal girişimcilik algılarının erkek katılımcılardan daha yüksek olduğu tespit edilmiştir (Biricik, 2020; Murathan ve ark., 2020). Cengiz ve ark. (2016) tarafından yapılan çalışmada ise cinsiyet değişkenine göre girişimcilik algısının anlamlı bir şekilde farklılaşmadığı ancak kadın katılımcıların girişimcilik puanlarının erkek katılımcıların puanlarından daha yüksek olduğu sonucuna varılmıştır. Bu bağlamda her bireyin kendi deneyimleri, değerleri ve kişisel özellikleri doğrultusunda sosyal girişimcilik konusunda farklı bir bakış açısına sahip olduğu düşünülebilir.

Öte yandan çalışmaya katılan kadın ve erkek öğretmen adaylarının sosyal iyi olma algılarının da değişmediği saptanmıştır. Kaya (2013) ile Lale ve Gülaçtı (2020) tarafından öğretmen adaylarına uygulanan çalışmada da cinsiyet değişkenine anlamlı farklılık tespit edilmemiştir. Doğru (2021) ve Tekin (2014) tarafından yapılan çalışmalarda kadın katılımcıların sosyal iyi oluş algılarının erkek katılımcıların sosyal iyi oluş algılarından anlamlı biçimde yüksek olduğunu tespit etmiştir. Batır (2023) tarafından mücadele sporcularına uygulanan çalışmada da kadın katılımcıların sosyal iyi olma düzeyleri erkek katılımcılardan daha yüksek olduğu sonucuna varılmıştır. Bu durumun nedeni, kadınların erkeklere oranla sosyal hayata daha fazla katılım göstermeleri, sosyal hayatlarına daha ilgili olmaları, sosyal medya kullanımına bağlı olarak yenilikler aramaları ve sosyalleşme yoluyla yeni arkadaşlıklara açık olmaları olabilir.

Araştırmanın bulguları katılımcıların sosyal girişimcilik ve sosyal iyi olma algılarının öğrenim görülen üniversiteye göre değişmediğini göstermektedir. Literatür araştırması sonucunda ise, Atıcı ve Üzüm (2021) tarafından beden eğitimi ve spor alanında öğrenim gören öğrencilerin girişimcilik özelliklerini belirlemek amacıyla yapılan çalışmada özel üniversite öğrencilerinin girişimcilik seviyelerinin, devlet üniversitelerindeki öğrencilere kıyasla daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Yine araştırma sonuçları incelendiğinde öğretmen adaylarının sosyal girişimcilik algılarının öğrenim görülen sınıfa göre farklılaşmadığı tespit edilmiştir. Yapılan bazı çalışmalarda da sosyal girişimcilik algısının öğrenim görülen sınıf düzeyine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığı belirlenmiştir (Ateş, 2018; Biricik, 2020; Çalışkan, 2019). Biçer (2019) tarafından yapılan çalışmada 4. sınıfa devam eden öğretmen adaylarının girişimcilik algılarının daha yüksek olduğunu tespit etmiştir. Çermik (2015) tarafından yapılan çalışmada ise öğretmen adaylarının sosyal girişimcilik puan ortalamalarının risk alma alt boyutunda 3. sınıf öğrencilerinin, özgüven ve yaratıcılık alt boyutunda ise 2 sınıf ve 3. sınıf öğrencilerinin puan ortalamalarının anlamlı şekilde farklılaştığını tespit etmiştir. Öztürk (2018) tarafından yapılan bir başka çalışmada 2. sınıfa devam eden öğretmen adaylarının girişimcilik özelliklerinin daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılrken, Adatepe (2018) tarafından yapılan çalışmada 2. ve 3. sınıfa devam eden öğretmen adaylarının girişimcilik özelliklerinin daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Deveci ve Çepni (2014) tarafından yapılan çalışmada sınıf seviyesi büyüdükçe sosyal girişimcilik algısının arttığı tespit edilmiştir. Ayrıca bu durum, aldıkları eğitimin sosyal girişimcilik algılarını pozitif açıdan etkilemesinden de kaynaklanabilir.

Mevcut çalışmada öğretmen adaylarının sosyal iyi olma algıları da öğrenim görülen sınıfa göre farklılaşmamaktadır. Doğru (2021) tarafından yapılan çalışmada 2. Sınıfta öğrenim gören öğretmen adaylarının en düşük sosyal iyi olma algısına sahip olduğu belirlenmiştir. Bu sonucun sebebi ise üniversiteye henüz alışmamış olmak, lisans programındaki ders yükünün artması ve buna bağlı olarak arkadaşlık ilişkilerinin zayıflaması olarak yorumlanabilir.

Öğretmen adaylarının sosyal girişimcilik algıları üniversite eğitiminden önce ikamet edilen yer değişkenine göre incelendiğinde herhangi bir farklılığa ulaşılamamıştır. Literatür incelendiğinde Çermik (2015) de yaptığı çalışmada, ikamet edilen yer değişkeninde anlamlı bir farklılığa ulaşamamıştır. Bu sonuç çalışmamızla paralellik göstermektedir. Öte yandan literatürde yer alan bazı çalışmalarda ise üniversite eğitiminden önce ikamet edilen yer değişkeninde anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir (Kuyulu ve ark., 2018). Ateş (2018) tarafından yapılan çalışmada yaşamın çoğunu kentsel yerleşim yerinde geçirenlerin, yaşamın çoğunu kırsal yerleşim yerinde geçirenlerine oranla sosyal girişimcilik algılarının daha yüksek olduğunu tespit etmiştir.

Mevcut çalışmanın sonucuna göre öğretmen adaylarının sosyal iyi olma algıları üniversite eğitiminden önce ikamet edilen yer değişkenine göre de farklılık göstermemektedir. Bayraktar (2019) tarafından yapılan çalışmada büyükşehirde ikamet edenler ile ilde ikamet edenler arasındaki anlamlı farklılaşma olduğunu tespit etmiştir. Savaş (2019) ise yaptığı çalışmada ikamet edilen yere göre anlamlı farklılıklar bulurken, yaşamlarının çoğunu geçirdikleri yer ile doğup büyüdüleri coğrafi bölgeye göre sosyal iyi olmanın değişiklik göstermediğini tespit etmiştir. Doğru (2021) tarafından yapılan farklı bir çalışmada aile evinde yaşayan öğrencilerin, özel yurttta yaşayan öğrencilere kıyasla daha yüksek bir sosyal iyi oluş seviyesine sahip olduğunu tespit etmiştir.

Araştırmadan elde edilen bir başka sonuca göre öğretmen adaylarının sosyal girişimcilik algıları gelir durumuna göre değişmemektedir. Nas ve Temel (2018) tarafından yapılan çalışmada da öğretmen adaylarının sosyal girişimcilik algıları ile gelir değişkeni arasında anlamlı bir farklılaşma bulunmamıştır. Çermik (2015) tarafından yapılan çalışmada da öğretmen adaylarının sosyal girişimcilik puanlarının gelir değişkenine göre risk alma, özgüven ve yaratıcılık alt boyutlarında anlamlı şekilde farklılaşmadığı tespit edilmiştir. Ateş (2018) tarafından sosyal bilgiler öğretmen adaylarına uygulanan çalışmada ise, sosyal girişimcilik algıları ile gelir değişkeni arasında anlamlı derecede farklılaşmalar tespit etmiştir. Tespit edilen bu farkın, geliri 2000 ve altı ile 4001 ve üstü olanlar arasında 4001- ve üstü olanlar lehinde olmuştur. Aydoğmuş (2019) tarafından

yapılan farklı bir çalışmada, öğretmen adaylarının sosyal girişimcilik algıları ile ailelerinin gelir düzeyleri arasında anlamlı bir farklılaşmaya rastlanılmamıştır. Atıcı ve Özüm (2021) tarafından yapılan çalışmada ailelerin gelir düzeyi ile öğretmen adaylarının girişimcilik algıları arasında anlamlı bir farklılaşma bulunmuştur. Bu sonuca göre öğretmen adaylarının ailelerin gelir seviyesi arttıkça sosyal girişimcilik algılarının da arttığı söylenebilir. Öte yandan maddi güvence ve bol kaynaklar, bireylerin sosyal sorunlara çözüm bulma ve bu çözümleri uygulamaya koyma becerisini ve motivasyonu yükselttiği düşünülmektedir.

Ayrıca araştırmadan elde edinilen sonuçlara göre öğretmen adaylarının sosyal iyi olma algıları da gelir durumuna göre değişmemektedir. Kaya (2013), Lale ve Gülaçtı (2020), Rubaye (2022), Savaş (2019), Tekin (2014), Ünlü (2019) ile Yurcu ve ark. (2015) tarafından yapılan çalışmalarda da öğretmen adaylarının sosyal iyi olma algıları gelir değişkenine göre farklılaşmadığı tespit edilmiştir. Doğru (2021) tarafından yapılan çalışmada aylık geliri 2000 TL ve üzeri olan öğrencilerin yüksek sosyal iyi oluş düzeyine sahip olduğunu tespit etmiştir. Bayraktar (2019) tarafından yapılan çalışmada ise gelir durumu yüksek olan katılımcıların sosyal iyi olma algılarının yüksek olduğu bulunmuştur. Batır (2023) tarafından yapılan çalışmada ise düşük gelir düzeyine sahip sporcuların sosyal iyi oluş düzeyleri orta ve yüksek gelirli sporculara göre daha düşük olduğu tespit edilmiştir. Yüksek geliri olan bireyler, sosyal etkinliklere katılım sağlamada daha az sorun yaşamaktadırlar. Ayrıca, bu kişiler özgüvenli oldukları için sosyal etkileşim kurmada herhangi bir zorluk çekmezler.

Araştırmadan elde edilen bir diğer sonuca göre düzenli olarak fiziksel aktivite yapan katılımcıların sosyal girişimcilik algıları yüksek tespit edilmiştir.

Kuyulu ve ark. (2018) tarafından yapılan çalışmada spor yapan üniversite öğrencilerinin sosyal girişimcilik, sosyal istenirlik ve özgünlük düzeylerinin spor yapmayan öğrencilere kıyasla daha yüksek olduğu saptanmıştır. Özkara ve Kalkavan (2015) tarafından beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarına uygulanan çalışmada lisanslı spor yapma durumu değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığı tespit edilmiştir. Biricik (2020) de yaptığı çalışmada

katılımcıların aktif spor yapma durumlarına göre sosyal girişimcilik ölçeği ve alt boyutları skorlarında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulamamıştır. Mevcut çalışmanın sonuçlarından da yola çıkarak, düzenli olarak fiziksel aktivite yapan bireylerin, fiziksel ve zihinsel sağlığının gelişmesi, sosyal ilişkilerinin kuvvetlenmesi ve kişisel girişimlerinin artması olası bir durumdur. Bu unsurların sosyal girişimcilik düzeylerinin de artmasına yardımcı olacağı düşünülmektedir.

Düzenli olarak fiziksel aktivite yapan katılımcıların sosyal iyi oluş algılarının da yüksek olduğu tespit edilmiştir. Bayraktar (2019) tarafından yapılan çalışmada aktif olarak spor yapanların sosyal iyi olma düzeylerinin, spor yapmayanlara kıyasla daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Aktif bir şekilde spor yapan bireylerin sağlıklı ve enerjik olmaları, stres ve kaygı gibi faktörlerden uzak kalmaları, disiplin kazanmaları ve yaşamlarında bir düzene sahip olmalarının sosyal iyi oluş düzeylerini artırdığı düşünülebilir.

Öğretmen adaylarının fiziksel aktivite yapma sıklığı arttıkça sosyal iyi olma algıları artarken, sosyal girişimcilik algıları ise değişmemektedir. Öğretmen adaylarının fiziksel aktivite yapma sıklığının artması, onların sosyal iyi olma algılarını olumlu yönde etkilerken, sosyal girişimcilik algılarında bir değişiklik yaratmaması beklenen bir durumdur. Fiziksel aktivite, bireylerin kişisel sağlık ve mutluluklarını artırır, ancak sosyal girişimcilik gibi daha spesifik ve sosyal olarak odaklanmış algılar üzerinde doğrudan bir etkisi olmayabilir.

Katılımcıların fiziksel aktivite yapma süresi arttıkça sosyal girişimcilik ve sosyal iyi olma algıları artmaktadır. Kısaca katılımcıların fiziksel aktivite süresinin artmasıyla birlikte, sosyal girişimcilik ve sosyal iyi olma algılarının arttığı gözlemlenmiştir. Bu durum, fiziksel ve zihinsel sağlığın, sosyal ilişkilerin ve kişisel gelişimin bu alanlar üzerinde olumlu bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir. Bu bulgu, fiziksel aktivitenin bireylerin genel yaşam kalitesini ve topluma katkıda bulunma istekliliğini artırabileceğini düşündürmektedir.

Çalışmamızda ortaya çıkan bir başka sonuca göre anne eğitim durumu ortaokul olan öğretmen adaylarının sosyal girişimcilik algıları yüksek çıkmıştır. Şirin ve ark. (2018) tarafından öğretmen adaylarına uygulanan çalışmada sosyal

girişimcilik boyutlarından özgüven boyutunda anne eğitim durumu değişkeni arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Kısacası anne eğitim durumu üniversite olan katılımcıların sosyal girişimcilik algıları daha yüksektir. Çermik (2015), Nas ve Temel (2018), Özkara ve Kalkavan (2015) tarafından yapılan çalışmalarda ise anne eğitim durumu değişkeninde herhangi bir farklılaşma bulunamamıştır. Bu bağlamda eğitime önem veren annelerin çocuklarının, hem sosyal girişimcilik algıları hem de akademik başarıları pozitif yönde ilerleyebilir. Ayrıca bu anneler, çocuklarına sosyal sorunlara duyarlılık, çözüm bulma yeteneği ve girişimcilik becerileri kazandırmada kritik bir rol oynarlar. Bu durum, bireylerin sosyal girişimcilik faaliyetlerine katılma ve bu alanda başarılı olma ihtimallerini yükseltir.

Araştırmanın diğer bir sonucunda ise öğretmen adaylarının sosyal iyi olma algıları anne eğitim durumuna göre değişmediği tespit edilmiştir. Tekin (2014) tarafından yapılan çalışmada da sosyal iyi olma ile anne eğitim durumu değişkeni arasında anlamlı farklılığa rastlanılmamıştır. Bayraktar (2019) tarafından yapılan çalışmada ise sosyal iyi olma ile anne eğitim durumu arasında farklılaşma olduğu tespit edilmiştir. Bu doğrultuda, ilkokul mezunu bireylerle ön lisans - lisans mezunu; ortaokul mezunu bireylerle ön lisans mezunu bireyler arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu belirlenmiştir. Eğitimli anneler, çocuklarına bilgi, beceri ve destek sağlayarak, onların fiziksel, duygusal ve sosyal gelişimlerini desteklerler. Bu da, çocukların sosyal iyi oluşlarının artmasına katkıda bulunur.

Yapılan analiz sonuçlarına göre öğretmen adaylarının sosyal girişimcilik algıları baba eğitim durumuna göre değişmemektedir. Çermik (2015) ile Nas ve Temel (2018) tarafından yapılan çalışmalarda da öğretmen adaylarının sosyal girişimcilik algıları ile baba eğitim durumu arasında farklılaşma olmadığı tespit edilmiştir. Literatür incelendiğinde şirin ve ark. (2018) tarafından yapılan çalışmada sosyal girişimcilik boyutlarından risk boyutunda baba eğitim durumu değişkeni arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Bu sonuçlara göre, baba eğitim düzeyi ilkokul olan öğrenciler ile baba eğitim düzeyi lise ve üniversite olan öğrenciler arasında anlamlı farklılık bulunmuştur. Özkara ve Kalkavan

(2015) tarafından yapılan çalışmada ise baba eğitim düzeyi lise ve üzeri seviyelerde olan öğretmen adaylarının, babaları ilköğretim ve altı eğitim düzeyine sahip olan öğretmen adaylarına kıyasla, sosyal girişimcilik algılarının hem genel ölçekte hem de tüm alt boyutlarda daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Baba eğitim düzeyi, bireylerin sosyal girişimcilik eğilimleri ve başarıları üzerinde hem doğrudan hem de dolaylı etkiler yapabilir. Eğitimli babalar, çocuklarına bilgi, değerler, kaynaklar ve destek sunarak, onların sosyal girişimcilik alanında başarılı olmalarını teşvik edebilirler.

Araştırmanın diğer bir sonucunda ise öğretmen adaylarının sosyal iyi olma algıları baba eğitim durumuna göre değişmediği tespit edilmiştir. Tekin (2014) tarafından yapılan çalışmada da sosyal iyi olma ile baba eğitim durumu değişkeni arasında herhangi bir anlamlı farklılık bulunamamıştır. Bayraktar (2019) tarafından yapılan çalışmada ise sosyal iyi olma ile baba eğitim durumu arasında anlamlı bir farklılaşma tespit edilmiştir. Buna göre ortaokul mezunu bireylerle okuryazar olanlar; ortaokul mezunu bireyler ile ön lisans mezunu bireyler arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu tespit edilmiştir. Baba eğitim seviyesi, çocukların sosyal iyi oluşunu birçok yönden etkileyebilir. Eğitimli babalar, çocuklarına bilgi, değerler, ekonomik güvence, destek ve sosyal sermaye sağlayarak, onların sosyal iyi oluşunu artırabilirler.

Elde edinilen başka sonuçta katılımcıların akademik başarıları ile sosyal girişimcilik algıları arasında ilişki olmadığı tespit edilmiştir. Özkara ve Kalkavan (2015) tarafından yapılan çalışmada da öğretmen adaylarının sosyal girişimcilik algıları ile akademik başarı değişkeni arasında herhangi bir farklılaşma bulunamamıştır. Çermik (2015) tarafından öğretmen adaylarının sosyal girişimcilik algılarının incelendiği çalışmada, risk alma ve yaratıcılık alt boyutlarında akademik başarı değişkenine göre anlamlı farklılıklar olduğu ancak özgüven alt boyutunda akademik başarı değişkenine göre anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Biçer (2019) tarafından yine öğretmen adaylarına uygulanan çalışmada akademik başarı değişkenine göre sosyal girişimcilik boyutlarından risk alma, özgüven ve kişisel yaratıcılık boyutlarında anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Akademik başarı ile sosyal girişimcilik arasındaki

ilişki tek yönlü değildir. Bazı sosyal girişimciler düşük akademik başarıya sahip olabilirken, bazı yüksek başarıya sahip bireyler sosyal girişimcilikte başarılı olmayabilir. Bu sebeple, akademik başarı ile sosyal girişimcilik arasındaki ilişkiyi anlamak için birden fazla faktörün dikkate alınması düşünülmektedir.

Araştırmanın bir başka sonucunda ise katılımcıların akademik başarıları ile sosyal iyi olma algıları arasında ilişki olmadığı tespit edilmiştir. Literatür incelendiğinde Lale ve Gülaçtı (2020) ile Tekin (2014) tarafından yapılan çalışmalarda da sosyal iyi olma algısı akademik başarıya göre farklılaşmamaktadır. Bu çalışmalar mevcut çalışma ile benzerlik göstermektedir. Öte yandan Kaya (2013) tarafından yapılan çalışmada, katılımcıların akademik başarı düzeyleri incelendiğinde yüksek başarıya sahip olanların sosyal iyi olma düzeylerinin, düşük başarıya sahip olan katılımcılardan anlamlı derecede daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Genellikle akademik olarak başarılı olan bireyler, çevrelerinde daha çok kabul görebilir ve kendilerini daha değerli hissedebilirler. Bu durum, sosyal ilişkilerini güçlendirebilir ve olumlu sosyal etkileşimlere sebep olabilir. Ayrıca, akademik başarı genellikle bireylerin özgüvenlerini artırır ve başarı hissi yaşamalarını sağlar.

Çalışmadan elde edilen başka bir sonuca göre öğretmen adaylarının sosyal iyi olma algıları arttıkça sosyal girişimcilik algıları da artmaktadır. Bireyler kendilerini daha sağlıklı, mutlu ve tatmin olmuş hissettiklerinde, topluma katkıda bulunma ve sosyal sorunlara çözüm üretme motivasyonları arttığını söylemek mümkündür. Yüksek sosyal iyi oluş, kişinin özgüvenini, empati kapasitesini ve sosyal bağlılık duygusunu artırdığı düşünüldüğünde, sosyal girişimcilik faaliyetlerine katılım isteği de bu bağlamda yükselebilir. Ayrıca, sosyal iyi oluşun artması, bireylerin yenilikçi düşünme ve işbirliği yapma yeteneklerini olumlu yönde etkiler, bu da sosyal girişimcilik için önemli unsurlardır.

Araştırmadan elde edilen başka bir sonuçta ise sosyal iyi olma algısı, sosyal girişimcilik algısının anlamlı bir yordayıcısı olup sosyal girişimcilik algısının %11'ni açıkladığı tespit edilmiştir. Sosyal iyi olma, bireylerin genel mutluluk, tatmin ve yaşam kalitesi gibi psikolojik ve duygusal durumlarını ifade ettiğinden bu algının yüksek olması, bireylerin kendilerini daha motive, özgüvenli ve

topluma karşı daha duyarlı hissetmelerine yol açabilir. Bu da onları sosyal sorunlara daha fazla ilgi göstermeye ve bu sorunlara yenilikçi çözümler aramaya teşvik edebilir. Yani, bireyler sosyal olarak ne kadar iyi hissederse, sosyal girişimcilik faaliyetlerine katılma ve bu faaliyetlerde başarılı olma olasılıkları da o kadar yüksek olur. Bu nedenle, sosyal iyi olma algısı, sosyal girişimcilik algısını anlamlı bir şekilde öngörebilir.

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

Beden eğitimi ve spor öğretmenleri adaylarında sosyal girişimcilik ve sosyal iyi oluş algılarının incelenmesi ve aralarındaki ilişkinin tespit edilmesini amaçlayan bu çalışmada verilerin analiz edilmesi yoluyla oluşturulan bulgulardan hareketle şu sonuçlara ulaşılmıştır.

- Çalışma kapsamındaki katılımcıların sosyal girişimcilik algıları orta seviyenin üzerinde, sosyal iyi olma algıları ise yüksek düzeydedir.
- Kadın ve erkek öğretmen adaylarının sosyal girişimcilik ve sosyal iyi olma algıları değişmemektedir.
- Katılımcıların sosyal girişimcilik ve sosyal iyi olma algıları öğrenim görülen üniversiteye göre değişmemektedir.
- Öğretmen adaylarının sosyal girişimcilik ve sosyal iyi olma algıları öğrenim görülen sınıfa göre değişmemektedir.
- Katılımcıların sosyal girişimcilik ve sosyal iyi olma algıları üniversite eğitiminden önce ikamet edilen yer değişkenine göre değişmemektedir.
- Öğretmen adaylarının sosyal girişimcilik ve sosyal iyi olma algıları gelir durumuna göre değişmemektedir.
- Düzenli olarak fiziksel aktivite yapan katılımcıların sosyal girişimcilik ve sosyal iyi olma algıları daha yüksektir.
- Öğretmen adaylarının fiziksel aktivite yapma sıklığı arttıkça sosyal iyi olma algıları artarken, sosyal girişimcilik algıları ise değişmemektedir.
- Katılımcıların fiziksel aktivite yapma süresi arttıkça sosyal girişimcilik ve sosyal iyi olma algıları artmaktadır.
- Anne eğitim durumu ortaokul olan öğretmen adaylarının sosyal girişimcilik algıları yüksek iken, öğretmen adaylarının sosyal iyi olma algıları anne eğitim durumuna göre değişmemektedir.
- Öğretmen adaylarının sosyal girişimcilik ve sosyal iyi olma algıları baba eğitim durumuna göre değişmemektedir.

- Katılımcıların akademik başarıları ile sosyal girişimcilik ve sosyal iyi olma algıları arasında ilişki yoktur.
- Öğretmen adaylarının sosyal iyi olma algıları arttıkça sosyal girişimcilik algıları da artmaktadır.
- Sosyal iyi olma algısı, sosyal girişimcilik algısının anlamlı bir yordayıcısı olup sosyal girişimcilik algısının %11'ni açıklamaktadır.

Araştırmanın sonuçlarına dayalı olarak şu öneriler sunulabilir;

- Öğretmen adaylarına yapılan çalışmalarda genel olarak kadınların sosyal girişimcilik ve sosyal iyi oluş algıları erkeklerden daha yüksek çıkmaktadır. Bu bağlamda erkek öğretmen adaylarının sosyal girişimcilik ve sosyal iyi oluş algılarını artırmaya yönelik kapsamlı bir yaklaşım sunulabilir. Eğitimden kişisel gelişime, topluluk katılımından zihinsel sağlığa kadar geniş bir yelpazede sunulan hizmetler, erkeklerin sosyal girişimcilik ve sosyal iyi oluş algılarının artmasına, daha aktif ve başarılı olmalarına yardımcı olabilir.
- Araştırma sonuçlarına göre düzenli olarak spor yapan bireylerin sosyal girişimcilik ve sosyal iyi oluş seviyeleri yüksek tespit edilmiştir. Bu bağlamda bireyleri spora teşvik edebilecek toplumsal projeler ve programlar devlet tarafından hazırlanabilir. Ayrıca bireylerin daha rahat spor yapabilmeleri için yerel kulüpler ile işbirliği yapılabilir.
- Başka bir sonuçta katılımcıların fiziksel aktivite yapma süresi arttıkça sosyal girişimcilik ve sosyal iyi olma algılarının arttığı tespit edilmiştir. Bireylere daha uzun sürelerde spor yapabilmeleri için yeterli tesis ve ekipman imkanı sunulabilir. Ayrıca sunulan bu imkanlar çeşitli denetlemelerle kontrol edilip devamlılığı sağlanabilir.

KAYNAKLAR

- Açak, M. (2005). *Beden Eğitimi Öğretmeninin El Kitabı*. Ankara: Morpa Kültür Yayınları.
- Adatepe, S. (2018). *Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu'nda Okuyan Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Özellikleri ile Yansıtıcı Düşünme Düzeylerinin İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Bartın Üniversitesi, Bartın.
- Akandere, M., Özyalvaç, N. T. ve Duman, S. (2010). Ortaöğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutumları ile Akademik Başarı Motivasyonlarının İncelenmesi Konya Anadolu Lisesi Örneği. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (24), 1-10.
- Akbulaev, N., Ahmedov, T. ve Aliyev, Y. (2017). Yoksulların Bankası: Grameen Bank. *Uluslararası Türk Kültür Coğrafyasında Sosyal Bilimler Dergisi*, 2(1), 56-70.
- Akgül, M. H. ve Karafil, A. Y. (2021). Ortaokul Öğrencilerinin Fiziksel Aktiviteye Yönelik Sosyal Destek Algılarının Psikolojik İyi Oluş Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 19(3), 164-175.
- Akın, A. (2013). Güncel Psikolojik Kavramlar 1. Pozitif Psikoloji. (Ed), İstanbul Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Yayınları.
- Akin, U. (2014). The Predictive Role of Self-Compassion on Social Well-Being in Turkish University Students. *Suvremenapsihologija*, 17(1), 53-62.
- Akpınar, E., Yıldız, E. ve Ergin, Ö. (2006). Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19, 56-62.
- Alan, H. (2020). Genç Girişimciliği ve Sosyal Girişimcilik: Üniversite Öğrencileri Üzerinde Bir Araştırma. *OPUS International Journal of SocietyResearches*, 16(28), 997-1027.
- Altunay, A. D. (2015). Bir Sosyalleşme Aracı Olarak Yeni Medya. *Selçuk İletişim Dergisi*. 9 (1), 410-428.
- Al Rubaye, N. N. N. (2022). *Sporcuların Duygusal Zekâ ve Sosyal İyi Oluş Düzeyleri Arasındaki İlişki*. Yüksek Lisans Tezi. Gelişim Üniversitesi, İstanbul.
- Aslanoğlu, A. (2019). *Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu'nda Öğrenim Gören Öğrencilerin Girişimcilik Özellikleri ile Yansıtıcı Düşünme Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Bartın Üniversitesi, Bartın.
- Aşkın, A., Nehir, S. ve Vural, S. Ö. (2011). Tarihsel Süreçte Girişimcilik Kavramı ve Gelişimi. *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi*. 6(2), 55-72.

- Apostolakis, C. (2011). The Role of Higher Education in Enhancing Social Entrepreneurship *International Journal of Social Entrepreneurship and Innovation*, 1(2), 124-137.
- Aras, L. ve Asma, M. B. (2020). Farklı Türdeki Ortaöğretim Kurumlarında Okuyan Öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor Dersine Yönelik Tutumlarının İncelenmesi. *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 5(1), 27-39.
- Aras, Ö. (2013). *İlköğretim Kurumları İkinci Kademedeki Öğrenim Gören Öğrenci ve Görev Yapan Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Görüş ve Tutumlarının İncelenmesi: Kars İli Örneği*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Arı24 (2015). İTÜ'nün Yeni Spor Platformu: BeeSportive. Erişim Adresi: <https://ari24.com/haber/itunun-yeni-spor-platfomu-beesportive-1371> Erişim Tarihi: 20.05.2024
- Avşar, Z. (2004). Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Sosyal Beceri Düzeylerinin Belirlenmesi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(2), 111-130.
- Atalay, A., Akbulut, A. K. ve Yücel, A. S. (2013). Bireylerin Sosyal Algı ve Sosyalleşme Düzeylerinin Gelişiminde Rekreasyonel Uygulamaların Önemi. *Uluslararası Hakemli Aile Çocuk ve Eğitim Dergisi*, 1(1), 18-29.
- Ateş, Y. (2018). *Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Sosyal Girişimcilik Özelliklerinin ve Eleştirel Düşünme Eğilimlerinin İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Binali Yıldırım Üniversitesi, Erzincan.
- Atıcı, Ü. ve Üzümlü, H. (2021). Beden Eğitimi ve Spor Alanında Öğrenim Gören Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Düzeylerinin İncelenmesi. *Abant Sosyal Bilimler Dergisi*, 21(1), 305-316.
- Aydın, M. S. (2017). *Kütahya İlinde Bulunan İlköğretim Kurumları İkinci Kademedeki Öğrenim Gören Öğrenci ve Görev Yapan Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Beden Eğitimi ve Spor Dersine Yönelik Görüş ve Tutumlarının İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Dumlupınar Üniversitesi, Kütahya.
- Aydoğmuş, M. (2019). Öğretmen Adaylarının Sosyal Girişimcilik Özelliklerinin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Ekev Akademi Dergisi*, (80), 339-352.
- Aymaz, H. (2023). *Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Mesleki Benlik Saygıları ile Örgütsel Bağlılık Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Gelişim Üniversitesi, İstanbul.
- Bahar, B. (2019). Sosyal Öğrenme Kuramı ve Sosyal Değişim Kuramı Perspektifinden Etik Liderlik. *Balkan Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(16), 237-242.
- Bakıroğlu, C. T. (2013). Sosyalleşme ve Kimlik İnşası Ekseninde Sosyal Paylaşım Ağları. *Akademik Bilişim*, (ss. 1047- 1055). Antalya, Türkiye.
- Balcı, B. ve Yıldız, K. (2022). Spor Yöneticisi Adaylarının Değişime Direnç Eğilimleri ve Girişimcilik Davranışları Üzerine Bir Araştırma. *International Journal Of Social Science Research*, 11(1), 88-96.

- Balyan, M., Balyan, K. Y. ve Kiremitçi, O. (2012). Farklı Sportif Etkinliklerin İlköğretim 2. Kademe Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutum, Sosyal Beceri ve Öz Yeterlik Düzeylerine Etkileri. *Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi*, 14(2), 196-201.
- Başer, S. A. (2009). *Öğretmen Niteliklerinin Beden Eğitimi Dersi Alan Öğrencilerin Bu Derse Karşı Olan Tutumlarına Etkisi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.
- Batır, U. (2023). *Mücadele Sporcularında Duygusal Zekâ ve Sosyal İyi Oluş Düzeyleri Arasındaki İlişki*. Yüksek Lisans Tezi. Gelişim Üniversitesi, İstanbul
- Bayrakçı, M. (2007). Sosyal Öğrenme Kuramı ve Eğitimde Uygulanması. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (14), 198-210.
- Bayraktar, K. S. (2019). *Antrenörlerin Sosyal İyi Oluş Düzeylerinin Psikolojik Kırılganlığa Olan Etkisi*. Yüksek Lisans Tezi. Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Karaman.
- Biçer, G. (2019). *Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Sosyal Girişimcilik Düzeylerinin Problem Çözme Becerileriyle İlişkisinin İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Dumlupınar Üniversitesi, Kütahya.
- Biricik, Y. S. (2020). Spor Yöneticisi Adaylarının Sosyal Girişimcilik Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 22(3), 109-119.
- Bodolica, V., Spraggon, M. ve Badi, H. (2021). Extracurricular Activities and Social Entrepreneurial Leadership of Graduating Youth in Universities from the Middle East *The International Journal of Management Education*, 19(2), pp.100-489.
- Bozkurt, Ö. (2006). Girişimcilik Eğiliminde Kişilik Özelliklerinin Önemi. *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi*.
- Bozkurt, Ö. ve Erdurur, K. (2013). Girişimci Kişilik Özelliklerinin Girişimcilik Eğilimindeki Etkisi. Potansiyel Girişimciler Üzerinde Bir Araştırma. *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi*. 8(2): 57-78.
- Bölükbaş, N. (2018). Hemşirelik Öğrencilerinin Meslek Seçimi ve Etkileyen Faktörler. *Ordu Üniversitesi Hemşirelik Çalışmaları Dergisi*, 1(1), 10-17.
- Can, A. (2018). Girişimciler Spor'a Başladı. Erişim Adresi: <https://www.hurriyet.com.tr/ik/girisimciler-spora-basladi-40964101> Erişim Tarihi: 20.05.2024
- Capella-Peris, C., Cosgrove, M. M., Salvador-García, C. and Maravé-Vivas, M. (2023). How to Promote Social Entrepreneurship on Urban Education? An Active Learning Implementation. *Education and Urban Society*, 55(7), 771-791.

- Cengiz, R., Serdar, E., & Donuk, B. (2016). Üniversite Öğrencilerinin Bilinçli Farkındalık ve Girişimcilik Düzeylerinin İncelenmesi. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 2(4), 1320-1328.
- Chervonsky, E. and Hunt, C. (2019). Emotion Regulation, Mental Health, and Social Wellbeing in a Young Adolescent Sample: A Concurrent and Longitudinal Investigation. *Emotion*, 19(2), 270.
- Çalışkan, E. (2019). Öğretmen Adaylarının Sosyal Girişimcilik Özellikleri İle Sosyal Problem Çözme Becerileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Fen Matematik Girişimcilik ve Teknoloji Eğitimi Dergisi*, 2(2), 93-114.
- Çelik, Z. ve Pulur, A. (2011). Ortaöğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi ve Spora İlişkin Tutumları. *Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(Özel).
- Çelikten, M. (2005). Öğretmenlik Mesleği ve Özellikleri. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(19), 207-237.
- Çengelci, S. (2021). Öğretmen Adaylarının 21. Yüzyıl Öğrenen Becerileri ile Üstbilişsel Farkındalık Düzeylerinin Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği Üzerindeki Etkisi: Afyonkarahisar Örnekleme. Yüksek Lisan Tezi. Afyon Kocatepe Üniversitesi, Afyonkarahisar.
- Çermik, F. ve Şahin, İ. F. (2015). Sosyal Bilgiler Öğretmeni Adaylarının Sosyal Girişimcilik Özelliklerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Current Research in Education*, 1(2), 76-88.
- Çetin, A. ve Şentürk, M. (2016). Bilgi Paylaşma Davranışının Planlı Davranış Teorisi ve Sosyal Değişim Teorisi Bağlamında İncelenmesi: Dermatologlar Üzerine Ampirik Bir Araştırma. *Ege Academic Review*, 16(2). 241.
- Çoban, B. ve Turan, M. (2006). Öğrenci görüşlerine göre ideal beden eğitimi öğretmenin nitelikleri: ölçek geliştirme çalışması, *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 16(1), 149-161.
- Çolakoğlu, T. ve Karaküçük, S. (2006). Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Okullarda Uygulamada Karşılaştıkları Sorunlar Üzerine Bir Araştırma. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 11(3), 35-48.
- Dalaman, O. ve Korkmaz, İ. (2010). İlköğretim Birinci Kademedeki Beden Eğitimi Dersine Giren Öğretmenlerin Beden Eğitimi Öğretim Programı Kazanımlarına İlişkin Görüşleri. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 4(3), 172-185.
- Daru, M. U. and Gaur, A. (2013). Social Entrepreneurship Way to Bring Social Change. *Innovative Journal of Business and Management*, 2(1), 26-29.
- Dees, J. G. (2001). The Meaning Of Social Entrepreneurship. 1-5.
- Deniz, S. (2001). Bireyin Meslek Seçimini Etkileyen Kaynaklar: Yeni Teknolojilerden İnternet. *Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6, 143-150.
- Demirel, E. T. (2017). Sosyal Girişimcilik. *Girişimcilik: Temel Kavramlar, Girişimcilik Türleri, Girişimcilikte Güncel Konuları* (s. 111-125).

- Demirhan, G., Coşkun, H. ve Altay, F. (2002). Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Niteliklerine İlişkin Görüşler. *Eğitim ve Bilim*, 27, (123).
- Demirpolat, A. (5-6 Mayıs 1988). Beden eğitimi ve spor ilişkileri. *Türk eğitim derneği VI. Öğretim toplantısında* sunuldu, Ankara.
- Demirtaş, C. ve Kalyoncu, K. (2015). Sosyal Girişimcilik ve Ekonomik Kalkınmaya Katkısı: Sosyal Girişimci Örnekler Kapsamında Değerlendirilmesi. 3. *Uluslararası KOP Bölgesel Kalkınma Sempozyumu*.65-69.
- Dergin, A. (2022). *Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Sosyal Girişimcilik Özellikleri ile Öz Yeterlik Düzeyleri Arasındaki İlişki*. Yüksek Lisans Tezi. Onsekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale.
- Deveci, İ. ve Çepni, S. (2014). Fen Bilimleri Öğretmen Eğitiminde Girişimcilik. *Journal of Turkish Science Education*, 11(2), 161-188.
- Doğan, E., Yılmaz, A. K., Kabadayı, M. ve Mayda, M. H. (2018). Spor Bilimleri Öğrencileri ile Farklı Fakültelerde Okuyan Öğrencilerin Sosyalleşme ve Mutluluk Düzeylerinin İncelenmesi. *Kafkas Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü*, (22), 403-411.
- Doğru, G. N. (2021). Üniversite Takımlarında Görev Alan Öğrencilerin Pozitif Algı Düzeylerinin Sosyal İyi Oluş Düzeylerine Olan İlişkisinin İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi. Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Karaman.
- Dönmez, A. (1992). Bilişsel Sosyal Şemalar. *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Felsefe Bölümü Dergisi*, 14, 131-146.
- Durukan, T. (2006). Düünden Bugüne Girişimcilik ve 21. Yüzyılda Girişimciliğin Önemi. *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi*. 1(2), 28-32.
- Düzakaya, H. (2016). Endüstri Devriminde Dördüncü Dalga ve Eğitim: Türkiye Dördüncü Dalga Endüstri Devrimine Hazır Mı?. *Eğitim ve İnsani Bilimler Dergisi: Teori ve Uygulama*, 7(13), 49-88.
- Ekici, G. (2008). Sınıf Yönetimi Dersinin Öğretmen Adaylarının Öğretmen Öz-Yeterlik Algı Düzeyine Etkisi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 35(35), 98-110.
- Ekmekçi, A., Ekmekçi, R. ve İrmış, A. (2013). Küreselleşme ve Spor Endüstrisi. *Pamukkale Journal of Sport Sciences*, 4(1), 91-117.
- Ercan, S., ve Gökdeniz, İ. (2009). Girişimciliğin gelişim süreci ve girişimcilik açısından Kazakistan. *Bilgi Türk Dünyası Sosyal Bilimler Dergisi*, 49, 59-82.
- Erdemli, A. (2008). *Spor Yapan İnsan*. İstanbul: E Yayınları, 125.
- Erden, M. (1995). Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Sertifikası Derslerine Yönelik Tutumları. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(11). 99-105.
- Ermanonuk, F. E. (2020). *Üniversite Öğrencilerinin Sosyal Girişimcilik Öncülleri ile Duygusal Zekâ Düzeyleri Arasındaki İlişkinin Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Bursa Teknik Üniversitesi, Bursa.

- Ertekin, A. B. (2020). Spor Eğitimi Alanında Öğrenim Gören Öğrencilerin Girişimcilik Düzeyleri ile Kariyer Farkındalıkları Arasındaki İlişki. *İnönü Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 7(3), 14-27.
- Filiz, B. (2011). *Malatya İli Merkez İlçesi Devlet İlköğretim Okullarında Öğrenim Gören İlköğretim 7. Sınıf Öğrencilerinin Düşüncelerine Dayalı Olarak Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Örtük Programı Uygulama Durumlarının Tespiti*. Yüksek Lisans Tezi. İnönü Üniversitesi, Malatya.
- Filiz, Z. (2010). Üniversite Öğrencilerinin Sosyalleşmesinde Spora Katılımın Değerlendirilmesi. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 4(3), 192-203.
- Geri, S. (2013). Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin girişimcilik özelliklerinin incelenmesi. *Turkish Journal of Education*, 2(3), 50-60.
- Göçet Tekin, E. (2014). *Üniversite Öğrencilerinin Psikolojik İyi Olma Duygusal Zekave Sosyal İyi Olma Düzeyleri Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi*. Doktora Tezi. Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Göçmen, S. (2007). İşletmelerde Girişimcilik Özelliğini Destekleyen Faktörler? İç Girişimcilik. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Celal Bayar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Manisa.
- Gökbunar, R., Aktaş, H. ve Kargın, M. (2018). Üniversitelerde Sosyal Girişimcilik: Fırsatlar ve Öneriler. *Yönetim ve Ekonomi Dergisi*, 25(1), 155-170.
- Göksel, A. ve Aydıntan, B. (2011). Gender, Business Education, Family Background and Personal Traits: A Multi Dimensional Analysis of Their Affect on Entrepreneurial Propensity: Findings from Turkey. *International Journal of Business and Social Science*, 2(13), 35-48.
- Göksel, A. G. ve Çağdaş, C. A. Z. (2016). Anadolu Lisesi Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutumlarının İncelenmesi. *Marmara Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 1(1), 1-9.
- Göktaş, Z. (2017). Beden Eğitimi ve Spor Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları. *Journal Of International Social Research*, 10(51), 1288-1295.
- Gülüm, V. ve Bilir, P. (2011). Beden Eğitimi Öğretim Programının Uygulanabilme Koşulları ile İlgili Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Görüşleri. *Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 9(2), 57-64.
- Gültekin, M. (2020). Değişen Toplumda Eğitim ve Öğretmen Nitelikleri. *Anadolu Journal of Educational Sciences International*, 10(1), 654-700.
- Güven, B. ve Kaygı, E. (2015). *Girişimcilik: Temel Kavramlar, Girişimcilik Türleri, Girişimcilikte Güncel Konular*. Siyahinci Akademi.
- Güzel, T. (2010). "Sosyal Girişimcilik". M. Öztel ve H. Burgazoğlu (Ed.). *İçinde İ. Trakya Bölgesi Kalkınma-Girişimcilik Sempozyumu Bildiriler Kitabı I* (S. 59-71). Erkam Matbaası: İstanbul.
- Hakyemez, Ö. (2010). *Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Mesleki Yaşantılarında Karşılaştıkları Problemler (Kayseri ili Örneği)*. Yüksek

Lisan Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı.

- Hergüner, G. (1992). Eğitim-Spor İlişkisi. *Ondokuz Mayıs University Journal of Education Faculty*, 7(1), 63-66.
- Hirschland, J. M. (2006). *Corporate social responsibility of Global public*. Newyork: Palgrave macmillan.
- Huyghe, A. and Knockaert, M. (2015). The Influence of Organizational Culture and Climate on Entrepreneurial Intentions Among Research Scientists. *The Journal Of Technology Transfer*, 40, 138-160.
- Ünlü, H. ve Aydos, L. (2010). Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Yeterlilikleri Üzerine Bir Derleme. *Milli Eğitim Dergisi*, 40(187), 172-192.
- Koç, H. ve Tekin, A. (2011). Beden Eğitimi Derslerinin Çocuklarda Seçilmiş Motorik Özellikler Üzerine Etkisi. *Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(Özel).
- Işık, A., Çiltaş, A. ve Baş, F. (2010). Öğretmen Yetiştirme ve Öğretmenlik Mesleği. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 14(1), 53-62.
- Inoue, Y., Funk, D. C., Wann, D. L., Yoshida, M. and Nakazawa, M. (2015). Team Identification and Postdisaster Social Well-Being: The Mediating Role of Social Support. *Groupdynamics: Theory, Research, and Practice*, 19(1), 31.
- İlhan, S. (2003). Sosyo-Ekonomik Bir Fenomen Olarak Girişimciliğin Oluşumunu Etkileyen Başlıca Faktörler. *Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (11), 61-79.
- İmamoğlu, O. (1992). Spor- Sağlık İlişkisi. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(1), 67-70.
- Jason, F. (2011). Startups Born from a Passion for Sports. Erişim Adresi: <https://www.nbcnews.com/id/wbna44474144> Erişim Tarihi: 10.05.2024
- Kafkas, M. E., Açak, M., Çoban, B. ve Karademir, T. (2010). Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Öz Yeterlik Algıları ile Mesleki Kaygıları Arasındaki İlişki. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(2). 93-111.
- Kalkan Çolakoğlu, E. ve Konaklı, T. (2023). Social Entrepreneurship Practices In Schools: Examination of School Administrators and Teacher Experiences. *International Journal of Psychology and Educational Studies*, 10(2), 508-522.
- Kangalgil, M., Hünük, D. ve Demirhan, G. (2006). İlköğretim, Lise ve Üniversite Öğrencilerinin Beden Eğitimi ve Spora İlişkin Tutumlarının Karşılaştırılması. *Spor Bilimleri Dergisi*, 17(2), 48-57.
- Karabulut, E. O. ve Doğan, P. K. (2019). Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimleri ve Genel Yetkinlik Düzeyleri Üzerine Bir Araştırma; Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Örneği. *Iğdır Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 2(1), 16-26.

- Karaburçak, S., Gündüz, N. ve Karaca, R. (2023). Özel Yetenekli Öğrenciler İçin Hazırlanan Fiziksel Aktivite Destekli Psiko Eğitim Programıyla (Fizpep) İlgili Öğrenci Görüşlerinin İncelenmesi. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 21(100. Yıl Özel Sayısı), 116-131.
- Karacaoğlu, K. ve Sözbilen, G. (2013). Kurumsallaşmanın Konaklama İşletmelerinin Kurumsal Girişimcilik Düzeyleri Üzerine Etkisi: *Nevşehir İlinde Bir Uygulama. Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 24(1), 41-56.
- Karaçam, A. (2023). Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin İş Stresinin Yaşam Memnuniyeti ve İş Doyumuna Olan Etkisinin İncelenmesi.
- Karagülle, A. E. ve Çaycı, B. (2014). Ağ Toplumunda Sosyalleşme ve Yabancılaşma. *Turkish Online Journal of Design Art and Communication*, 4(1), 1-9.
- Karakullukçu, A. (2020). İşitme engelliler için sosyalleşme ölçeği geliştirme çalışması ve sporun sosyalleşme düzeyine katkısının incelenmesi. *Kırıkkale Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı, Kırıkkale*.
- Karasar, N. (2012). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Karataş, K., Ardiç, T. ve Oral, B. (2017). Öğretmenlik Mesleğinin Yeterlikleri ve Geleceği: Metaforik Bir Analiz. *Electronic Turkish Studies*, 12(33). 291-312.
- Karataş, K. (2020). Öğretmenlik Mesleğine Kuramsal Bir Bakış. *Elektronik Eğitim Bilimleri Dergisi*, 9(17), 39-56.
- Karataş, E. Ö., Savaş, B. Ç. ve Karataş, Ö. (2021). Beden Eğitimi, Spor ve Oyunun Sosyalleşme Üzerine Etkisi. *Kafkas Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 1(1), 1-16.
- Kardaş, F. ve Yalçın, İ. (2019). Türkiye’de İyi Oluş ile İlgili Yapılmış Araştırmaların Sistematik Olarak İncelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 27(4), 1423-1433.
- Kaya, Ç. (2013). *Sosyal İyi Olma ile Duygusal Dışavurum Arasındaki İlişkilerin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi*. Doktora Tezi, Sakarya Üniversitesi.
- Keyes, C. L. (1998). Social Well-Being. *Social Psychology Quarterly*, 61(2), 121-140.
- Keyes, C. L., Shmotkin, D. and Ryff, C. D. (2002). Optimizing Well-Being: The Empirical Encounter of Two Traditions. *Journal of Personality and Social Psychology*, 82(6), 1007-1022.
- Khandker, S. R. (1996). Grameen Bank: Impact, costs, and program sustainability. *Asian Development Review*, 14(01), 97-130.
- Kılıç, T., Uğurlu, A. ve Cenik, D. (2018). Lise Birinci Sınıf Öğrencilerinin Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Dersine Karşı Tutumlarının İncelenmesi. *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 3(2), 13-23.

- Kline, R. B. (2005). Principles and practice of structural equation modeling (2nd ed.) New York: Guilford Press.
- Konaklı, T. ve Göğüş, N. (2013). Aday Öğretmenlerin Sosyal Girişimcilik Özellikleri Ölçeği: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. *Gazi University Journal Of Gazi Educational Faculty*, 33(2), 373-391.
- Köstekçi, E. (2016). *Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Özellikleri ile Yansıtıcı Düşünme Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Bartın Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bartın.
- Kulözü, N. ve Kocabas, A. (2021). Aydınlanma Ekseninde İnsan-Çevre İlişkisinde Yaşanan Değişime Odaklanılarak Modernitenin Çevresel Sonuçlarının Kentleşme ve Planlama ile Birlikte İrdelenmesi. *Sürdürülebilir Çevre Dergisi*, 1(2), 13-24.
- Kuter, F. Ö. ve Kuter, M. (2012). Beden Eğitimi ve Spor Yoluyla Değerler Eğitimi. *Eğitim ve İnsani Bilimler Dergisi: Teori ve Uygulama*, (6), 75-94.
- Kuyulu, İ., Ulucan, H., Beltekin, E. ve Kılınçarlan, G. (2018). Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Sosyal Girişimcilik, Sosyal İstenirlik ve Özgünlük Düzeylerinin İncelenmesi (Erciyes Üniversitesi Örneği). *ERPA* 2018, 547.
- Küçükahmet, L. (1993). *Öğretmen Yetiştirme (Programları ve Uygulamaları)*. Ankara: Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi Matbaası.
- Kümbül, G. B. (2011). Yoksullukla Mücadelede Sosyal Girişimcilik: Ashoka Üyelerinden Sosyal Yenilikçi Örnek Uygulamalar. *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 13(3), 79-111.
- Lale, Z. ve Gülaçtı, F. (2020). Üniversite Öğrencilerinin Ruminatif Düşünme Biçimlerinin ve Sosyal İyi Olma Düzeylerinin Duygusal Zekâ Düzeyleri ile İlişkisi. *OPUS International Journal of Society Researches*, 15(21), 201-231.
- Lent, R. W. (2005). Asocial Cognitive View of Career Development and Counseling. In S. D. Brown and R. W. Lent (Eds.), *Career Development and Counseling: Putting Theory and Research to Work*. (pp.101-127). John Wiley and Sons Inc.
- Aras, L. ve Asma, M. B. (2020). Farklı Türdeki Ortaöğretim Kurumlarında Okuyan Öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor Dersine Yönelik Tutumlarının İncelenmesi. *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 5(1), 27-39.
- Light, P. C. (2008). *The Search For Social Entrepreneurship*, Washington D.C.: Brookings Institution Press.
- Li, M., Yang, D., Ding, C. and Kong, F. (2015). Validation of the Social Well-Being Scale in a Chinese Sample and Invariance Across Gender. *Social Indicators Research*, 121, 607-618.
- Lopes, P. N., Salovey, P. and Straus, R. (2003). Emotional Intelligence, Personality, and the Perceived Quality of Social Relationships, *Personality and Individual Differences*, 35(3), 2003, 641-658.

- Maslov, A. V. (2012). Development of Physical Education and Sports of the Region in the Context of Social Entrepreneurship. *Economy of Regions*, (1), 75.
- Mcdowell, I. and Newell, C. (1987). *Measuring health: A Guide To Rating Scales and Questionnaires*. Oxford University Press, New York.
- Meb Öğretmen Yetiştirme Ve Eğitimi Genel Müdürlüğü (2017). *Öğretmen Yeterlilikleri*. Ankara: Meb. Erişim.
- Miller, T. and Wesley, C. (2010). “Assessing Mission and Resources For Social Change: And Organizational Identity Perspectiveon Social Venture Capitalists Decision Criteria. *Entrepreneurship: Theory And Practice*, 705-733.
- Murathan, G., İnan, H. ve Karakaplan Özer, E. (2020). Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Girişimcilik Özelliklerinin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Tarih Okulu Dergisi*, 47, 2807-2822.
- Mülhim, Z. (2019). *Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Girişimcilik Özellikleri ve Bireysel Yenilikçilik Düzeylerinin İncelenmesi: Bartın Üniversitesi Örneği*. Yüksek Lisans Tezi. Bartın Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bartın.
- Nacar, E. (2011). *Türk spor eğitiminde spor tesislerinin yeterlilik düzeylerinin belirlenmesi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Nachmias, C. F. ve Nachmias, D. (1996). *Research Methods İn The Social Sciences*. (5th Ed.) New York: St. Martin'spress.
- Nas, K. and Temel, V. (2018). Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Girişimcilik Düzeyleri. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 20(3), 134-144.
- Nikitin, J. And Freund, A. M. (2018). Feeling Lovedand Integratedor Lonely and Rejected in Everyday Life: The Role of Age and Social Motivation. *Developmental Psychology*, 54(6), 1186.
- Orhan, R. (2019). Çocuk Gelişiminde Fiziksel Aktivite ve Sporun Önemi. *Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(1), 157-176.
- Öçalan, M. ve Erdoğan, M. (2009). Ortaöğretim Kurumlarında Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarının Gerçekleşme Düzeyi. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 3(3), 280-291.
- Özbek, R., Kahyaoğlu, M. ve Özgen, N. (2007). Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Görüşlerinin Değerlendirilmesi. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(2), 221-232.
- Özdelikara, A., Ağaçdiken, S. ve Aydın, E. (2016). Hemşirelik Öğrencilerinin Meslek Seçimi ve Etkileyen Faktörler. *Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, (2), 83-88.
- Özdemir, M. ve Çetinceli, K. (2023). Psikolojik İyi Oluş ve Öz-Anlayış: Sosyal Çalışmacı Örnekleminde Bir Araştırma. *The Journal of International Scientific Researches*, 8(3), 416-435.

- Özden, K. (2014). *Üniversite Öğrencilerinde Psikolojik İyi Oluşun Psikososyal Yordayıcılarının Sosyal Bilişsel Kariyer Kuramı Açısından İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Arel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bartın.
- Özder, H., Koneduralı, G. ve Zeki, C. P. (2010). Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 2(2), 253-275.
- Özdevecioğlu, M. ve Cingöz, A. (2009). Sosyal Girişimcilik ve Sosyal Girişimciler: Teorik Çerçeve. *Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, (32), 81-95.
- Özen, Y. (2010). Kişisel Sorumluluk Bağlamında Öznel ve Psikolojik İyi Oluş Sosyal Psikolojik Bir Değerlendirme. *Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (4), 46-58.
- Özkara, A. B. ve Kalkavan, A. (2015). Beden Eğitimi Öğretmeni Adaylarının Sosyal Girişimcilik Özellikleri.
- Özkara B, Karayormuk K, Köseoğlu M, *Girişimcinin Son Köyü: Girişimlerin Sürekliliğinin Sorgulanması, Uluslararası Girişimcilik Kongresi*, Kırgızistan Türkiye Manas Üniversitesi, Bişkek, 25-27 Mayıs 2006.
- Özpolat, A. (2010). Ailede Demokratik Sosyalleşme. *Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi*, 20(20), 9-24.
- Öztaş, M., Kasımoğlu, M. ve Şirin, E. F. (2017). The Effect of Entrepreneurial Personality Traits of Undergraduates in the Area of Education of Physical Education and Sports on the Entrepreneurship Tendency. *Journal of Human Sciences*, 14(4), 4365-4382.
- Öztürk, M. (2018). *Beden eğitimi ve Spor Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Özellikleri ile Yansıtıcı Düşünme Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi: Sakarya Üniversitesi Örneği*. Yüksek Lisans Tezi. Bartın Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bartın.
- Phillips, W., Lee, H., Ghobadian, A., O'regan, N. and James, P. (2015). Social Innovation and Social Entrepreneurship: A Systematic Review. *Group AND Organization Management*, 40(3), 428-461.
- Ratten, V. (2010). Developing A Theory of Sport-Based Entrepreneurship, *Journal of Management and Organization*, 16(4), S.557-565.
- Ratten, V. (2014). Sport Innovation: the Role of Social Entrepreneurship and Creativity in Fostering Sport Related Business Activities. In Research Colloquium on Societal Entrepreneurship and Innovation at RMIT, November.
- Rigg, E. and Van der Wal-Maris, S. (2020). Student Teachers Learning About Social Entrepreneurship Education—A Dutch Pilot Study in Primary Teacher Education. *Discourse and Communication For Sustainable Education*, 11(1), 41-52.

- Rothstein, B. and Uslaner, E. M. (2005). All For All: Equality, Corruption and Social Trust. *World Politics*, 58(1), 41-72.
- Saçlı, F., Bulca, Y., Demirhan, G. ve Kangalgil, M. (2009). Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Kişisel Nitelikleri. *Spor Bilimleri Dergisi*, 20(4), 145-151.
- Salamzadeh, A., Azimi, M. A. and Kirby, D. A. (2013). Social Entrepreneurship Education in Higher Education: Insights From A Developing Country. *International Journal of Entrepreneurship and Small Business*, 20(1), 17-34.
- Sancakoğlu, S. S. (2019). Psikososyal Yaklaşımla Özel Eğitime Gereksinimi Olan Çocukların Annelerine Yönelik Bir Araştırma.
- Sarıkaya, T., ve Khorshid, L. (2009). Üniversite öğrencilerinin meslek seçimini etkileyen etmenlerin incelenmesi: Üniversite öğrencilerinin meslek seçimi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 7(2), 393-423.
- Savaş, O. (2019). *Üniversite Öğrencilerinde Ahlaki Olgunluk, Sosyal İyi Oluş ve Psikolojik İyi Oluş Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Sabahattin Zaim Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Schoonhoven, C. B. and Romanelli, E. (2001). *The Entrepreneurship Dynamic: Origin of Entrepreneurship and the Evolution of Industries*. Stanford University Press.
- Akpınar, S. (2009). *Girişimciliğin Temel Bilgileri*, (1. Basım). Umuttepe Yayınları, Kocaeli, S.18.
- Solmaz, İ. (2019). *Öğretmenlerin Bireysel Yenilikçilik Düzeyleri ile Teknopedagojik Eğitim Yeterlikleri Arasındaki İlişki*. Doktora Tezi. Sakarya Üniversitesi.
- Sönmez, A., Arıker, Ç. ve Toksoy, A. (2016). Dünya’da ve Türkiye’de Sosyal Girişimciliğin Gelişimi. *Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 17(37 Girişimcilik Özel Sayısı), 102-121.
- Sunay, H. (1998). Spor Eğitim Alt Yapısında Beden Eğitimi Öğretmeni ve Antrenörün Önemi. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 3(2), 43-50.
- Sünbül, A. M. (1996). Öğretmen Niteliği ve Öğretimdeki Roller. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 8(8), 597-608.
- Şahan, H. (2008). Üniversite Öğrencilerinin Sosyalleşme Sürecinde Spor Aktivitelerinin Rolü. *Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, (2), 248-266.
- Şahin, C., Demirci, S. ve Güllü, S. (2021). Spor Alanındaki Girişimcilik Örneklerinin İncelenmesi. *Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 22(49), 135-156.
- Şenturan, Ş. ve Şentürk, N. (2016). Girişimciliğin Gelişimi ve Mikrofinans Uygulamalarının Önemi. *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*, 12(12), 812-822.
- Şentürk, M. ve Mengü, E. (2019). Sosyolojik Açıdan Sosyal Girişimcilik. *Journal Of Economy Culture And Society*, (61), 355-369.

- Şentürk, E. ve Özer, M. (2022). Sporda Teknolojik Gelişmeler. *Fenerbahçe Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 2(2), 49-63.
- Şirin, Y. E., Bilir, F. P. ve Günseli, Ö. Z. (2018). Üniversite Öğrencilerinin Sosyal Girişimcilik Eğilimleri: Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okul Örneği. *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 3(3), 35-47.
- Şişman, M. (2009). Öğretmen Yeterlilikleri: Modern Bir Söylem ve Retorik. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10(3), 63-82.
- Smillie, L. D., Wilt, J., Kabbani, R., Garratt, C. and Revelle, W. (2015). Quality of Social Experience Explains the Relation Between Extraversion and Positive Affect. *Emotion*, 15(3), 339.
- Tamcahan, F. (2012). *Beden Eğitimi Öğretmenlerinin İş Doyum Düzeylerinin Tespiti: Düzce Örneği*. Doktora Tezi, Sakarya Üniversitesi.
- Taşdibi Ünlü, F. (2019). *Üniversite Öğrencilerinde Yaşam Değeri, Yaşamın Anlamı ve Sosyal İyi Olmanın Mutluluğu Yordamadaki Rolü*. Yüksek Lisans Tezi. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Taş, H. Y., ve Şemşek, İ. (2017). Türkiye ve Dünya'dan Sosyal Girişimcilik Örnekleri ve İstihdama Katkıları. *Hak İş Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi*, 6(16), 480-497.
- Tekışık, H. H. (1986). Türkiye'de Öğretmenlik Mesleği ve Sorunları. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(2).
- Tekin, E. G. (2014). *Üniversite Öğrencilerinin Psikolojik İyi Olma Duygusal Zekâ ve Sosyal İyi Olma Düzeyleri Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi*. Doktora Tezi. Sakarya Üniversitesi.
- Thomsen, B., Muurlink, O. and Best, T. (2021). Backpack Bootstrapping: Social Entrepreneurship Education Through Experiential Learning. *Journal of Social Entrepreneurship*, 12(2), 238-264.
- Tuncer, E. (2019). *Ergenlerin Erken Dönem Uyumsuz Şemaları ile İyi Oluşlarının İlişkisinin İncelenmesi*. Doktora Tezi. Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Turgut, N. (2017). *Hastanede Çalışan Hemşire ve Sağlık Personeli Örneğinde Sosyal İyi Olma Hali Ölçeğivetoplulukçu Yeterlilik Ölçeğigeçerlilik ve Güvenilirlik Çalışması* (Master's thesis, Ankara Üniversitesi).
- Uysal, S. (2021). *Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Öz Liderlik Özelliklerinin Sosyal Girişimcilik Eğilimlerine Ona Etkisi: Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Örneği*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Muğla.
- Ünal, H. (2014). Spor Bilincinin Yaygınlaştırılmasında Sosyal Pazarlamanın Toplum Tutumuna Etkisi. *Cbü Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 6(2), 11-22.
- Ünal, P. (2019). *Üniversite Öğrencilerinin Koruyucu Ruh Sağlığı Açısından Sosyal İyi Olma ve Duygu İfadelerinin İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Ege Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İzmir.

- Üstüner, M. (2006). Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeğinin Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 45(45), 109-127.
- Veysel, A. ve Yörük, D. (2006). Bağımsız Girişimcilik ve İç Girişimcilik Arasındaki Farklar: Kavramsal Bir Çerçeve. *Afyon Kocatepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 8(2), 155-173.
- Yağmur, Y. ve İçigen, E. T. (2016). Üniversite Öğrencilerinin Sosyalleşme Sürecive Rekreasyon Faaliyetlerinin İncelenmesi Üzerine Bir Çalışma. *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 27(2), 227-242.
- Yalçınkaya, M., Saraçoğlu, A. S. ve Varol, S. R. (1993). Üniversite Öğrencilerinin Spora İlişkin Görüşleri ve Beklentileri. *Spor Bilimleri Dergisi*, 4(2), 12-26.
- Yaman Karahan, B. (2016) Yaşamdaki amaç, duygusal iyi oluş, kişisel ölüm korkusu ve duyarlı sevginin ontolojik iyi oluş üzerindeki etkisi (Yüksek lisans tezi). *İstanbul, İstanbul Arel Üniversitesi*.
- Yaylacı, F. B. (2012). İlköğretim Okullarında “Nasıl Bir Beden Eğitimi Dersi İstiyorum?”. *Milli Eğitim Dergisi*, 42(195), 194-210.
- Yeşilyurt, B. Ş. (2019). Üniversite Öğrencilerinin Sosyal Girişimcilik Eğilimleri ve Hayırseverlik Seviyeleri: İstanbul'da Bir Vakıf Üniversitesi Örneği (Yüksek Lisans Tezi. Altınbaş Üniversitesi, İstanbul.
- Yetim, A. (2000). Sporun Sosyal Görünümü. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 5(1), 63-72.
- Yetim, A. A. ve Göktaş, Z. (2004). Öğretmenin Mesleki ve Kişisel Nitelikleri. . *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 12(2), 541-550.
- Yıldırım, A., Ünal, A. ve Çelik, M. (2011). Öğretmen Kavramına İlişkin Öğretmen, Yönetici ve Müfettiş Algılarının Analizi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 8(2), 92-109.
- Yıldız, S. (2007). Girişimcilik. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı, Kahramanmaraş, 34.
- Yıldız, Z. (2014). Sosyal Bilişsel Öğrenme Kuramı ve Din Öğretimi. *Süleyman Demirel Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (33), 147-161.
- Yurcu, G., Kasalak, M. ve Akıncı, Z. (2015). Otel Çalışanlarının Sosyal İyi Olma Algılarının Demografik Değişkenler Açısından İncelenmesi: Antalya İli Örneği. *Journal Of TourismTheoryandResearch*, 1(1), 8- 21.
- Yurdakul, S., Gür, B. S., Çelik, Z., Kurt, T. ve Olçum, A. (2016). Öğretmenlik Mesleği ve Mesleğin Statüsü. *Ankara: Eğitim-Bir-Sen Stratejik Araştırmalar Merkezi*, 70(13), 1-121.
- Yurt, İ. İ. ve Koçak, Ç. V. (2019). Beden Eğitimi ve Spor Dersinin Ortaokul Öğrencilerinin Sosyalleşmelerine Etkisine İlişkin Veli Görüşleri. 21. *Yüzyılda Eğitim ve Toplum Eğitim Bilimleri ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 8(23), 297-312.

- Yücel, M. (2004). Gelişim ve Öğrenmenin Spor Kültürünün Oluşmasına Etkisi. *Fırat Üniversitesi Doğu Araştırmaları Dergisi*, 2(3), 100-108.
- Yüceol, N. (2018). *Girişimcilik Eğitimi Alan Kişilerin Girişimci Kişilik Özellikleri ve Girişimcilik Eğilimi Arasındaki İlişki Üzerine Bir Araştırma*. Yüksek Lisans Tezi. Gelişim Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Yüksel, H., Cevher, E. ve Yüksel, M. (2015). Öğrencilerin Girişimci Kişilik Özellikleri ile Girişimcilik Eğilimleri Üzerine Bir Araştırma. *Çankırı Karatekin Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 5(1), 143-156.
- Zahra, S. A., Gedajlovic, E., Neubaum, D. O. and Shulman, J. M. (2009). A Typology of Social Entrepreneurs: Motives, Search Processes and Ethical Challenges. *Journal Of Business Venturing*, 24(5), 519-532.

EKLER

Ek-1. Anket Formu

Değerli Katılımcılar;

Bu anket, sosyal girişimcilik ve sosyal iyi oluş düzeylerinizi belirlemek amacıyla hazırlanmıştır. Anket sonuçları, yalnızca bu amaçla kullanılacak olup, kişisel amaçlar için anket sonuçlarından yararlanılmayacaktır. Bu nedenle isim yazmanıza gerek yoktur. İstenilen bilgileri içtenlikle cevaplamanız, araştırmanın sağlıklı sonuç vermesi açısından oldukça önemlidir. Yardım ve katkılarınız için teşekkür ederim.

Emre ŞİNGAR
Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi
Sağlık Bilimleri Enstitüsü
Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı

1. Cinsiyetiniz: ☐ Kadın ☐ Erkek
2. Yaşınız:
3. Sınıfınız:
4. Üniversiteniz:
5. Güncel transkript notunuz:
6. Üniversite öğreniminden önce nerede yaşıyordunuz?:
☐ Köy ☐ Kasaba ☐ İlçe ☐ Şehir ☐ Büyükşehir
7. Kendi aylık geliriniz:
☐ 0-2000 TL ☐ 2001-4000 TL ☐ 4001-6000 TL ☐ 6001-8000 TL ☐ 8001 -10000 TL ☐ 10001 TL ve üzeri
8. Düzenli olarak fiziksel aktivite yapıyor musunuz?:
☐ Evet ☐ Hayır
9. Ne sıklıkla fiziksel aktivite yapıyorsunuz?
Haftada; ☐ 1-2 gün ☐ 3-4 gün ☐ 5-7 gün
10. Fiziksel aktivite yapma süreniz:
☐ 0-30 dk ☐ 31-60 dk ☐ 61-90 dk ☐ 91 dk ve üzeri
11. Günlük ortalama uyku süreniz:
☐ 4-6 saat ☐ 7-9 saat ☐ 10 saat ve üzeri
12. Annenizin eğitim durumu: :
☐ İlkokul ☐ Ortaokul ☐ Lise ☐ Üniversite
13. Babanızın eğitim durumu: :
☐ İlkokul ☐ Ortaokul ☐ Lise ☐ Üniversite

	ÖASGÖÖ	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1	Başarıya ulaşacağım konusunda kendime güvenirim.	1	2	3	4	5
2	Bir işi yapmaya başlamadan önce bu işten etkilenecek kişilerin görüşlerini alırım.	1	2	3	4	5
3	Mesleki bilgi ve beceri açısından kendime güvenirim.	1	2	3	4	5
4	Çevremdeki insanların fikirlerini dinleyerek özgün fikirler ortaya koyarım.	1	2	3	4	5
5	Bir işi yapmaya başlamadan önce başkalarının fikirlerini alırım.	1	2	3	4	5
6	İlk kez tanıştığım birine kendimi kolayca ifade edebilirim.	1	2	3	4	5
7	Olumsuzluklar, bir işi başarmam için beni daha da güçlü kılar.	1	2	3	4	5
8	Mesleğimle ilgili güncel sorunların çözümüyle ilgili arkadaşlarımla tartışırım.	1	2	3	4	5
9	Mesleğimde üst düzey yöneticilik konumunda olsaydım birçok sorunun çözümüne yönelik uygulamalarda bulunabilirdim.	1	2	3	4	5
10	Arkadaş çevremde sevilen ve ön planda olan bir karakterimdir.	1	2	3	4	5
11	Başkalarının çözmeye yanaşmadığı sorunları çözmek isterim.	1	2	3	4	5
12	Mesleğimle ilgili sorunlara yönelik farklı görüş ve yorumlarım vardır.	1	2	3	4	5
13	Bir işi yapmaya başlamadan önce bu işle ilgili başarılı kişileri model alırım.	1	2	3	4	5
14	Bir işi yapmaya karar veririmse bunu kimse engelleyemez.	1	2	3	4	5
15	Bir işi yapmaya başlamadan önce bu işi yapabileceğim farklı yöntemler olup olmadığını düşünürüm.	1	2	3	4	5
16	Çok çalışarak her zorluğun üstesinden gelebileceğime inanırım.	1	2	3	4	5
17	Yeni çevre/arkadaşlar edinmek benim için kolaydır.	1	2	3	4	5
18	Zor bir işe başlamak benim için heyecan vericidir.	1	2	3	4	5
19	Mesleğimle ilgili yazılı/görsel medyayı yakından takip ederim.	1	2	3	4	5
20	Çevremdeki insanları kendi düşüncelerim doğrultusunda etkilerim.	1	2	3	4	5
21	Risk almadan başarılı olunmaz.	1	2	3	4	5

	sioö	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Biraz Katılmıyorum	Kararsız	Biraz Katılıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1	Dünya bana fazla karmaşık geliyor.	1	2	3	4	5	6	7
2	Kendimi hiçbir gruba ait hissetmiyorum.	1	2	3	4	5	6	7
3	Bana iyilik yapan insanlar karşılığını beklemezler.	1	2	3	4	5	6	7
4	Dünyaya katabileceğim değerli bir şeyler var.	1	2	3	4	5	6	7
5	Dünya herkes için daha iyiye gidiyor.	1	2	3	4	5	6	7
6	Kendimi çevremdeki insanlara yakın hissediyorum.	1	2	3	4	5	6	7
7	Yaptığım şeylerin çevreme hiçbir yararı yok.	1	2	3	4	5	6	7
8	Dünyada neler olup bittiğine anlam veremiyorum.	1	2	3	4	5	6	7
9	Hiçbir toplumsal ilerleme olmuyor.	1	2	3	4	5	6	7
10	İnsanlar diğer insanların sorunlarını umursamıyorlar.	1	2	3	4	5	6	7
11	Çevremdeki insanlar benim için bir rahatlık kaynağıdır.	1	2	3	4	5	6	7
12	Yaşadığım çevrede olabilecekleri tahmin edebilmek benim için çok zor değildir.	1	2	3	4	5	6	7
13	İçinde bulunduğum toplum benim gibi insanları için yeterince ilerlemiyor.	1	2	3	4	5	6	7
14	İnsanların nazık olduğuna inanıyorum.	1	2	3	4	5	6	7
15	Topluma katkı sağlayacak önemli bir şeyim yok.	1	2	3	4	5	6	7

Ek-2. Etik Kurulu Kararı

T.C
ERZİNCAN BİNALİ YILDIRIM ÜNİVERSİTESİ
İNSAN ARAŞTIRMALARI EĞİTİM BİLİMLERİ
ETİK KURULU KARARI

Etik Kurul Toplantı Tarihi	28/07/2023
Protokol No	07/06
Araştırma Başlığı	Beden Eğitimi Öğretmeni Adaylarında Sosyal Girişimcilik ve Sosyal İyi Oluş
Araştırma Türü	Nicel-Tarama (tanımlayıcı)/ İlişki arayıcı araştırma
Araştırmacılar	Emre ŞİNGAR (Sorumlu Araştırmacı) Doç. Dr. Sonnur KÜÇÜK KILIÇ (Danışman)
Karar	Başvuru dosyanıza ait araştırmanız etik açıdan uygun bulunmuştur.
Açıklama:	1. Etik Kurul Onayı, uygulama ve/veya veri toplama için araştırmacının ilgili kurum veya kuruluşlardan izin alma sorumluluğunu ortadan kaldırmaz. 2. Kurul üyelerine ait araştırma önerileri görüşülürken, ilgili yönerge gereğince, öneri sahibi üye görüşmelere katılmamış ve oy kullanmamıştır.

e-imzalıdır

Prof. Dr. Hüseyin Hüsnü BAHAR
İnsan Araştırmaları Eğitim Bilimleri
Etik Kurul Başkanı

Ek-3. Çalışma İzni

Evrak Tarih ve Sayısı: 14.11.2023-310383

T.C.
ERZİNCAN BİNALİ YILDIRIM ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü

Sayı : E-68867550-300-310383
Konu : Çalışma İzni Cevap (Emre ŞİNGAR)

14.11.2023

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI BAŞKANLIĞINA

İlgi : 03.11.2023 tarihli ,85748827-302.14.01-E.308635 sayılı yazınız.

Anabilim Dalınızda Doç. Dr. Sonmur KÜÇÜK KILIÇ'ın danışmanlığını yürüttüğü 2023-2024 akademik yılı numaranlı Emre ŞİNGAR'ın çalışma iznine ilişkin Öğrenci İşleri Dairesi Başkanlığının 08.11.2023 tarih ve 309665 sayılı yazısı ile Spor Bilimleri Fakültesi Dekanlığı ve Eğitim Fakültesi Dekanlığından alınan yazılar ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Doç.Dr. Filiz YANGILAR
Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdürü

Ek: Çalışma İzni (Emre SINGAR) (3 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BSAB2EM0A0

Belge Takip Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/oby-oby>

Adres: Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü 24100 Erzincan

Telefon: 0 446 224 29 10 Faks: (0446) 226 66 63

e-Posta: sagbe_yazi@erzincan.edu.tr Web: <https://obyu.edu.tr/tr/>

Kep Adresi: erzincanuniv@hs02.kep.tr

Bilgi için: Akın İŞLER

Unvanı: Bilgisayar İşletmeni

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak Tarih ve Sayısı: 08.11.2023-309665

T.C.
ERZURUM BİNALİ YILDIRIM ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı : E-93368059-300-309665
Konu : Çalışma İzni (Emre ŞİNGAR)

08.11.2023

SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : 03.11.2023 tarihli ve E-68867550-300-308710 sayılı yazınız.

Biriminiz Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Beden Eğitimi ve Spor yüksek lisans programı 2. [REDACTED] numaralı öğrencisi Emre ŞİNGAR'ın çalışma iznine ilişkin Spor Bilimleri Fakültesi Dekanlığı ve Eğitim Fakültesi Dekanlığından alınan yazılar ekte gönderilmiştir.
Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

Prof.Dr. Adem BAŞIBÜYÜK
Rektör Yardımcısı

Ek:

- 1- Çalışma İzni (Emre ŞİNGAR) (2 Sayfa)
- 2- Çalışma İzni (Emre ŞİNGAR) (2 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BSFB265ZMS

Belge Takip Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/oby-oby>

Adres:Erzurum Binali Yıldırım Üniversitesi Rektörlüğün Yalınbağı yerleşkesi Erzurum Sivas
karayolu 12. km 24002 Erzurum
Telefon:444 8 024 – (0446) 226 66 66 Faks:0 446 226 26 60
e-Posta:ogrencileri@erzurum.edu.tr Web:https://obyu.edu.tr/tr/
Kep Adresi:erzurum@hs02.kep.tr

Bilgi için: Başra AKARSU ERTEN
Unvanı: Grup Sorumlusu

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak Tarih ve Sayısı: 07.11.2023-309364

T.C.
ERZİNCAN BİNALİ YILDIRIM ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Spor Bilimleri Fakültesi Dekanlığı

Sayı : E-65445172-300-309364
Konu : Çalışma İzni (Emre ŞİNGAR)

07.11.2023

REKTÖRLÜK MAKAMINA
(Öğrenci İşleri Dairesi Başkanlığı)

İlgi : 06.11.2023 tarihli ,93368059-300-E.308819 sayılı yazınız.

Üniversitemiz Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Beden Eğitimi ve Spor yüksek lisans programı 227 [REDACTED] numaralı öğrencisi Emre ŞİNGAR'ın, "Beden Eğitimi Öğretmeni Adaylarında Sosyal Girişimcilik ve Sosyal İyi Oluş" konulu tez çalışması kapsamında Fakültemizde uygulama yapmak istemesi Dekanlığımızca uygundur.
Gereğini bilgilerinize arz ederim.

Prof.Dr. Murat ŞAT
Spor Bilimleri Fakültesi Dekanı V.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BSLB254F50

Belge Takip Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/oby-sbys>

Adres: Spor Bilimleri Fakültesi Dekanlığı Meckes/Erzurum
Telefon: 04462200024/42002 Faks: 04462200025
e-Posta: sporbilfak@erzincan.edu.tr Web: <https://obyu.edu.tr/tr/>
Kop Adresi: erzincanmv@hs02.kop.tr

Bilgi için: Ayye CİVEK BULUT
Unvanı: Birim Evrak Sorumlusu
Tel No: 42374

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak Tarih ve Sayısı: 07.11.2023-309341

T.C.
ERZİNCAN BİNALİ YILDIRIM ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Eğitim Fakültesi Dekanlığı

Sayı : E-31609083-300-309341
Konu : Çalışma İzni (Emre ŞİNGAR)

07.11.2023

REKTÖRLÜK MAKAMINA
(Öğrenci İşleri Dairesi Başkanlığı)

İlgi : 06.11.2023 tarihli ,93368059-300-E.308819 sayılı yazınız.

Üniversitemiz Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Beden Eğitimi ve Spor yüksek lisans programı 22 [REDACTED] numaralı öğrencisi Emre ŞİNGAR'ın "Beden Eğitimi Öğretmeni Adaylarında Sosyal Girişimcilik ve Sosyal İyi Oluş" konulu tez çalışmasını Fakültemizde uygulama talebi, çalışmasını kendisi yapması koşuluyla uygun görülmüştür.
Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Prof.Dr. Mücahit KAĞAN
Eğitim Fakültesi Dekanı

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BSRB2B29R0

Belge Takip Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/oby-oby>

Adres:Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanlığı Yalınzbağ Yerleşkesi 24100 –

Erzincan

Telefon: 444 8 024 – (0446) 226 66 66 Faks: (0446) 226 66 65

e-Posta: rektorluk@erzincan.edu.tr Web: <https://obyu.edu.tr/tr/>

Kep Adresi: erzincanuniv@hs02.kep.tr

Bilgi için: Emirali ŞİREN
Unvanı: Bilgisayar İşletmeni

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

ÖZGEÇMİŞ

Araştırmacı, ■■■ yılında ■■■ doğdu. İlk ve ortaöğretim dönemini aynı ilde tamamladı. 2017 yılında futbol branş kontenjanı ile Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü'ne girdi. 2021 yılında bu programdan mezun oldu. Mezun olduktan sonra 2021 yılında Atatürk Üniversitesi/Kış Sporları ve Spor Bilimleri Enstitüsü/Beden Eğitimi Ve Spor Tezli Yüksek Lisans programını kazanarak lisansüstü eğitimine başladı. 2023 yılında yatay geçiş ile Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Beden Eğitimi Ve Spor Anabilim Dalı'nda yüksek lisans eğitimine devam etti.

